

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Přírodovědecká fakulta

Katedra geografie

Ondřej KLIMEŠ

**Uplatnitelnost znevýhodněných skupin obyvatelstva na trhu
práce v Olomouckém kraji**

Bakalářská práce

Vedoucí práce: **doc. RNDr. Václav Toušek, CSc.**

Olomouc 2024

Bibliografický záznam

Autor (osobní číslo): Ondřej Klimeš (R21084)

Studijní program: Geografie

Název práce: Uplatnitelnost znevýhodněných skupin obyvatelstva na trhu práce v Olomouckém kraji

Title of thesis: Applicability of disadvantaged population groups on the labour market in the Olomouc region

Vedoucí práce: doc. RNDr. Václav Toušek, CSc.

Rozsah práce: 60 stran, 2 vázané přílohy

Abstrakt: Bakalářská práce zhodnocuje vývoj trhu práce u vybraných znevýhodněných skupin uchazečů o zaměstnání od roku 1991 do roku 2022 se zaměřením na Olomoucký kraj, jeho okresy a správní obvody obcí s pověřeným obecním úřadem. Důraz je kladen na strukturální analýzu znevýhodněných uchazečů v těchto administrativních jednotkách.

Klíčová slova: Nezaměstnanost, trh práce, znevýhodněné skupiny uchazečů o zaměstnání, Olomoucký kraj

Abstract: The bachelor thesis evaluates the development of the labour market in selected disadvantaged groups of job seekers from 1991 to 2022 with a focus on the Olomouc Region, its districts and administrative districts of municipalities with an authorized municipal office. Emphasis is placed on the structural analysis of disadvantaged candidates in these administrative units.

Keywords: Unemployment, labour market, disadvantaged groups of job seekers, Olomouc Region

Prohlašuji, že jsem zadanou bakalářskou práci vypracoval samostatně pod vedením
doc. RNDr. Václava Touška, CSc. a uvedl jsem v seznamu veškerou použitou literaturu a zdroje.

V Olomouci dne 5. května 2024

Podpis:

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Přírodovědecká fakulta

Akademický rok: 2022/2023

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: Ondřej KUMĚŠ
Osobní číslo: R21084
Studijní program: B0532A330021 Geografie
Téma práce: Uplatnitelnost znevýhodněných skupin obyvatelstva na trhu práce v Olomouckém kraji
Zadávající katedra: Katedra geografie

Zásady pro vypracování

- Prostudujte dosavadní publikace a vědecké zprávy k problematice uplatnitelnost znevýhodněných skupin obyvatelstva na trhu práce
  - Z veřejně dostupné databáze Úřadu práce vyberte potřebné informace ke zpracování kvalifikační práce
  - Pomocí vybraných metod realizujte regionálně geografické hodnocení
  - Nově získané poznatky formulujte do závěru kvalifikační práce
- Doporučená osnova práce:
- Úvod
  - Přehled literatury
  - Použitá data a metody zpracování
  - Znevýhodněné skupiny obyvatelstva
  - Kvantifikace vybraných skupin obyvatelstva hůře se uplatňujících na trhu práce v období 1990-2014 (komparace Olomouckého kraje s územím ČR a ostatními kraji)
  - Regionálně geografická analýza znevýhodněných skupin uchazečů a zaměstnání po roce 2014 v Olomouckém kraji (okresy a správní obvody obcí s rozšířenou působností):
    - uchazeči o zaměstnání zdravotně postižení,
    - pečující o děti do 15 let,
    - ve věku 50 a více let,
    - nejvyšší dokončené vzdělání – základní,
    - dlouhodobě nezaměstnaní (více než 12 měsíců),
    - absolventi a mladiství.
  - Závěr (hlavní poznatky, odhad dalšího vývoje)

Rozsah pracovní zprávy: 5 000 – 8 000 slov
Rozsah grafických prací: Podél potřeb zadání
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná

Seznam doporučené literatury:

- BODNÁROVÁ, A. (2013): Znevýhodněné skupiny obyvatelstva na trhu práce v SR a ČR (s důrazem na oblast Prešovského kraje). Diplomová práce. Brno: Masarykova univerzita.
- DOLEŽAL, R., VÍTKOVÁ, M. (2007): Zaměstnávání osob se zdravotním postižením. Brno: Paido.
- KOTÍKOVÁ, J. (2013): Přehled opatření na úseku politiky zaměstnanosti osob se zdravotním postižením ve vybraných zemích EU. Praha: VÚPSV.

- KOTÍKOVÁ, J. (2013): Podpora osob 50+ na trhu práce v praxi vybraných zemí EU. Praha: ÚPSV.
- LIBERDOVÁ, E. (2010): Možnosti pracovního uplatnění mladých lidí se zdravotním znevýhodněním: teorie a praxe. Brno: Eva Liberdová.
- MAREŠ, P., SIROVÁTKA, T. (2004): Marginalizace na trhu práce a materiální deprivace nezaměstnaných. In: Sborník "Sociální exkluze a sociální inkluze menšina marginalizovaných skupin". Brno: Masarykova univerzita a Georgetown, s. 61 –74.
- ROŠČ, M., KLAMÁR, R. (2015): Trh práce a politika zaměstnanosti pro geografov. Prešov: Prešovská univerzita.
- SIROVÁTKA, T. (1997): Marginalizace na pracovním trhu: příčiny diskvalifikace a selhávání pracovní síly. Brno: Masarykova univerzita.

Vedoucí bakalářské práce: **doc. RNDr. Václav Toušek, CSc.**
Katedra geografie

Datum zadání bakalářské práce: **31. března 2023**

Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2024**

L.S.

---

doc. RNDr. Martin Kubala, Ph.D.
děkan

---

doc. Mgr. Pavel Klapka, Ph.D.
vedoucí katedry

V Olomouci dne 31. března 2023

Na tomto místě bych velmi rád poděkoval vedoucímu mé bakalářské práce panu doc. RNDr. Václavu Touškovi, CSc. za jeho čas a cenné rady, které mi věnoval. Dále panu Bc. Jaroslavu Mikšaníkovi z Úřadu práce ČR za dodání dat, bez kterých by tato bakalářská práce nemohla vzniknout a také mé přítelkyni a rodině za podporu a trpělivost.

Obsah

1	ÚVOD	8
2	PŘEHLED LITERATURY KE ZPRACOVANÉ TÉMATICE.....	9
3	POUŽITÁ DATA A METODY ZPRACOVÁNÍ	11
3.1	Použitá data.....	11
3.2	Metody zpracování	11
4	ZNEVÝHODNĚNÉ SKUPINY UCHAZEČŮ V OBDOBÍ DO ROKU 2014.....	14
4.1	Komparace Olomouckého kraje s Českou republikou	16
4.2	Komparace Olomouckého kraje s ostatními kraji ČR	22
5	ZNEVÝHODNĚNÉ SKUPINY UCHAZEČŮ V OLOMOUCKÉM KRAJI V OBDOBÍ 2014-2022	26
5.1	Situace na trhu práce v období 2014-2022	26
5.2	Znevýhodněné skupiny uchazečů na trhu práce na konci roku 2014 a 2022.....	28
5.3	Uchazeči o zaměstnání zdravotně postižení	31
5.4	Uchazeči o zaměstnání pečující o děti do 15 let.....	34
5.5	Uchazeči o zaměstnání ve věku 50 a více let.....	37
5.6	Uchazeči o zaměstnání s nejvyšším dokončeným vzděláním – základním	40
5.7	Dlouhodobě nezaměstnaní uchazeči (více jak 12 měsíců)	43
5.8	Uchazeči o zaměstnání absolventi a mladiství	46
6	ZÁVĚR.....	49
7	SUMMARY	51
8	SEZNAM LITERATURY A POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	52
8.1	Literatura	52
8.2	Použité zdroje	55
	SEZNAM TABULEK.....	56
	SEZNAM OBRÁZKŮ.....	57
	SEZNAM ZKRATEK.....	59
	PŘÍLOHY	60

1 ÚVOD

Primárním cílem bakalářské práce bylo zpracování detailní regionálně geografické analýzy, zaměřené na zkoumání trhu práce a jeho dostupnosti pro znevýhodněné skupiny obyvatelstva v rámci Olomouckého kraje. Analýza byla zaměřena na tyto znevýhodněné skupiny nezaměstnaných:

1. uchazeči o zaměstnání zdravotně postižených
2. uchazeči pečující o děti do 15 let
3. uchazeči ve věku 50 a více let
4. uchazeči s nejvyšším dokončeným vzděláním – základním
5. uchazeči dlouhodobě nezaměstnaní (více jak 12 měsíců)
6. uchazeči absolventi a mladiství

V první fázi analýzy byla věnována pozornost komparaci Olomouckého kraje s celkovým stavem v České republice a také v jednotlivých krajích. Stručná komparace byla zaměřena na období od roku 1991 do roku 2014, což umožnilo získat širší kontext pro posouzení specifík situace v Olomouckém kraji. Data o podrobné struktuře nezaměstnaných z hlediska problémových skupin byly na počátku 90. let neúplné vzhledem k současnosti. V té době byla hlavní pozornost zaměřena na osoby zdravotně postižené a o něco později také na mladistvé a čerstvé absolventy středních či vysokých škol. Problematika aktivní politiky zaměstnanosti k osobám zdravotně postiženým byla již součástí prvního zákona o zaměstnanosti č. 1/1991 Sb. Tento zákon platný od 31.01.1991 nařizoval že: „*Zaměstnavatel je povinen zaměstnat občany se změněnou pracovní schopností ve výši povinného podílu občanů se změněnou pracovní schopností na celkovém počtu svých zaměstnanců (dále jen "povinný podíl"). Povinný podíl u zaměstnavatele s více než 25 zaměstnanci činí 4 %*“ (Zákon č. 1/1991 Sb., § 24 odst. 2).

Majoritní částí bakalářské práce byla strukturální regionálně geografická analýza znevýhodněných skupin uchazečů o zaměstnání po roce 2014 v Olomouckém kraji. Komparace je zpracována na úrovni okresů a správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem (SO POÚ).

Na základě konzultací s Bc. Jaroslavem Mikšaníkem, analytikem krajské pobočky Úřadu práce ČR v Olomouci, došlo k revizi původního zadání práce. Jeho doporučení, motivované především větší podrobností výzkumu, vedlo k zaměření se na správní obvody obcí s pověřeným obecním úřadem (20 SO POÚ), namísto původně plánovaných administrativních jednotek, tedy správních obvodů obcí s rozšířenou působností (13 SO ORP). Tento krok umožnil detailnější analýzu správních obvodů v Olomouckém kraji.

Klíčovou součástí této práce byla komplexní časová a prostorová analýza, která se zabývala sledováním a vyhodnocováním vývoje situace znevýhodněných skupin obyvatelstva na trhu práce v časovém období od roku 2014 až do roku 2022. Důraz byl kladen na identifikaci klíčových trendů, změn a výzev, kterým tyto skupiny v daném období čelily, s cílem poskytnout hlubší vhled do dynamiky trhu práce v Olomouckém kraji a případně navrhnout doporučení pro zlepšení jejich situace.

Výsledky analýz byly promítnuty do řady přehledných tabulek, mapových kompozicí a grafů, kde primárním zdrojem informací byly datové soubory GIS poskytnuté Úřadem práce ČR, krajské pobočky v Olomouci a databáze Ministerstva práce a sociálních věcí.

O skupinách těchto nezaměstnaných jsou k dispozici statistická data Úřadu práce ČR. Mezi hůře se uplatňující patří i některé další skupiny jako např. romská populace nebo osoby vracející se z výkonu trestu odnětí svobody, ale o těchto skupinách nejsou data k dispozici.

2 PŘEHLED LITERATURY KE ZPRACOVANÉ TÉMATICE

Po roce 1989 vznikaly první studie nezaměstnanosti, které nastartovala změna pracovního trhu v 1. polovině 90 let. Problematika hůře se uplatňujících uchazečů byla zkoumána na dvou pracovištích, a to ve Výzkumném ústavu práce a sociálních věcí (VÚPSV), kde vznikla mimo jiné studie „Ekonomická motivace na trhu práce k zaměstnávání osob se zdravotním postižením a návrh opatření na zvýšení jejich zaměstnanosti“ (KARPÍŠEK, 1997). Nejvíce se však této problematice věnoval T. SIROVÁTKA z fakulty sociálních studií v Brně, kdy společně s J. VLČKOVOU publikovali již v roce 1993 článek „Nezaměstnaní absolventi škol“. Dále s I. ŘEZNÍČKEM v roce 1995 spolupracoval na odborné knize „Dlouhodobá nezaměstnanost a záchranná sociální síť“.

Tématům znevýhodněných skupin uchazečů o zaměstnání jako jsou mladí lidé či zdravotně postižení a dlouhodobě nezaměstnaní se také věnovala odborná monografie týkající se zaměstnávání osob z nízkopříjmových skupin (BASTÝŘ a kol., 1997) či analýza systému podpory zaměstnávání zdravotně postižených občanů (KARPÍŠEK, 2002). Dále studie s názvem „Skupiny ohrožené dlouhodobou nezaměstnaností“ (HORÁKOVÁ, 2004) a touto problematikou se také zabývali (DOLEŽAL, VÍTKOVÁ, 2007). Téma mladých uchazečů se zdravotním znevýhodněním můžeme vidět v publikaci s názvem „Možnosti pracovního uplatnění mladých lidí se zdravotním znevýhodněním: teorie a praxe“ (LIBERDOVÁ, 2010). Z hlediska Evropské unie a jejích členských států je možné zmínit práci „Přehled opatření na úseku politiky zaměstnanosti osob se zdravotním postižením ve vybraných zemích EU“ (KOTÍKOVÁ, 2013a).

Se skupinou znevýhodněných uchazečů o zaměstnání s maximálním vzděláním – základním a se skupinou absolventů a mladistvých se můžeme setkat v projektu „Problémy trhu práce a politiky zaměstnanosti“ (SIROVÁTKA, 2003), kde se podrobně popisuje a analyzuje stav trhu práce v ČR, jeho základní problémy a předpokládané tendence dalšího vývoje. Dále se tato problematika vyskytuje v projektu „Přechod do dospělosti dlouhodobě nezaměstnaných absolventů učebních oborů z Brna a okolí“ (HAVLÍKOVÁ, 2010), kde je umožněn náhled do životních situací dlouhodobě nezaměstnaných absolventů a jejich cestě k dospělosti. Zajímavým výzkumem je i odborný článek s názvem „Význam minimální mzdy v okresech a sektorech české ekonomiky“ (ČERVENKA, BERAN, BÍLKOVÁ, 2022).

Studii o znevýhodněných skupinách uchazečů o zaměstnání ve věku 50 a více let je možné dohledat pod názvem „Podpora zaměstnávání starších osob“ (KOTÍKOVÁ, REMR a kol., 2007). Dále také vyšel odborný článek s názvem „Nezaměstnaní nad 50 let a jejich návrat na trh práce“ (SOUKUP, ĎURĐOVIČ, 2010). Z evropského prostředí mohou jmenovat publikaci „Podpora osob 50+ na trhu práce v praxi vybraných zemí EU“ (KOTÍKOVÁ, 2013b). Tato publikace analyzuje problematiku narůstajícího počtu předčasných odchodů do důchodu a navrhuje možnosti prodloužení pracovního života a pojednává o opatřeních která stimulují starší pracovníky k delšímu setrvání v pracovní síle. Monografie ukazuje přístupy různých států EU k podpoře zaměstnanosti osob 50+.

Geografové, sociologové a ekonomové se také začali věnovat strukturálním změnám v zaměstnanosti v návaznosti na proměnu k tržní ekonomice, kdy se proměnila poptávka po pracovní síle (KOTRUSOVÁ a kol., 1998) či diferenciaci nezaměstnanosti na regionální úrovni (TOUŠEK, HRABCOVÁ, 2000). Vznikaly také články k metodologii sledování zaměstnanosti jako např. (KUX, 1999). S analýzou nezaměstnanosti jako sociálního fenoménu a jeho dopadů na společnost přispěl P. MAREŠ, jehož publikace „Nezaměstnanost jako sociální problém“ vyšla ve třech vydáních (1994, 1998, 2002) a která byla široce využívána v akademickém prostředí.

Probíhaly také další studie zabývající se vývojem nezaměstnanosti, příčinou a diferenciací z územního hlediska a také následky (např. MAREŠ, 1999) či (SIROVÁTKA, MAREŠ, 2003). Dále byly prováděny dlouhodobější výzkumné projekty týkající se nezaměstnanosti

marginalizované pracovní síly v České republice (SIROVÁTKA, MAREŠ, VYHLÍDAL, 2002) či kniha „Marginalizace na pracovním trhu“ (SIROVÁTKA, 1997) která pojednává o marginalizaci na pracovním trhu a jmenuje faktory, které vedou k diskvalifikaci a selhávání pracovní síly. Tuto problematiku dále interpretují v díle „Marginalizace na trhu práce a materiální deprivace nezaměstnaných“ (MAREŠ, SIROVÁTKA, 2004), kde se zabývají dlouhodobě nezaměstnanými jakožto skupinou marginalizovanou na trhu práce, kdy je pro tyto uchazeče společnou vlastností nízká úroveň vzdělání a materiální deprivace.

Z metodologických publikací stojí za zmínku publikace „Trh práce a politika zaměstnanosti pro geografův“ (ROSÍČ, KLAMÁR, 2015) která poskytuje přehled trhu práce a politik zaměstnanosti z geografické perspektivy. Nachází se zde informace o geografických aspektech trhu práce, jako jsou regionální rozdíly v zaměstnanosti, migrace pracovní síly, vztah mezi geografickými faktory a zaměstnaností a také analýzu politik zaměstnanosti a politik regionálního rozvoje. Dále je potřeba zmínit diplomovou práci A. BODNÁROVÉ s názvem „Znevýhodněné skupiny obyvatelstva na trhu práce v SR a ČR (s důrazem na oblast Prešovského kraje)“ (2013).

Studii týkající se rovnoprávnosti v zaměstnávání a odměňování mužů a žen se zabývala D. FISCHLOVÁ (2002) a vznikaly také další studie jako vývoj na trhu práce v České republice od počátku 90. let s analýzou struktury nezaměstnanosti (KRAUSE a kol., 2004). Také je nutné zmínit učebnici Vysoké školy ekonomické s názvem „Trh práce v Evropské unii. Historický vývoj, aktuální trendy a perspektivy“ (PALÍŠKOVÁ, 2014), kde jsou rozebrány specifika na českém pracovním trhu ale také trendy v rámci Evropské unie a politiky sociálních věcí a zaměstnanosti v jednotlivých členských státech. Jsou zde popsány historické souvislosti, jako je vznik evropských pracovních trhů a jejich vývoj v průběhu času. Zaměřuje se také na aktuální trendy v oblasti zaměstnanosti a nezaměstnanosti, migraci pracovníků a dále naznačuje možné scénáře dalšího vývoje.

Obdobím krize od roku 2008 až 2013 se zabývá kniha „Česká politika zaměstnanosti v době krize a po krizi“ (SIROVÁTKA a kol., 2014) a také V. TOUŠEK A V. NOVÁK v odborné práci „Ekonomická krize a trh práce v České republice“ (2012).

Z novodobých monografií je nutné jmenovat dílo „Aktivní politika zaměstnanosti se zaměřením na znevýhodněné a dlouhodobě nezaměstnané v České republice v období pandemie covidu-19“. (HORA, RÁKOCZYOVÁ, SIROVÁTKA, 2022). Tato studie se zaměřuje na efektivitu nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti určených pro dlouhodobě nezaměstnané a znevýhodněné skupiny na trhu práce a posuzuje jejich přínos pro integraci do zaměstnání. Dále mohou jmenovat výzkum týkající se integrace nezaměstnaných ve věku 50+ (SIROVÁTKA a kol., 2024)

Problematice cizinců na trhu práce se věnuje studie „Státní příslušníci z Ukrajiny s dočasnou ochranou mezi námi“ (SCHEBELLE, KUBÁT, 2023) či „Integrace cizinců ze třetích zemí v ČR“ (SCHEBELLE a kol., 2023). Osobám propuštěných z výkonu trestu je věnována studie „Vlivy institutu podmíněného propuštění na možnosti získání a udržení zaměstnání po opuštění výkonu trestu“ (MERTL, BAREŠ, 2020).

3 POUŽITÁ DATA A METODY ZPRACOVÁNÍ

3.1 Použitá data

Data pro dílčí analýzy byly vždy čerpána ke konci každého roku, konkrétně k 31. prosinci.

Komparace Olomouckého kraje s celou Českou republikou a ostatními kraji se zaměřila na období od roku 1991 do roku 2014. Pro skupiny znevýhodněných uchazečů o zaměstnání zdravotně postižených a uchazečů absolventů a mladistvých byly využity tabulky nezaměstnaností v jednotlivých krajích a jejich okresech. Tyto tabulky jsou uloženy na katedře geografie Přírodovědecké fakulty UP a které byly využity pro období 1991 až 1996. Od roku 1997 jsou pro tyto skupiny uchazečů dostupná data v databázi MPSV (2024a).

Skupiny uchazečů s věkem 50 a více let, nejvyšším dokončeným vzděláním – základním a dlouhodobě nezaměstnaní (nad 12 měsíců) začaly být evidovány od roku 1999, kdy byly data čerpána z databáze MPSV (2024b), kde jsou data od roku 2004 také pro skupinu uchazečů s dětmi do 15 let. Analýzy jednotlivých skupiny znevýhodněných byly tedy analyzovány dle dostupnosti dat.

Pro regionálně geografickou analýzu znevýhodněných skupin uchazečů o zaměstnání po roce 2014 v Olomouckém kraji, tedy v rámci okresů a správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem byla použita neveřejná data GIS – prostorová analýza, které poskytla olomoucká pobočka Úřadu práce ČR. Tyto data shromažďují 77 ukazatelů v jednotlivých POÚ České republiky, kdy se následnou selekcí vybrala data pouze pro sledované území a skupiny znevýhodněných uchazečů. Následně byla využita také data pro analýzu SO POÚ a okresů Olomouckého kraje, a to z databáze MPSV (2024b) a MPSV (2024d).

Tabulky a grafy byly vytvořeny a zpracovány v programu MS Excel a mapy v programu ArcGIS Pro (3.2.0), kde byly použity vrstvy administrativního členění z geodatabáze ArcČR@500 (ARCDATA PRAHA, 2016).

3.2 Metody zpracování

V této části jsou prezentovány metody zpracování dat, které byly aplikovány při analýze vývoje znevýhodněných skupin na trhu práce. Zaměřuji se zde především na metodiku hodnocení míry nezaměstnanosti a podílu nezaměstnaných osob, které poskytují ucelený pohled na situaci na trhu práce v Olomouckém kraji a jeho jednotlivých administrativních jednotkách.

Mezi lety 1990 a 2013 byla klíčovým nástrojem hodnocení míra nezaměstnanosti, která reflektuje poměr uchazečů o zaměstnání k celkovému počtu ekonomicky aktivních osob v dané územní jednotce. Míra nezaměstnanosti je vyjádřena v procentech a poskytuje přehled o relativní velikosti nezaměstnané populace vzhledem k pracovní síle. Míra nezaměstnanosti, míra dlouhodobé nezaměstnanosti a podíly znevýhodněných skupin uchazečů na pracovní síle byly pro komparaci Olomouckého kraje s ČR a kraji použity i pro rok 2014.

Vzorec pro výpočet míry nezaměstnanosti je následující:

$$MN = \frac{N}{Z + N} \times 100 (\%)$$

Kde N je počet nezaměstnaných v určité územní jednotce a Z značí počet zaměstnaných obyvatel v určité územní jednotce. Pracovní síla čili počet ekonomicky aktivních je tedy součet zaměstnaných a nezaměstnaných osob.

Pro skupinu uchazečů zdravotně postižených byl použit ukazatel „podíl uchazečů zdravotně postižených na pracovní síle“

Vzorec pro výpočet:

$$PNOZP = \frac{N_{OZP}}{Z + N} \times 100 (\%)$$

Kde N značí počet nezaměstnaných uchazečů zdravotně postižených v určité územní jednotce, Z je celkový počet zaměstnaných v určité územní jednotce a N značí celkový počet nezaměstnaných obyvatel v určité územní jednotce. Stejná metodiky byla použita také pro skupiny uchazečů pečujících o děti do 15 let, ve věku 50 a více let, s nejvyšším dokončeným vzděláním – základním a absolventů a mladistvých.

Pro skupinu uchazečů dlouhodobě nezaměstnaných byl použit ukazatel „míra dlouhodobé nezaměstnanosti“

Vzorec pro výpočet:

$$MDN = \frac{N_{DN}}{Z + N} \times 100 (\%)$$

Kde N značí počet nezaměstnaných uchazečů nezaměstnaných více jak 12 měsíců v určité územní jednotce, Z je celkový počet zaměstnaných v určité územní jednotce a N značí celkový počet nezaměstnaných obyvatel v určité územní jednotce.

Ukazatelem situace na trhu práce od roku 2014 je „podíl nezaměstnaných osob“ který poměruje počet nezaměstnaných a obyvatelstvo v produktivním věku tedy 15-64 let.

Vzorec pro výpočet podílu nezaměstnaných osob je následující:

$$PNO = \frac{N_{15-64}}{PO_{15-64}} \times 100 (\%)$$

Kde N_{15-64} značí počet nezaměstnaných ve věku 15-64 let a PO_{15-64} všechny obyvatele ve věku 15-64 let.

Pro skupinu uchazečů zdravotně postižených byl použit od roku 2014 ukazatel „podíl uchazečů zdravotně postižených na produktivním obyvatelstvu“

Vzorec pro výpočet:

$$PNOZP' = \frac{N_{OZP}}{PO_{15-64}} \times 100 (\%)$$

Kde N značí počet nezaměstnaných uchazečů zdravotně postižených v určité územní jednotce a PO_{15-64} všechny obyvatele ve věku 15-64 let. Stejná metodika byla použita také pro ostatní skupiny, tedy pro uchazeče pečující o děti do 15 let, ve věku 50 a více let, s nejvyšším dokončeným vzděláním – základním, absolventů a mladistvých i dlouhodobě nezaměstnaných.

Podle sčítání lidu z roku 2021 bylo 6 684 359 (ČSÚ, 2022a) obyvatel v produktivním věku, a naopak pracovní síla činila 5 563 258 obyvatel (ČSÚ, 2022b). Proto se tyto dva ukazatele velmi liší a nemohou být porovnávány mezi sebou.

Srovnávacím ukazatelem mezi okresy Olomouckého kraje v roce 2014 a 2022 byl index změny, který srovnává rok 2022 oproti roku 2014 a udává jeho procentuální snížení nebo zvýšení nezaměstnanosti dané skupiny uchazečů.

Vzorec pro výpočet indexu změny je následující:

$$I_z = \frac{N_{2022}}{N_{2014}} \times 100 (\%)$$

Kde N značí počet nezaměstnaných osob.

Pro srovnání asociace mezi podílem nezaměstnaných osob a jednotlivými sledovanými skupinami znevýhodněných byl použit Pearsonův koeficient korelace, který vyjadřuje lineární míru závislosti dvou spojitých znaků. Hodnota korelačního koeficientu se pohybuje od -1 do 1, kdy hodnota 1 představuje kladný vztah a hodnota -1 vztah záporný.

Vzorec pro výpočet Pearsonova koeficientu korelace je následující:

$$r = \frac{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})(y_i - \bar{y})}{\sqrt{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2 \sum_{i=1}^n (y_i - \bar{y})^2}}$$

Kde x_i a y_i jsou hodnoty v jednotlivých sadách hodnot a $\bar{x}$, $\bar{y}$ značí průměrné hodnoty těchto sad.

V průběhu analýzy byla data převáděna z absolutních hodnot na hodnoty relativní, což umožnilo srovnání mezi různými územními jednotkami a také mezi samotnými skupinami znevýhodněných uchazečů. Tento přístup zajistil, že výsledky lze interpretovat v širším kontextu a poskytují jasnější obraz o dynamice trhu práce.

Pro vizualizaci výsledků byly použity tabulky, grafy a mapové kompozice, které byly vytvořeny v programu Microsoft Excel a ArcGIS Pro. Tyto nástroje umožnily efektivní prezentaci komplexních datových sad a usnadnila interpretaci výsledků.

Vzhledem k velkému poklesu nezaměstnanosti znevýhodněných skupin v jednotlivých SO POÚ, byly zvoleny pro roky 2014 a 2022 rozdílné intervaly podílů v kartogramech.

4 ZNEVÝHODNĚNÉ SKUPINY UCHAZEČŮ V OBDOBÍ DO ROKU 2014

Po roce 1989 proběhly ekonomické změny způsobené transformací z centrálně řízené ekonomiky na ekonomiku tržní. Do té doby byla nezaměstnanost téměř na nulové úrovni, a tudíž se s počátkem 90. let a nárůstem nezaměstnanosti projevila zcela nová problematika na trhu práce. S tímto jevem začaly přibývat i statistická data z okresních úřadů práce a evidence znevýhodněných uchazečů na trhu práce.

V České republice je hlavním právním předpisem upravujícím oblast zaměstnanosti zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti. Tento zákon se mimo jiné zabývá podporou zaměstnávání lidí, hůře se uplatňujících na trhu práce. Mezi tyto skupiny uchazečů náleží mimo jiné osoby se zdravotním postižením, dlouhodobě nezaměstnaní, mladí lidé bez pracovních zkušeností, osoby pečující o dítě, osoby s nízkým vzděláním a také uchazeči s 50 a více lety. Tyto skupiny jsou předmětem specifických programů aktivní politiky, které jsou navrženy tak, aby podporovaly začlenění všech těchto skupin do pracovního procesu a snižovaly míru jejich nezaměstnanosti.

V 90. letech 20. století, tedy po rozpadu Československa a v průběhu transformace České republiky na hospodářství tržní, byly témata zaměstnanosti, zahrnující i hůře uplatnitelné uchazeče o zaměstnání, sledovány primárně okresními úřady práce. Úřad práce ČR, který vznikl v roce 2012 přebíral agendu od okresních úřadů a je zodpovědný za evidenci a registraci nezaměstnaných, zprostředkování zaměstnání a správu dávek v nezaměstnanosti. Také je organizátorem rekvalifikačních kurzů a dalších forem podpory pro zvýšení zaměstnanosti.

Prostřednictvím okresních úřadů práce byla od roku 1991 sledována statistika MPSV u skupin absolventů a osob zdravotně postižených, pro které byla nastavena opatření prostřednictvím aktivní politiky zaměstnanosti. Jednalo se o zřizování chráněných míst či dílen a speciálních pozic pro absolventy, kdy zaměstnavatelé za tyto pozice a zaměstnávání těchto skupin dostávaly finanční prostředky.

Detailnější strukturální evidence znevýhodněných skupin uchazečů přišla s rokem 1999, kdy se začala evidovat data i za okresy ČR, a to i u dalších tří skupin:

- Ve věku 50 a více let
- S nejvyšším dokončeným vzděláním – základním
- Dlouhodobě nezaměstnaní (více než 12 měsíců)

Evidence uchazečů o zaměstnání pečující o děti do 15 let začala v roce 2004.

Níže v tabulce č. 1 můžeme vidět celkové počty nezaměstnaných v krajích ČR od roku 1997 do roku 2005 a v tabulce č. 2 od roku 2006 do roku 2014. Na obrázku č. 1 je zobrazena míra nezaměstnanosti od roku 2004 do roku 2014. Prudký nárůst nezaměstnanosti můžeme pozorovat mezi lety 1997 až 1999, kdy byl tento trend způsoben finanční krizí a také částečně restrukturalizací státních podniků a transformací ekonomiky na ekonomiku tržní, což vedlo k uzavírání neefektivních podniků a propouštění (MYANT, 2007). V roce 2008 a 2009 čelila Česká republika globální ekonomické krizi, kdy se opět prudce zvýšil počet nezaměstnaných.

Tabulka 1 Celkové počty nezaměstnaných (tis.) od roku 1997 do roku 2005 v krajích ČR (data k 31. 12.)

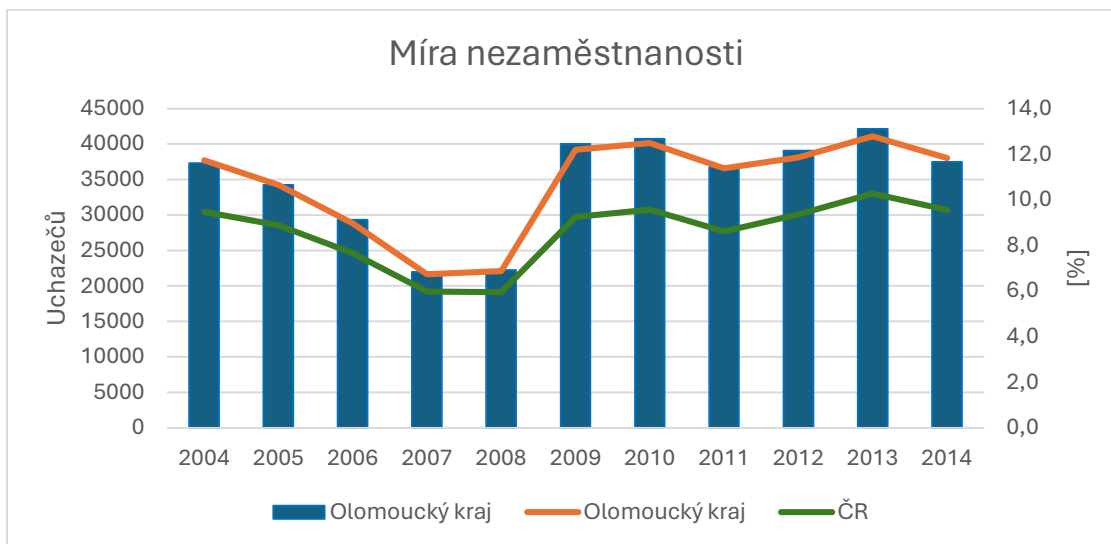
<i>Kraj</i>	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Hlavní město Praha	5,4	14,6	22,6	21,8	23,6	23,7	25,5	26,7	24,6
Jihočeský	12,5	18,1	21,2	18,5	19,2	21,1	22,2	23,0	23,6
Jihomoravský	29,8	45,0	56,8	54,0	55,1	63,8	65,5	66,2	63,7
Karlovarský	7,5	10,9	14,4	13,2	14,1	16,1	17,4	18,7	18,0
Vysočina	14,2	19,1	23,2	19,4	18,2	21,6	23,8	24,5	22,8
Královéhradecký	11,2	16,8	20,8	16,6	17,4	20,5	22,2	22,5	22,0
Liberecký	11,0	14,8	16,7	14,0	16,0	19,3	21,1	20,3	18,9
Moravskoslezský	49,1	71,6	93,7	94,6	94,2	101,2	106,3	105,5	96,5
Olomoucký	23,7	32,5	40,4	38,1	37,2	39,4	40,8	39,6	36,2
Pardubický	12,0	17,1	23,4	19,9	19,9	21,9	24,2	24,4	22,8
Plzeňský	12,1	17,1	20,9	18,5	18,6	20,2	21,7	21,1	20,5
Středočeský	25,7	34,1	42,0	38,2	37,8	41,8	43,9	44,0	40,8
Ústecký	40,9	55,1	65,8	66,6	67,7	74,1	76,5	73,5	70,5
Zlínský	13,8	20,4	25,7	23,9	24,8	29,8	31,6	31,6	29,5
ČR	268,9	386,9	487,6	457,4	461,9	514,4	542,4	541,7	510,4

Pramen: MPSV (2024a): Měsíční nezaměstnanost. Databáze trhu práce. Vlastní zpracování

Tabulka 2 Celkové počty nezaměstnaných (tis.) od roku 2006 do roku 2014 v krajích ČR (data k 31. 12.)

<i>Kraj</i>	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Hlavní město Praha	21,4	17,4	17,4	29,9	33,4	32,6	36,8	44,9	43,5
Jihočeský	20,4	16,5	17,5	27,5	29,6	26,5	28,8	31,6	27,7
Jihomoravský	55,2	44,2	43,1	65,9	69,3	62,7	66,4	72,0	66,2
Karlovarský	16,2	2,4	13,4	19,3	19,9	17,5	18,4	19,6	17,3
Vysočina	20,1	16,2	17,9	28,6	29,4	25,6	27,0	28,3	25,5
Královéhradecký	19,3	14,5	14,7	23,4	24,7	22,2	25,2	27,7	23,9
Liberecký	17,3	14,6	16,6	26,3	25,7	23,3	24,2	25,9	23,5
Moravskoslezský	85,4	65,8	57,5	80,6	82,8	75,0	81,1	90,0	83,9
Olomoucký	31,2	23,5	23,5	41,1	42,1	38,1	40,3	43,4	39,0
Pardubický	19,4	15,4	17,0	26,8	27,4	23,6	25,3	26,4	21,9
Plzeňský	18,0	14,5	16,8	26,8	27,3	23,3	23,7	25,7	22,6
Středočeský	35,5	29,3	31,2	49,1	54,7	50,6	54,5	61,7	56,7
Ústecký	63,7	49,9	45,7	60,0	62,0	58,1	61,6	65,8	60,8
Zlínský	25,6	20,2	20,1	33,8	33,4	29,4	32,1	34,0	29,4
ČR	448,6	354,9	352,3	539,1	561,6	508,5	545,3	596,8	541,9

Pramen: MPSV (2024a): Měsíční nezaměstnanost. Databáze trhu práce. Vlastní zpracování

Obrázek 1 Míra nezaměstnanosti v krajích ČR od roku 2004 do roku 2014 (k 31. 12.)

Pramen: MPSV (2024a): Měsíční nezaměstnanost. Databáze trhu práce. Vlastní zpracování a výpočty.

4.1 Komparace Olomouckého kraje s Českou republikou

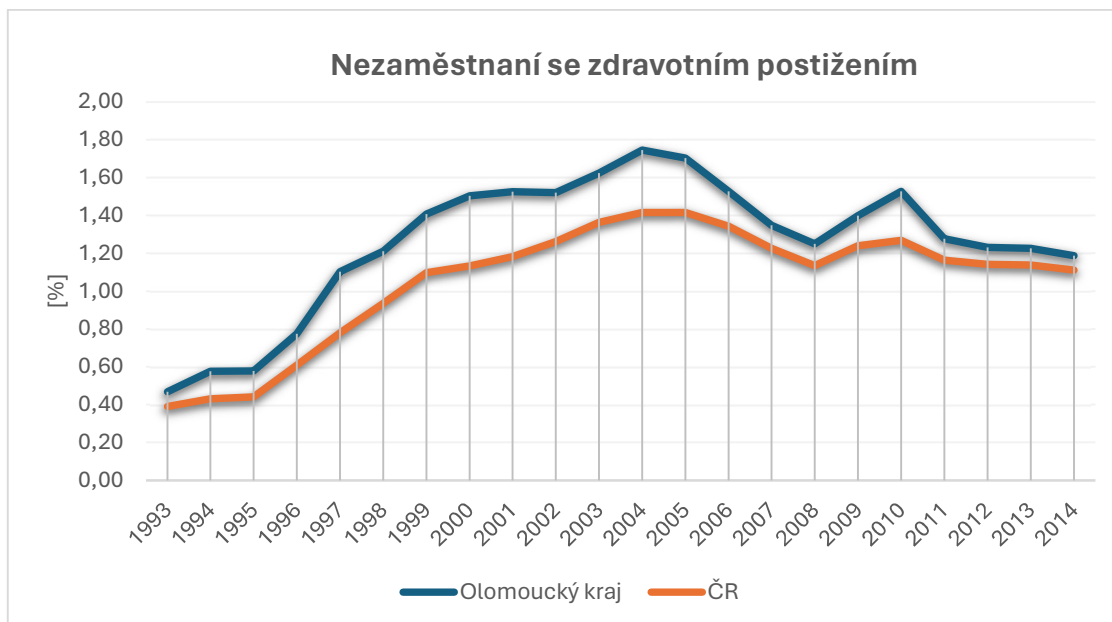
V tabulce č.3 níže jsou znázorněny počty uchazečů se zdravotním postižením v průběhu let. Z tabulky je patrný nárůst těchto znevýhodněných skupin od počátku jejich evidence až do roku 2005, kdy se vzrůstající trend zastavil a začal klesat. V letech 2009 a 2010 je možné pozorovat krátkodobý nárůst, který následoval strmým poklesem v roce 2011, kdy tento klesající trend pokračoval až do roku 2014.

Tabulka 3 Absolutní počty uchazečů zdravotně postižených v Olomouckém kraji a ČR v letech 1991-2014 (data k 31. 12.)

Rok	Olomoucký kraj	ČR
1991	1136	17032
1992	1055	15502
1993	1489	20016
1994	1805	22015
1995	1835	22687
1996	2450	31455
1997	3525	40460
1998	3966	48951
1999	4648	57615
2000	4747	59025
2001	4870	61518
2002	5018	66907
2003	5248	71806
2004	5518	74672
2005	5459	75316
2006	4977	71318
2007	4375	65216
2008	4012	61136
2009	4672	67738
2010	4859	69499
2011	4152	63092
2012	4008	62038
2013	3907	62789
2014	3857	61146

Pramen: MPSV (2024a): Měsíční nezaměstnanost. Databáze trhu práce. Vlastní zpracování

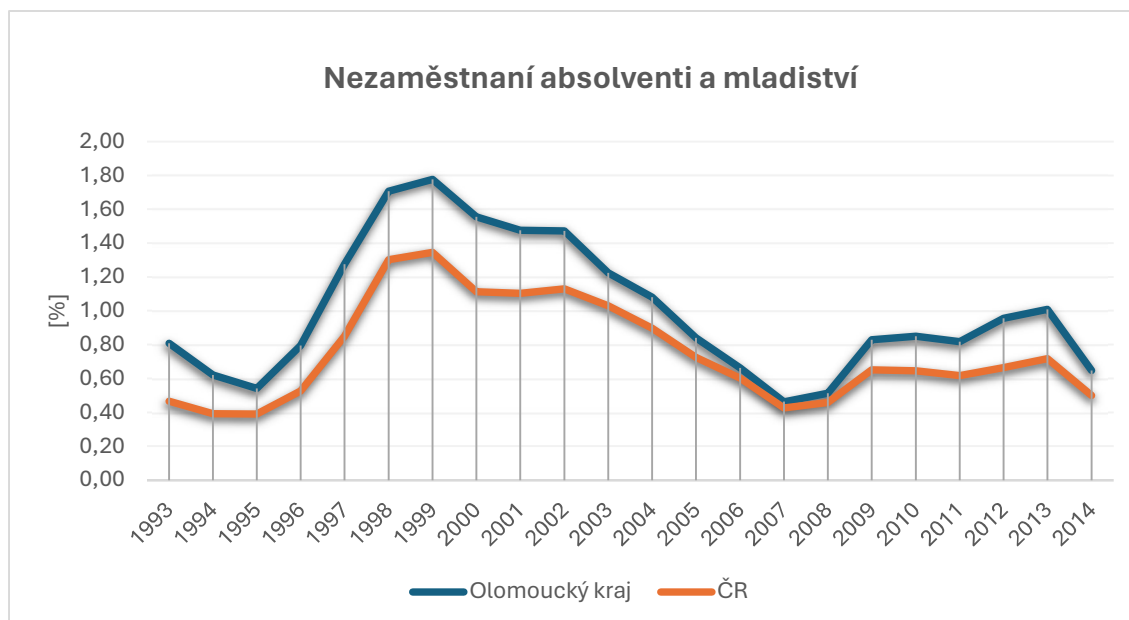

Obrázek 2 Podíl nezaměstnaných (%) zdravotně postižených uchazečů o zaměstnání na pracovní síle v Olomouckém kraji a České republice v období let 1993-2014 (k 31. 12.)

Pramen: MPSV (2024a): Měsíční nezaměstnanost. Databáze trhu práce. Vlastní zpracování a výpočty.

Na obrázku č. 2 je znázorněn podíl zdravotně postižených uchazečů na pracovní síle v průběhu let, kdy spojnice trendů znázorňuje prudký nárůst od poloviny 90. let. Vrchol nastal v roce 2004 s téměř 1,80 % nezaměstnanými v Olomouckém kraji.

Na obrázku č. 3 můžeme vidět podíl uchazečů absolventů a mladistvých na pracovní síle, kdy opět po roce 1995 nastal prudký nárůst, který skončil rokem 1999 na hodnotě 1,78 % v Olomouckém kraji. Poté následoval pokles, jenž trval až do roku 2007 (0,46 %) a který byl poté vystřídán prudkým nárůstem téměř na 1 % v roce 2009. Do roku 2013 nezaměstnanost stagnovala, aby v roce 2014 zaznamenala pokles na 0,65 %.

Obrázek 3 Podíl nezaměstnaných (%) uchazečů absolventů a mladistvých na pracovní síle v Olomouckém kraji a České republice v období let 1993-2014 (k 31. 12.)

Pramen: MPSV (2024a): Měsíční nezaměstnanost. Databáze trhu práce. Vlastní zpracování a výpočty.

Tabulka č. 4 níže znázorňuje absolutní počty uchazečů o zaměstnání absolventů a mladistvých mezi lety 1991-2014.

Tabulka 4 Absolutní počty uchazečů absolventů a mladistvých v Olomouckém kraji a ČR v letech 1991-2014 (data k 31. 12)

Rok	Olomoucký kraj	ČR
1991	1958	24568
1992	1288	17435
1993	2567	23859
1994	1945	19997
1995	1717	20085
1996	2511	27178
1997	4072	44174
1998	5593	68220
1999	5872	70751
2000	4910	57938
2001	4708	57393
2002	4859	59895
2003	3957	54217
2004	3412	47260
2005	2693	38545
2006	2160	31955
2007	1503	22680
2008	1645	24634
2009	2768	35612
2010	2703	35357
2011	2657	33508
2012	3110	36120
2013	3218	39546
2014	2104	27504

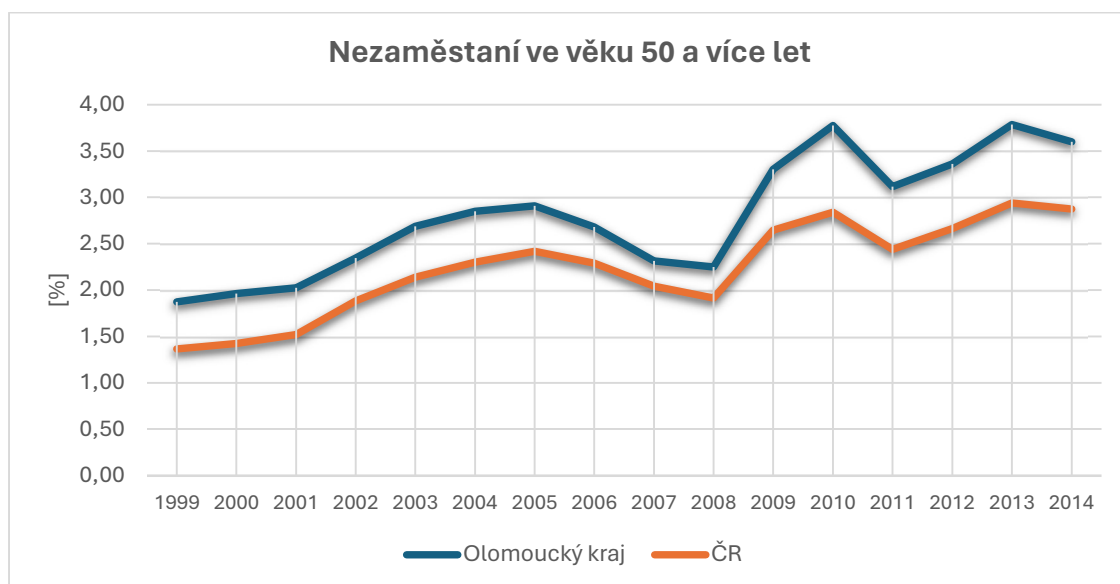
Pramen: MPSV (2024a): Měsíční nezaměstnanost. Databáze trhu práce. Vlastní zpracování

Dle dat MPSV (2024b) začaly být od roku 1999 evidovány také uchazeči o zaměstnání ve věku 50 a více let, dlouhodobě nezaměstnaní a uchazeči s maximálním vzděláním – základním. Na obrázku č. 4 můžeme vidět podíl uchazečů s věkem 50 a více let na pracovní síle. Absolutní počty jsou znázorněny v tabulce č. 5 níže.

Tabulka 5 Absolutní počty uchazečů ve věku 50 a více let v Olomouckém kraji a ČR v letech 1999-2014 (data k 31. 12)

Rok	Olomoucký kraj	ČR
1999	6186	71789
2000	6192	74112
2001	6453	79088
2002	7744	99902
2003	8689	112675
2004	9006	121344
2005	9320	128406
2006	8734	121609
2007	7507	108736
2008	7221	103063
2009	11023	144592
2010	12002	155624
2011	10122	132325
2012	10939	144639
2013	12074	162130
2014	11695	158087

Pramen: MPSV (2024b): Čtvrtletní statistika nezaměstnanosti. Databáze trhu práce. Vlastní zpracování

Obrázek 4 Podíl nezaměstnaných (%) uchazečů o zaměstnání ve věku 50 a více let na pracovní síle v Olomouckém kraji a České republice v období let 1999-2014 (k 31. 12.)

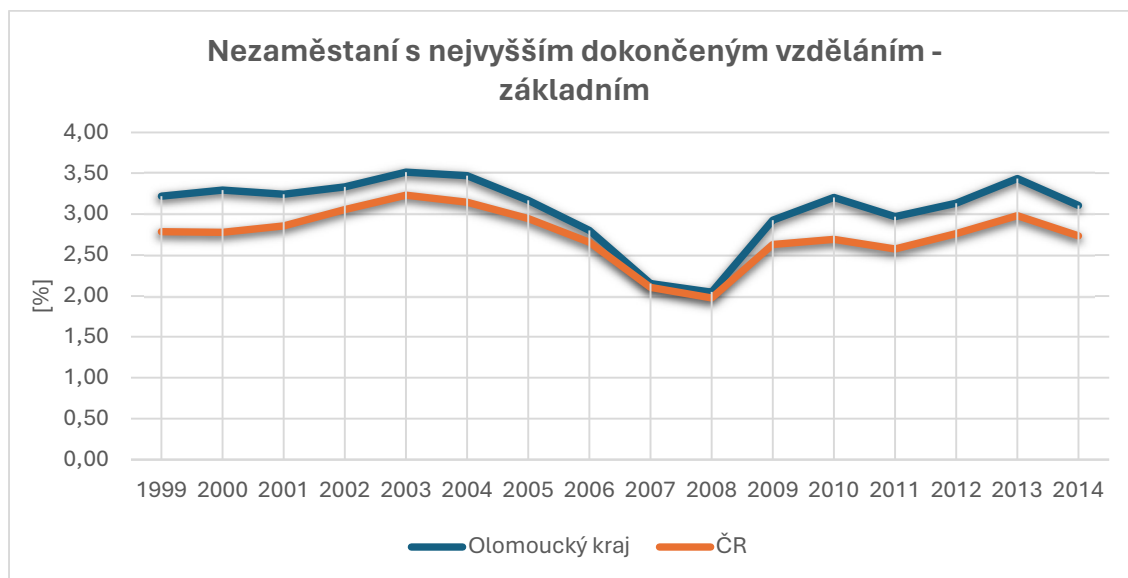
Pramen: MPSV (2024b): Čtvrtletní statistika nezaměstnanosti. Databáze trhu práce. Vlastní zpracování a výpočty.

Další skupiny evidované od roku 1999 mají podobný charakter vývoje, kdy po počátečních vzrůstajících trendech přišel od roku 2004-2005 pokles nezaměstnanosti těchto skupin následovaný prudkým zvýšením v roce 2009, který byl zapříčiněn celosvětovou finanční krizí. Skupinu s nejvyšším dosaženým vzděláním – základním můžeme vidět v tabulce č. 6 a na obrázku č. 5 a skupinu nezaměstnaných více jak 12 měsíců v tabulce č. 7 a na obrázku č. 6. Ve všech těchto skupinách měl Olomoucký kraj vyšší hodnoty než Česká republika.

Tabulka 6 Absolutní počty uchazečů s nejvyšším dosaženým vzděláním – základním v Olomouckém kraji a ČR v letech 1999-2014 (data k 31. 12)

Rok	Olomoucký kraj	ČR
1999	10636	146283
2000	10400	144592
2001	10348	148443
2002	11002	162125
2003	11353	170270
2004	10964	165861
2005	10151	156500
2006	9132	140919
2007	6978	112047
2008	6575	106434
2009	9769	143738
2010	10184	147614
2011	9645	139616
2012	10199	150039
2013	10949	164275
2014	10090	150313

Pramen: MPSV (2024b): Čtvrtletní statistika nezaměstnanosti. Databáze trhu práce. Vlastní zpracování

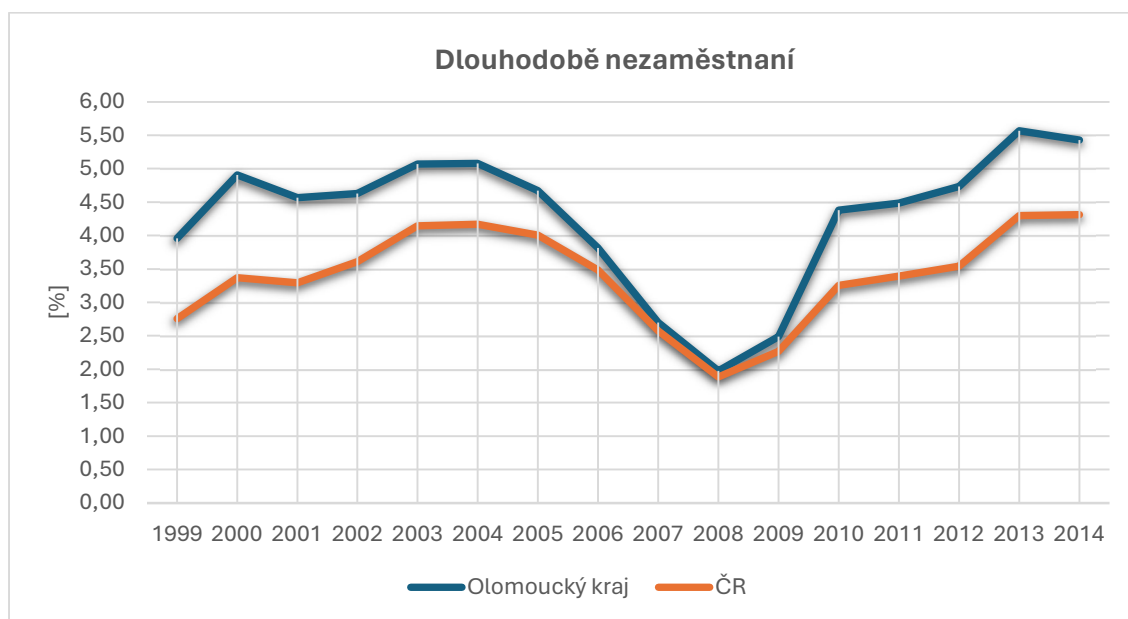
Obrázek 5 Podíl nezaměstnaných (%) uchazečů o zaměstnání s nejvyšším dokončeným vzděláním – základním na pracovní síle v Olomouckém kraji a České republice v období let 1999-2014 (k 31. 12.)

Pramen: MPSV (2024b): Čtvrtletní statistika nezaměstnanosti. Databáze trhu práce. Vlastní zpracování a výpočty.

Tabulka 7 Absolutní počty dlouhodobě nezaměstnaných v Olomouckém kraji a ČR v letech 1999-2014 (data k 31. 12)

Rok	Olomoucký kraj	ČR
1999	13074	144726
2000	15496	175563
2001	14560	171203
2002	15277	191327
2003	16378	218336
2004	16040	219730
2005	14966	212804
2006	12430	184909
2007	8758	136913
2008	6347	101524
2009	8297	123873
2010	13926	178481
2011	14577	184130
2012	15401	192234
2013	17757	236981
2014	17635	237165

Pramen: MPSV (2024b): Čtvrtletní statistika nezaměstnanosti. Databáze trhu práce. Vlastní zpracování

Obrázek 6 Míra dlouhodobě nezaměstnanosti (%) uchazečů o zaměstnání s nejvyšším dokončeným vzděláním – základním v Olomouckém kraji a České republice v období let 1999-2014 (k 31. 12.)

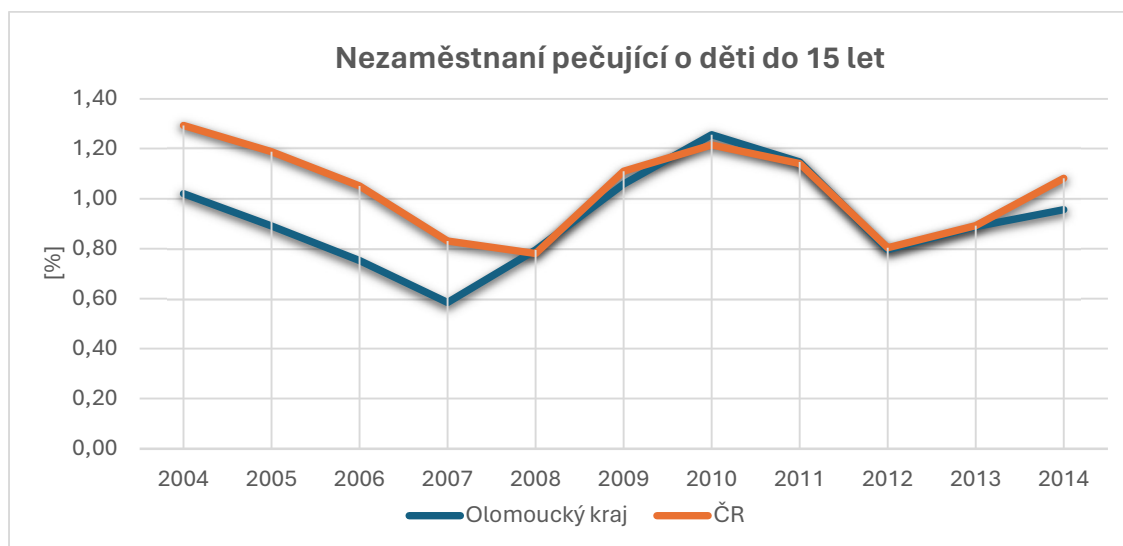
Pramen: MPSV (2024b): Čtvrtletní statistika nezaměstnanosti. Databáze trhu práce. Vlastní zpracování a výpočty.

Poslední evidovanou skupinou byli uchazeči o zaměstnání pečující o děti do 15 let, která začala být sledována dle dat MPSV (2024b) od roku 2004. Podíl nezaměstnanosti na pracovní síle této skupiny můžeme vidět v tabulce č. 8 a na obrázku č. 7, kde je patrné, že téměř po celou dobu sledování měl Olomoucký kraj ve srovnání s Českou republikou menší podíly a také je opět zřetelný nárůst v obou sledovaných jednotkách během finanční krize a s tím související zvýšení nezaměstnanosti.

Tabulka 8 Absolutní počty uchazečů pečujících o dítě do 15 let v Olomouckém kraji a ČR v letech 1999-2014 (data k 31. 12)

Rok	Olomoucký kraj	ČR
2004	3221	68225
2005	2854	63111
2006	2453	55759
2007	1899	44217
2008	2553	42075
2009	3531	60655
2010	3993	66575
2011	3728	61881
2012	2590	43606
2013	2833	49156
2014	3105	59497

Pramen: MPSV (2024b): Čtvrtletní statistika nezaměstnanosti. Databáze trhu práce. Vlastní zpracování

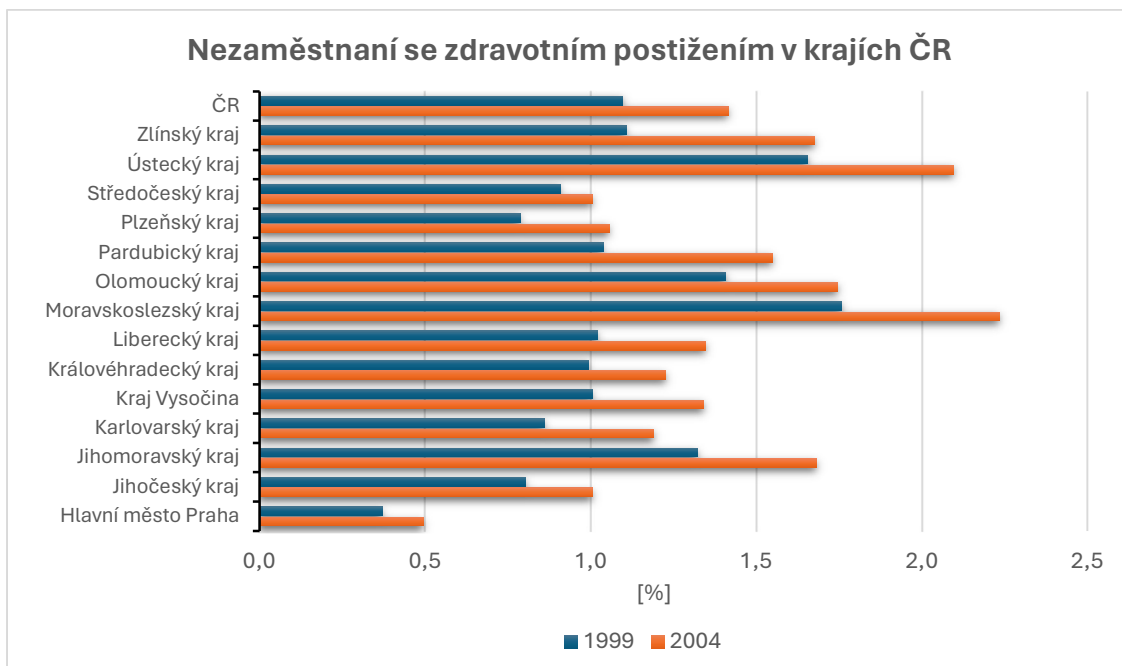

Obrázek 7 Podíl nezaměstnaných (%) uchazečů o zaměstnání pečujících o děti do 15 let na pracovní síle v Olomouckém kraji a České republice v období let 1999-2014 (k 31. 12.)

Pramen: MPSV (2024b): Čtvrtletní statistika nezaměstnanosti. Databáze trhu práce. Vlastní zpracování a výpočty.

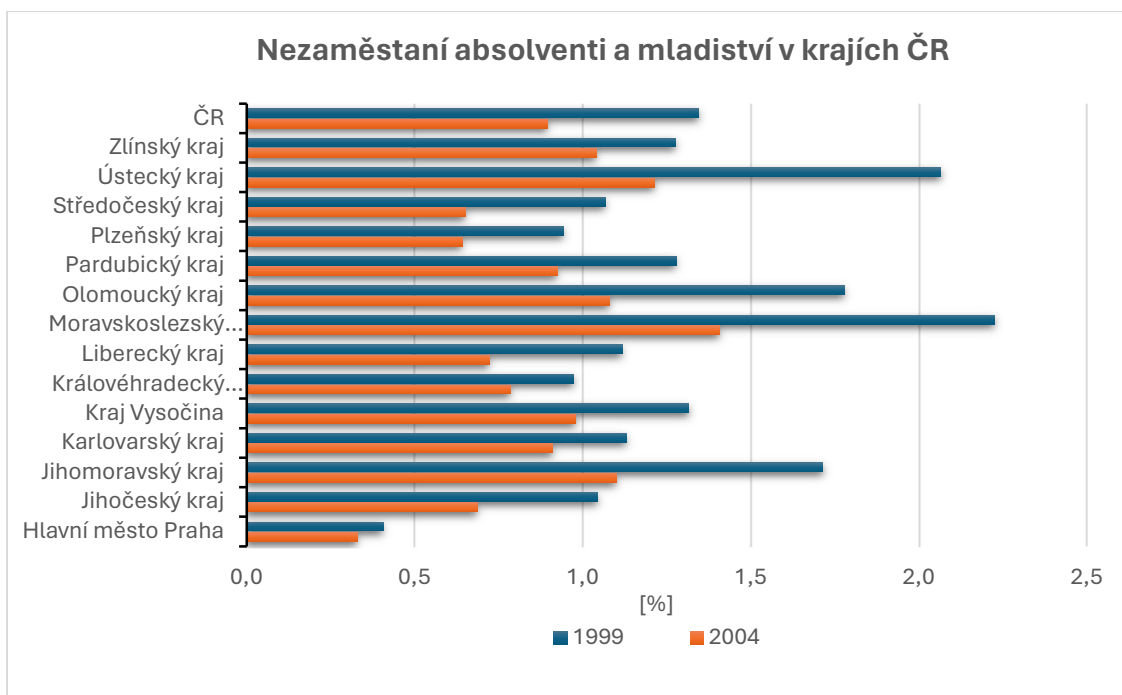
4.2 Komparace Olomouckého kraje s ostatními kraji ČR

Srovnání krajů bylo za roky 1999 a 2004, kdy měl nejvyšší podíly nezaměstnanosti na pracovní síle ve skupinách uchazečů zdravotně postižených a uchazečů absolventů a mladistvých Moravskoslezský kraj následovaný Ústeckým krajem. Naopak nejlépe na tom bylo Hlavní město Praha. Z obrázku č. 8 a 9 níže, můžeme vidět, že Olomoucký kraj měl v roce 1999 i 2004 třetí nejvyšší podíl nezaměstnanosti na pracovní síle u skupin zdravotně postižených i absolventů a mladistvých ze všech krajů České republiky. Je také mezi těmito roky patrný nárůst nezaměstnanosti zdravotně postižených, a naopak pokles absolventů a mladistvých.

Obrázek 8 Podíl nezaměstnaných (%) uchazečů zdravotně postižených na pracovní síle v krajích České republiky v roce 1999 a 2004 (k 31. 12.)

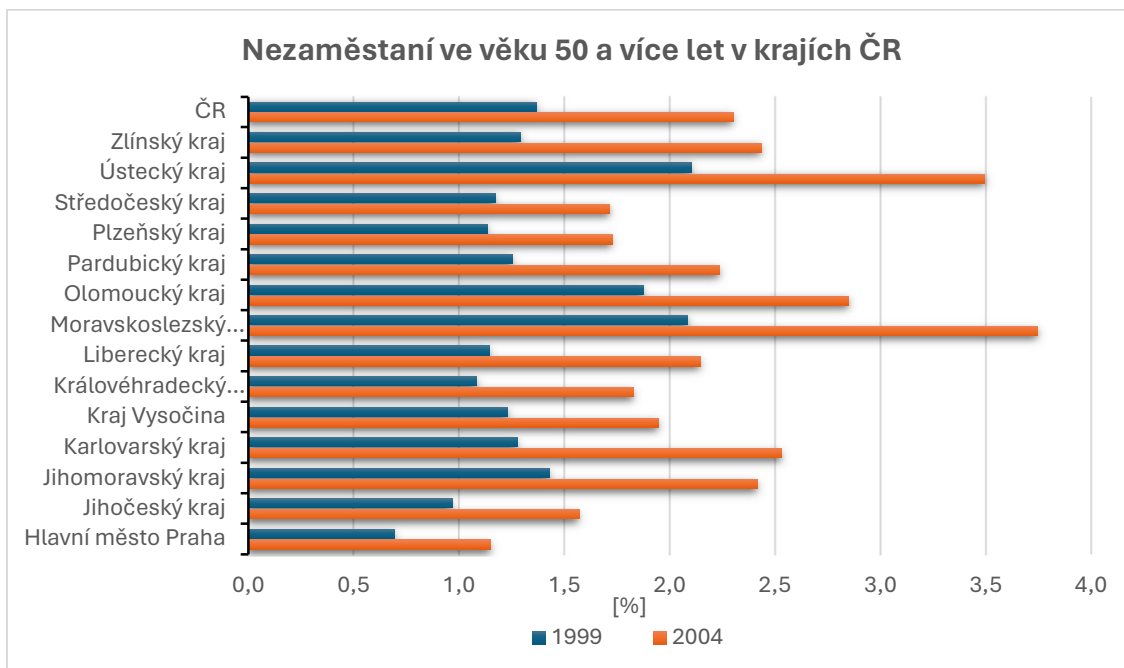
Pramen: MPSV (2024a): Měsíční nezaměstnanost. Databáze trhu práce. Vlastní zpracování a výpočty.

Obrázek 9 Podíl nezaměstnaných (%) uchazečů absolventů a mladistvých na pracovní síle v krajích České republiky v roce 1999 a 2004 (k 31. 12.)

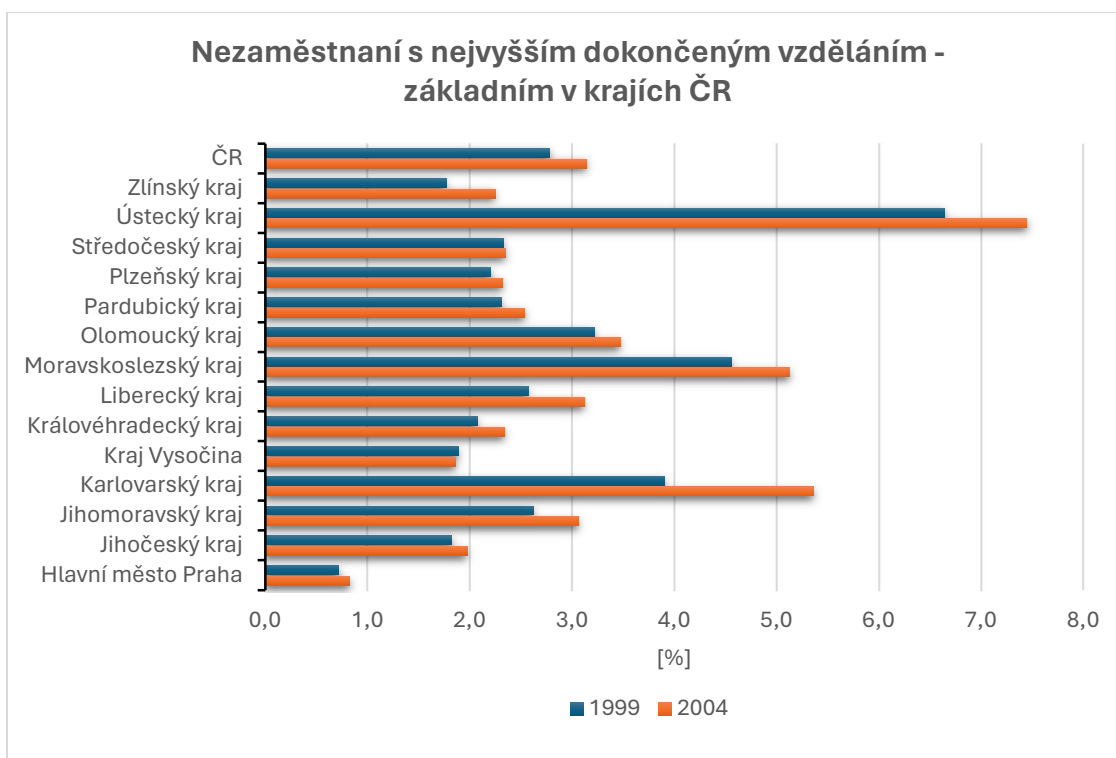
Pramen: MPSV (2024a): Měsíční nezaměstnanost. Databáze trhu práce. Vlastní zpracování a výpočty.

Olomoucký kraj měl 3. nejvyšší podíl na pracovní síle v roce 1999 i 2004 u uchazečů s 50 a více lety, viz obrázek č. 10. U skupiny s nejvyšším dokončeným vzděláním – základním byl Olomoucký kraj za oba roky na místě čtvrtém, což je znázorněno na obrázku č. 11 a na třetím místě se opět umístil ve skupině nezaměstnaných nad 12 měsíců, viz obrázek č. 12.

Obrázek 10 Podíl nezaměstnaných (%) uchazečů ve věku 50 a více let na pracovní síle v krajích České republiky v roce 1999 a 2004 (k 31. 12.)

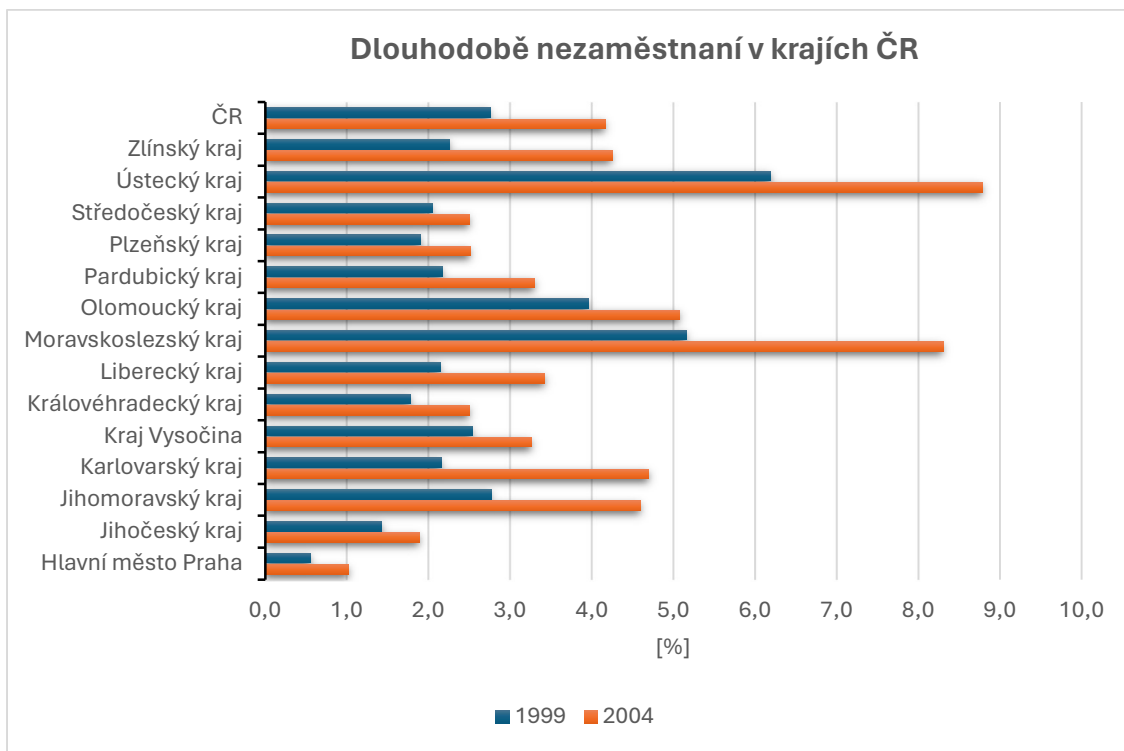
Pramen: MPSV (2024b): Čtvrtletní statistika nezaměstnanosti. Databáze trhu práce. Vlastní zpracování a výpočty.

Obrázek 11 Podíl nezaměstnaných (%) uchazečů s nevyšším dosaženým vzděláním základním na pracovní síle v krajích České republiky v roce 1999 a 2004 (k 31. 12.)

Pramen: MPSV (2024b): Čtvrtletní statistika nezaměstnanosti. Databáze trhu práce. Vlastní zpracování a výpočty.

Obrázek 12 Míra dlouhodobé nezaměstnanosti (%) uchazečů nezaměstnaných více jak 12 měsíců na pracovní síle v krajích České republiky v roce 1999 a 2004 (k 31. 12.)

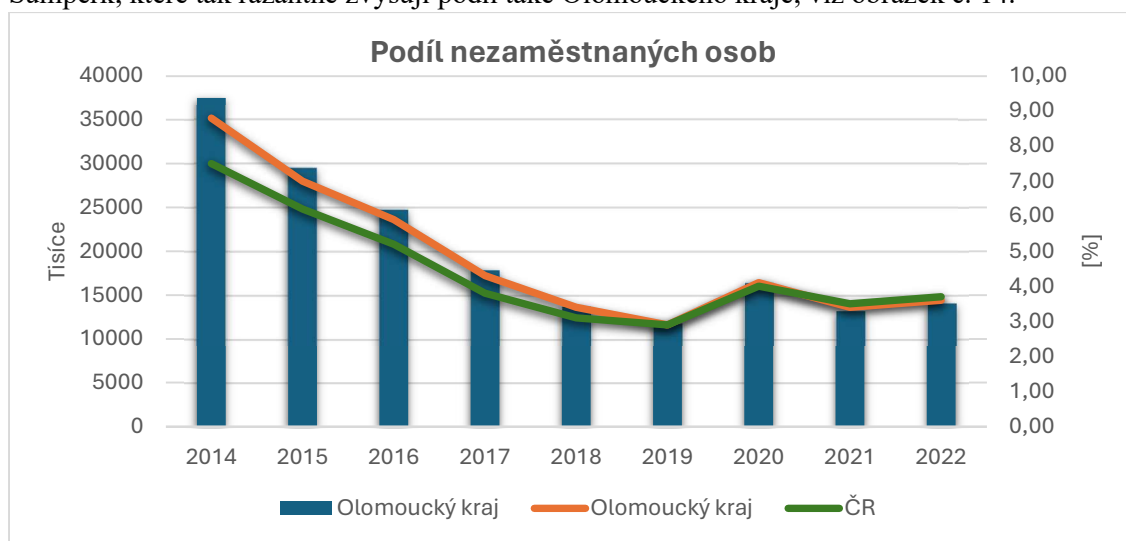
Pramen: MPSV (2024b): Čtvrtletní statistika nezaměstnanosti. Databáze trhu práce. Vlastní zpracování a výpočty.

Skupina uchazečů pečujících o děti do 15 let byla srovnávána v letech 2004, 2009 a 2014, kdy měl Olomoucký kraj průměrné hodnoty podílů nezaměstnanosti na pracovní síle v rámci krajů, což je uvedeno v přílohové části této bakalářské práce.

5 ZNEVÝHODNĚNÉ SKUPINY UCHAZEČŮ V OLOMOUCKÉM KRAJI V OBDOBÍ 2014-2022

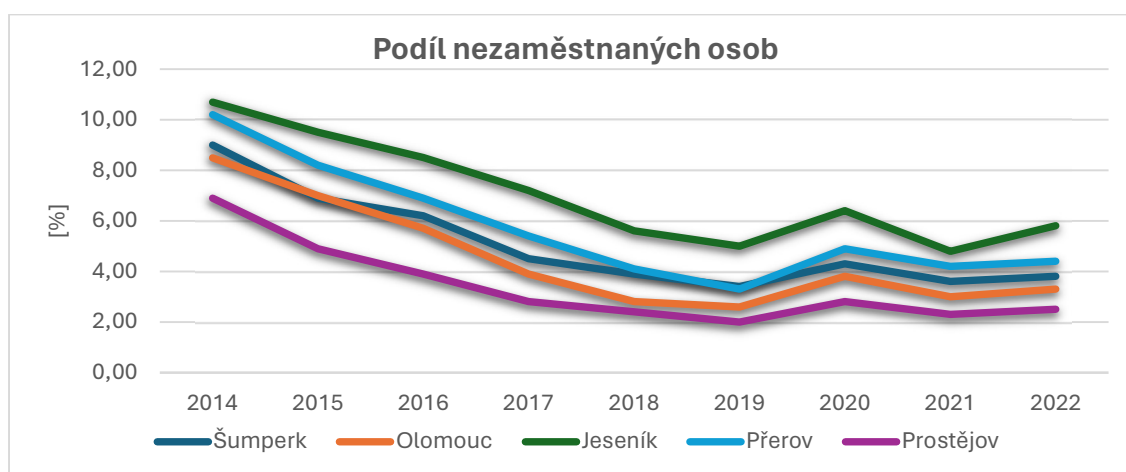
5.1 Situace na trhu práce v období 2014-2022

V období po celosvětové ekonomické krizi se začala po roce 2014 situace na trhu práce zlepšovat a počet uchazečů znevýhodněných skupin začal klesat. Bylo tomu tak i v Olomouckém kraji a jeho dílčích administrativních jednotkách. K 31. 12. 2018 bylo v okrese Olomouc evidováno více volných pracovních míst (4 836) než uchazečů o zaměstnání (4 589) a stejně tak v okrese Prostějov v roce 2018 (1 797; 2 222); 2019 (1 499; 2 519) a 2021 (1 762; 1 934). V roce 2019 se dostal Olomoucký kraj pod celorepublikovou hodnotu nezaměstnanosti, což můžeme vidět v tabulce č. 9 a na obrázku č. 13 níže, kdy se s výjimkou roku 2020 držel o 0,10 % pod průměrem České republiky. Naopak vysoce nad průměrem ČR se vyskytují podíly okresů Jeseník a Šumperk, které tak razantně zvyšují podíl také Olomouckého kraje, viz obrázek č. 14.

Obrázek 13 Podíl nezaměstnaných osob [%] v České republice a Olomouckém kraji v období 2014-2022, (hodnoty k 31. 12.)

Pramen: MPSV (2024a): Měsíční nezaměstnanost; MPSV (2024d): Nezaměstnanost z územního hlediska. Vlastní zpracování a výpočty.

Obrázek 14 Podíl nezaměstnaných osob [%] v okresech Olomouckého kraje v období 2014-2022, (hodnoty k 31. 12.)

Pramen: MPSV (2024a): Měsíční nezaměstnanost; MPSV (2024d): Nezaměstnanost z územního hlediska. Vlastní zpracování a výpočty.

Tabulka 9 Podíl nezaměstnaných osob [%] v POÚ a okresech Olomouckého kraje v období 2014–2022, (hodnoty k 31. 12.)

SO POÚ	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Hanušovice	14,8	12,1	13,4	10,3	8,2	5,7	8,3	6,2	6,7
Hlubočky	8,2	5,5	5,3	2,8	1,9	2,0	3,7	2,9	2,2
Hranice	8,3	5,9	4,6	3,0	2,3	2,1	3,4	3,2	3,6
Javorník	14,0	13,9	11,7	10,4	7,9	6,9	8,5	6,7	8,5
Jeseník	7,9	6,9	6,5	5,4	4,3	3,9	5,0	3,5	4,3
Kojetín	10,8	9,7	7,9	6,5	4,9	4,1	5,1	4,4	4,9
Konice	7,3	5,0	3,7	2,7	2,7	1,8	2,9	2,7	2,4
Lipník nad Bečvou	9,9	8,4	6,9	5,4	3,8	2,9	4,4	3,8	4,0
Litovel	6,0	4,8	3,6	2,3	1,8	1,8	2,5	1,9	2,3
Mohelnice	6,6	5,9	5,0	4,2	4,1	4,5	4,9	4,6	4,5
Moravský Beroun	10,9	9,9	7,5	5,4	4,5	4,4	6,0	5,1	5,2
Němčice nad Hanou	5,4	3,7	3,1	2,8	2,2	2,1	2,3	2,1	2,3
Olomouc	8,0	6,9	5,8	3,8	2,8	2,5	3,7	2,9	3,2
Prostějov	7,4	4,9	3,9	2,7	2,3	2,0	2,8	2,3	2,5
Přerov	10,1	8,6	7,6	6,2	4,6	3,7	5,5	4,5	4,7
Šternberk	9,3	7,6	6,0	4,4	3,2	2,9	4,2	3,5	3,3
Šumperk	8,5	6,7	6,0	4,2	3,4	3,0	3,8	3,1	3,3
Uničov	8,2	7,4	6,0	4,7	3,2	3,4	4,1	3,4	3,9
Zábřeh	8,1	6,2	5,3	3,8	3,4	2,7	3,7	3,3	3,4
Zlaté Hory	9,0	8,7	8,5	6,3	5,1	4,3	6,3	4,9	5,4
Okres	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Šumperk	9,0	6,9	6,2	4,5	3,9	3,4	4,3	3,6	3,8
Olomouc	8,5	7,0	5,7	3,9	2,8	2,6	3,8	3,0	3,3
Jeseník	10,7	9,5	8,5	7,2	5,6	5,0	6,4	4,8	5,8
Přerov	10,2	8,2	6,9	5,4	4,1	3,3	4,9	4,2	4,4
Prostějov	6,9	4,9	3,9	2,8	2,4	2,0	2,8	2,3	2,5
Olomoucký kraj	8,8	7,0	5,9	4,3	3,4	2,9	4,1	3,4	3,6
ČR	7,5	6,2	5,2	3,8	3,1	2,9	4,0	3,5	3,7

Pramen: MPSV (2024a): Měsíční nezaměstnanost; MPSV (2024d): Nezaměstnanost z územního hlediska. Vlastní zpracování a výpočty.

5.2 Znevýhodněné skupiny uchazečů na trhu práce na konci roku 2014 a 2022

Nejvyšší podíly v roce 2014 ze znevýhodněných skupin měli dlouhodobě nezaměstnaní, kdy byly nejvyšší počty zaznamenány v okrese Olomouc, což můžeme vidět v tabulce č. 10. Ovšem nejvyšší podíl na produktivním obyvatelstvu byl v okrese Přerov s více jak 5 % (viz tabulka č. 11). Naopak nejlépe si vedl okres Prostějov s 3,28 %. Dalšími skupinami s vysokým zastoupením byly uchazeči ve věku 50 a více let a uchazeči s nejvyšším dokončeným vzděláním základním. V obou skupinách můžeme vidět velmi výrazné hodnoty v okrese Jeseník.

Tabulka 10 Znevýhodněné skupiny obyvatelstva na trhu práce v okresech České republiky k 31. 12. 2014. (Absolutní počty)

Okres	OZP	OPD	50+	ZAKL	DN	ABS
Šumperk	934	660	2308	2008	3575	369
Olomouc	1258	573	3962	3320	6008	780
Jeseník	244	242	998	956	1087	127
Přerov	743	928	2730	2474	4600	525
Prostějov	678	684	1697	1332	2365	303
Olomoucký kraj	3857	3087	11695	10090	17635	2104
ČR	61146	59012	158087	150313	237165	27504

Pramen: (2024a): Měsíční nezaměstnanost; MPSV (2024c): Struktura uchazečů; Vysvětlivky: OZP – uchazeči zdravotně postižení, OPD – uchazeči pečující o dítě do 15 let, 50+ uchazeči o zaměstnání starší 50 let, ZAKL – uchazeči o zaměstnání s maximálním dosaženým vzděláním základním, DN – dlouhodobě nezaměstnaní (nad 12 měsíců), ABS – uchazeči absolventi a mladiství.

Tabulka 11 Znevýhodněné skupiny obyvatelstva na trhu práce v okresech Olomouckého kraje k 31. 12. 2014 (podíl na obyvatelstvu v produktivním věku, %)

Okres	OZP	OPD	50+	ZAKL	DN	ABS
Šumperk	1,14	0,79	2,82	2,46	4,37	0,45
Olomouc	0,81	0,37	2,54	2,13	3,85	0,50
Jeseník	0,91	0,88	3,71	3,56	4,04	0,47
Přerov	0,84	1,04	3,10	2,81	5,22	0,60
Prostějov	0,94	0,94	2,35	1,85	3,28	0,42
Olomoucký kraj	0,91	0,72	2,75	2,37	4,15	0,50
ČR	0,87	0,83	2,24	2,13	3,36	0,39

Pramen: MPSV (2024a): Měsíční nezaměstnanost; MPSV (2024c): Struktura uchazečů MPSV (2024d): Nezaměstnanost z územního hlediska; Vysvětlivky: OZP – uchazeči zdravotně postižení, OPD – uchazeči pečující o dítě do 15 let, 50+ uchazeči o zaměstnání starší 50 let, ZAKL – uchazeči o zaměstnání s nevyšším dokončeným vzděláním základním, DN – dlouhodobě nezaměstnaní (nad 12 měsíců), ABS – uchazeči absolventi a mladiství. Vlastní zpracování a výpočty.

V roce 2022 (viz tabulka č. 12 a 13) můžeme pozorovat, že v okresech bylo výrazné snížení podílu nezaměstnaných těchto skupin. Nejvyšší hodnoty měli uchazeči ve věku 50 a více let následované uchazeči s nejvyšším dokončeným vzděláním základním. Nejvyšší hodnoty zaznamenal v obou skupinách okres Jeseník. U okresu Jeseník stejně jako u okresu Přerov se rapidně snížila nezaměstnanost oproti roku 2014 a to převážně u dlouhodobě nezaměstnaných.

V tabulce č. 14 a na obrázku č. 15 můžeme vidět index změny, kdy hodnoty vyšší než 100 % značí nárůst nezaměstnanosti, a naopak číslo pod tuto hodnotu její pokles oproti roku 2014. Jedinou skupinou s nárůstem nezaměstnanosti byla skupiny uchazečů pečujících o děti do 15 let, a to v okrese Jeseník, a naopak nejvyšší pokles byl u skupiny dlouhodobě nezaměstnaných.

Tabulka 12 Znevýhodněné skupiny obyvatelstva na trhu práce v okresech České republiky k 31. 12. 2022. (Absolutní počty)

Okres	OZP	OPD	50+	ZAKL	DN	ABS
Šumperk	501	485	1106	839	679	157
Olomouc	714	344	1799	1302	910	277
Jeseník	159	332	633	492	308	62
Přerov	575	813	1441	1194	1273	217
Prostějov	306	410	742	584	513	79
Olomoucký kraj	2255	2384	5721	4411	3683	792
ČR	36874	46235	99562	85306	74326	13111

Pramen: (2024a): Měsíční nezaměstnanost; MPSV (2024c): Struktura uchazečů; Vysvětlivky: OZP – uchazeči zdravotně postižení, OPD – uchazeči pečující o dítě do 15 let, 50+ uchazeči o zaměstnání starší 50 let, ZAKL – uchazeči o zaměstnání s maximálním dosaženým vzděláním základním, DN – dlouhodobě nezaměstnaní (nad 12 měsíců), ABS – uchazeči absolventi a mladiství.

Tabulka 13 Znevýhodněné skupiny obyvatelstva na trhu práce v okresech Olomouckého kraje k 31. 12. 2022 (podíl na obyvatelstvu v produktivním věku, %)

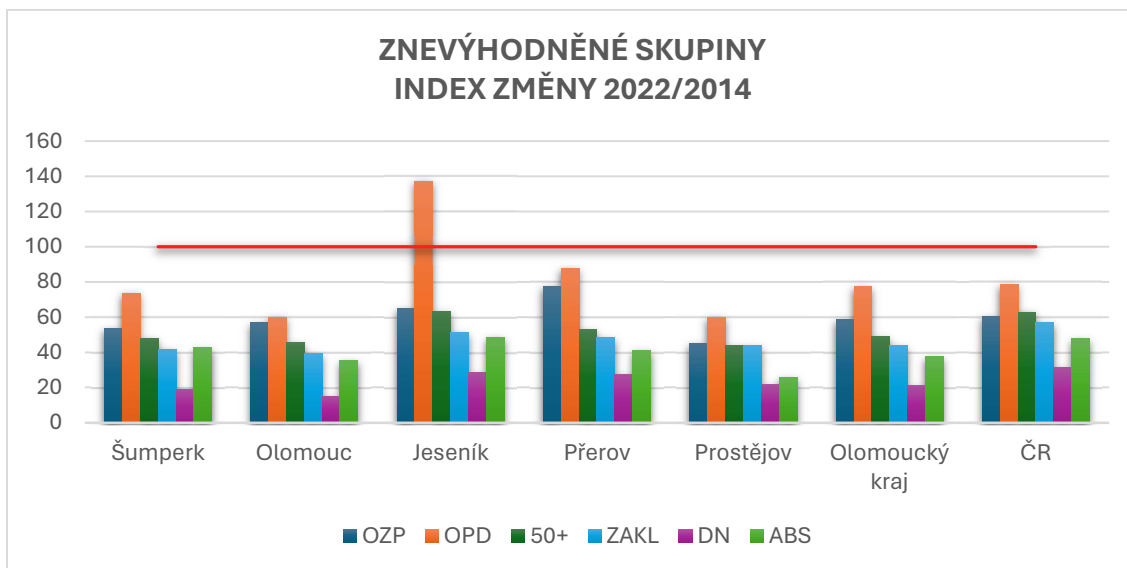
Okres	OZP	OPD	50+	ZAKL	DN	ABS
Šumperk	0,61	0,66	1,35	1,03	0,83	0,19
Olomouc	0,46	0,23	1,15	0,83	0,58	0,18
Jeseník	0,59	1,44	2,36	1,83	1,15	0,23
Přerov	0,65	1,02	1,63	1,35	1,44	0,25
Prostějov	0,42	0,61	1,03	0,81	0,71	0,11
Olomoucký kraj	0,53	0,61	1,35	1,04	0,87	0,19
ČR	0,52	0,70	1,41	1,21	1,05	0,19

Pramen: MPSV (2024a): Měsíční nezaměstnanost; MPSV (2024c): Struktura uchazečů MPSV (2024d): Nezaměstnanost z územního hlediska; Vysvětlivky: OZP – uchazeči zdravotně postižení, OPD – uchazeči pečující o dítě do 15 let, 50+ uchazeči o zaměstnání starší 50 let, ZAKL – uchazeči o zaměstnání s nevyšším dokončeným vzděláním základním, DN – dlouhodobě nezaměstnaní (nad 12 měsíců), ABS – uchazeči absolventi a mladiství. Vlastní zpracování a výpočty.

Tabulka 14 Index změny [%] znevýhodněných skupin obyvatelstva na trhu práce v okresech Olomouckého kraje v roce 2022 ve srovnání s rokem 2014, (hodnoty k 31. 12.)

Okres	OZP	OPD	50+	ZAKL	DN	ABS
Šumperk	53,6	73,5	47,9	41,8	19,0	42,5
Olomouc	56,8	60,0	45,4	39,2	15,1	35,5
Jeseník	65,2	137,2	63,4	51,5	28,3	48,8
Přerov	77,4	87,6	52,8	48,3	27,7	41,3
Prostějov	45,1	59,9	43,7	43,8	21,7	26,1
Olomoucký kraj	58,5	77,2	48,9	43,7	20,9	37,6
ČR	60,3	78,3	63,0	56,8	31,3	47,7

Pramen: MPSV (2024a): Měsíční nezaměstnanost; MPSV (2024c): Struktura uchazečů MPSV (2024d): Nezaměstnanost z územního hlediska; Vysvětlivky: OZP – uchazeči zdravotně postižení, OPD – uchazeči pečující o dítě do 15 let, 50+ uchazeči o zaměstnání starší 50 let, ZAKL – uchazeči o zaměstnání s nevyšším dokončeným vzděláním základním, DN – dlouhodobě nezaměstnaní (nad 12 měsíců), ABS – uchazeči absolventi a mladiství. Vlastní zpracování a výpočty.

Obrázek 15 Index změny [%] znevýhodněných skupin obyvatelstva na trhu práce v okresech Olomouckého kraje v roce 2022 ve srovnání s rokem 2014, (hodnoty k 31. 12.)

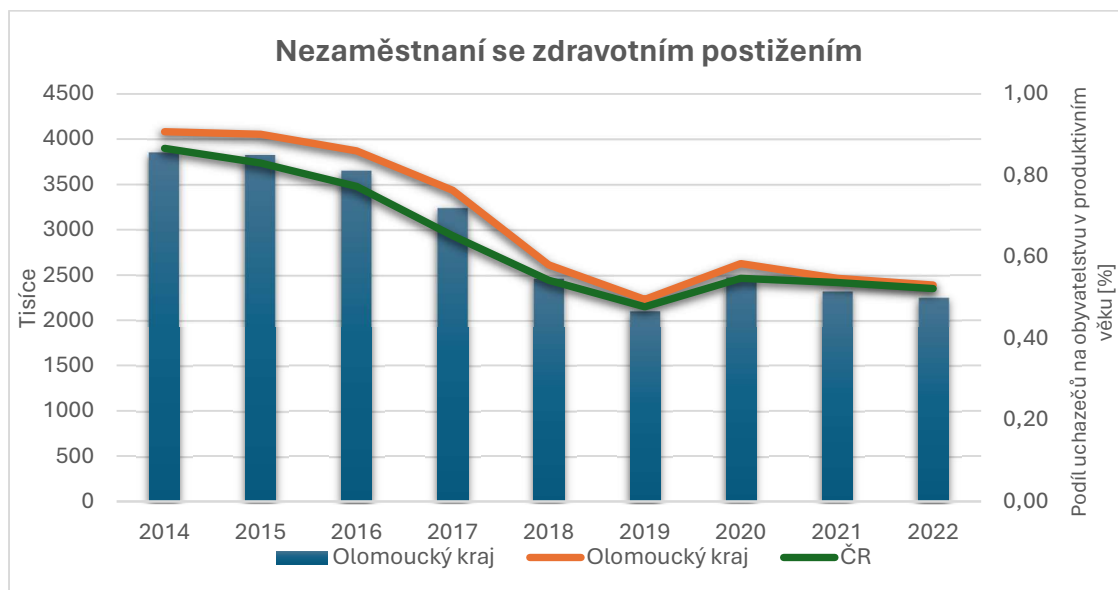
Pramen: MPSV (2024a): Měsíční nezaměstnanost; MPSV (2024c): Struktura uchazečů MPSV (2024d):

Nezaměstnanost z územního hlediska; Vysvětlivky: OZP – uchazeči zdravotně postižení, OPD – uchazeči pečující o dítě do 15 let, 50+ uchazeči o zaměstnání starší 50 let, ZAKL – uchazeči o zaměstnání s nevyšším dokončeným vzděláním základním, DN – dlouhodobě nezaměstnaní (nad 12 měsíců), ABS – uchazeči absolventi a mladiství.

Vlastní zpracování a výpočty.

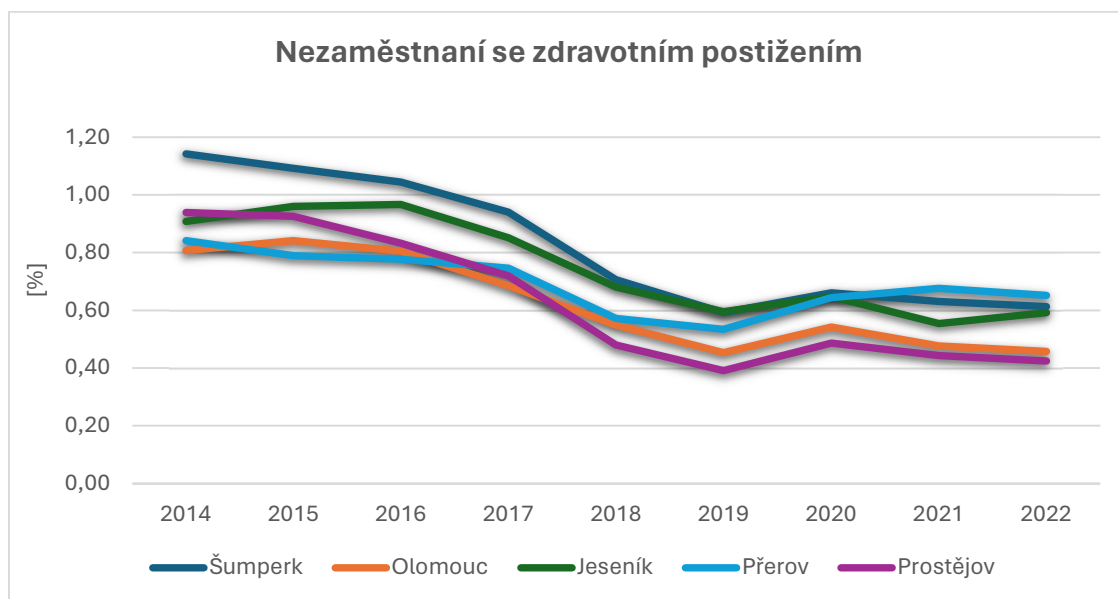
5.3 Uchazeči o zaměstnání zdravotně postižení

Olomoucký kraj i většina jednotlivých okresů a SO POÚ v tomto kraji měla v celém sledovaném období vyšší podíly nezaměstnanosti u sledovaných skupin než Česká republika. Srovnání Olomouckého kraje a České republiky můžeme vidět na obrázku č. 16 níže. Nejvyšší dlouhodobé hodnoty v okresech měl okres Šumperk, Jeseník a v posledních dvou letech sledování okres Přerov s podílem 0,65 % v roce 2022 (viz obrázek č. 17). V rámci SO POÚ se s nejvyšším podílem nezaměstnanosti potýkal SO POÚ Moravský Beroun a od roku 2018 také Javorník, Kojetín, Mohelnice a Hanušovice s 1,06 % na konci sledovaného období. Nejmenší podíly v celém období měla SO POÚ Litovel a Němčice nad Hanou, které měly v roce 2022 podíly okolo 0,30 %, což je uvedeno v tabulce č. 15.

Obrázek 16 Uchazeči o zaměstnání zdravotně postižení ve srovnání Olomouckého kraje a České republiky v období 2014-2022, (hodnoty k 31. 12.)

Pramen: MPSV (2024a): Měsíční nezaměstnanost; MPSV (2024d): Nezaměstnanost z územního hlediska. Vlastní zpracování a výpočty

Obrázek 17 Podíl uchazečů zdravotně postižených na obyvatelstvu v produktivním věku v okresech Olomouckého kraje v období 2014-2022, (hodnoty k 31. 12.)

Pramen: MPSV (2024a): Měsíční nezaměstnanost; MPSV (2024d): Nezaměstnanost z územního hlediska. Vlastní zpracování a výpočty

Tabulka 15 Podíl uchazečů zdravotně postižených na produktivním obyvatelstvu (%) v SO POÚ Olomouckého kraje v období 2014-2022, (hodnoty k 31. 12.)

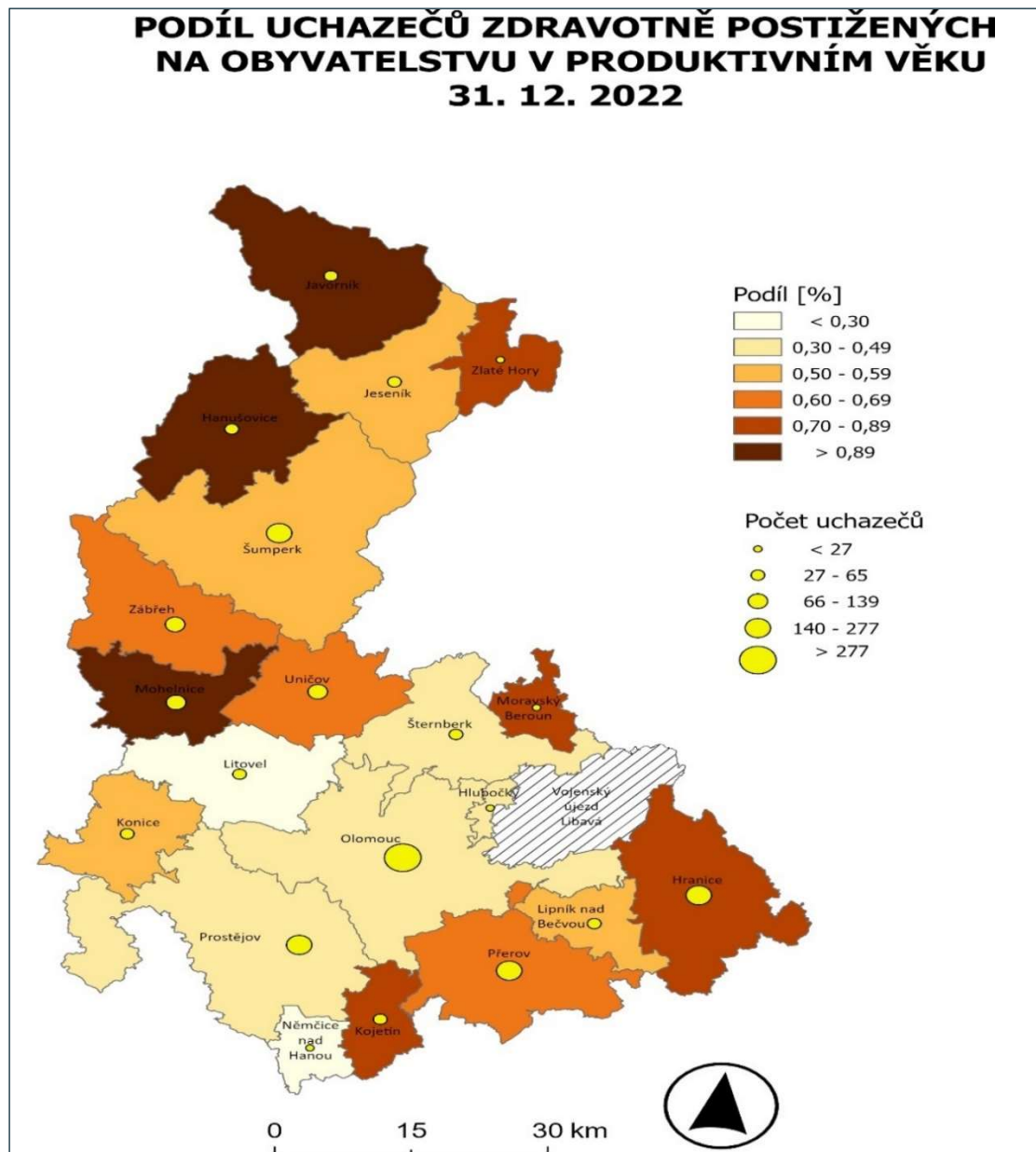
SO POÚ	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Hanušovice	1,42	1,28	1,29	1,11	0,86	0,70	0,92	1,04	1,06
Hlubočky	0,90	0,80	0,92	0,65	0,51	0,48	0,56	0,49	0,42
Hranice	0,75	0,63	0,59	0,55	0,52	0,57	0,70	0,75	0,80
Javorník	1,21	1,14	1,30	1,23	1,15	0,92	1,13	0,93	0,95
Jeseník	0,69	0,79	0,75	0,71	0,50	0,54	0,51	0,44	0,54
Kojetín	1,60	1,44	1,44	1,34	0,86	0,81	0,92	0,98	0,83
Konice	1,00	0,92	0,91	0,86	0,68	0,44	0,63	0,60	0,56
Lipník nad Bečvou	0,72	0,64	0,57	0,66	0,41	0,34	0,40	0,61	0,53
Litovel	0,59	0,66	0,57	0,51	0,41	0,30	0,39	0,28	0,30
Mohelnice	0,93	0,92	0,85	0,86	0,90	0,93	1,01	1,12	1,05
Moravský Beroun	1,98	1,97	1,60	1,32	1,46	0,93	1,29	0,78	0,85
Němčice nad Hanou	1,09	0,87	0,69	0,75	0,44	0,39	0,42	0,36	0,26
Olomouc	0,76	0,82	0,80	0,69	0,57	0,48	0,58	0,51	0,48
Prostějov	0,90	0,93	0,85	0,71	0,47	0,40	0,49	0,46	0,46
Prerov	0,74	0,75	0,78	0,76	0,59	0,52	0,66	0,66	0,67
Šternberk	1,06	1,06	0,97	0,81	0,61	0,46	0,54	0,46	0,47
Šumperk	1,16	1,13	1,14	1,02	0,66	0,56	0,62	0,50	0,51
Uničov	0,89	0,80	0,79	0,67	0,48	0,44	0,54	0,60	0,64
Zábřeh	1,09	1,07	0,98	0,89	0,75	0,55	0,66	0,70	0,69
Zlaté Hory	0,91	1,11	1,18	0,81	0,65	0,47	0,63	0,66	0,70
Okres	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Šumperk	1,14	1,09	1,04	0,94	0,71	0,59	0,66	0,63	0,61
Olomouc	0,81	0,84	0,80	0,68	0,55	0,45	0,54	0,48	0,46
Jeseník	0,91	0,96	0,97	0,85	0,68	0,60	0,65	0,55	0,59
Prerov	0,84	0,79	0,78	0,75	0,57	0,54	0,64	0,68	0,65
Prostějov	0,94	0,93	0,83	0,72	0,48	0,39	0,49	0,44	0,42
Olomoucký kraj	0,91	0,90	0,86	0,76	0,58	0,50	0,58	0,55	0,53
ČR	0,87	0,83	0,77	0,65	0,54	0,48	0,55	0,54	0,52

Pramen: Úřad práce: GIS0, GIS1; MPSV (2024a): Měsíční nezaměstnanost; MPSV (2024d): Nezaměstnanost z územního hlediska. Vlastní zpracování a výpočty

Kartogram s podíly zdravotně postižených uchazečů o zaměstnání v roce 2014 můžeme vidět v příloze této bakalářské práce, kde jsou viditelné správní obvody s nejvyššími a nejnižšími podíly na produktivním obyvatelstvu. Z obrázku je patrné, že v intervalu pod 0,60 % se nachází SO POÚ Litovel. Do 0,80 % jsou zde zastoupeny SO POÚ v JZ části Olomouckého kraje, a naopak v kategorii s podílem vyšším než 1,39 % se nachází Hanušovice, Moravský Beroun a Kojetín. V absolutních hodnotách měly nejvyšší počty uchazečů správní obvody Olomouce, Prostějova a Šumperku s více jak 344 uchazeči. Následovaly SO POÚ Prerov, Hranice a Zábřeh s 178 až 344 uchazeči.

Podíly zdravotně postižených uchazečů o zaměstnání v roce 2022 (viz obrázek č. 18), kde jsou viditelné správní obvody s nejvyššími a nejnižšími podíly na produktivním obyvatelstvu. Můžeme zde vidět, že v intervalu pod 0,30 % se nachází SO POÚ Litovel. Do 0,50 % jsou zde zastoupeny SO POÚ Prostějov, Šternberk a Olomouc. Naopak v kategorii s podílem vyšším než 0,89 % se nachází Hanušovice, Javorník a Mohelnice. V absolutních hodnotách měl nejvyšší počty uchazečů správní obvod Olomouce s více jak 277 uchazeči následovaly Prostějov, Šumperk, Přerov a Hranice, kde evidovali 140 až 277 uchazečů.

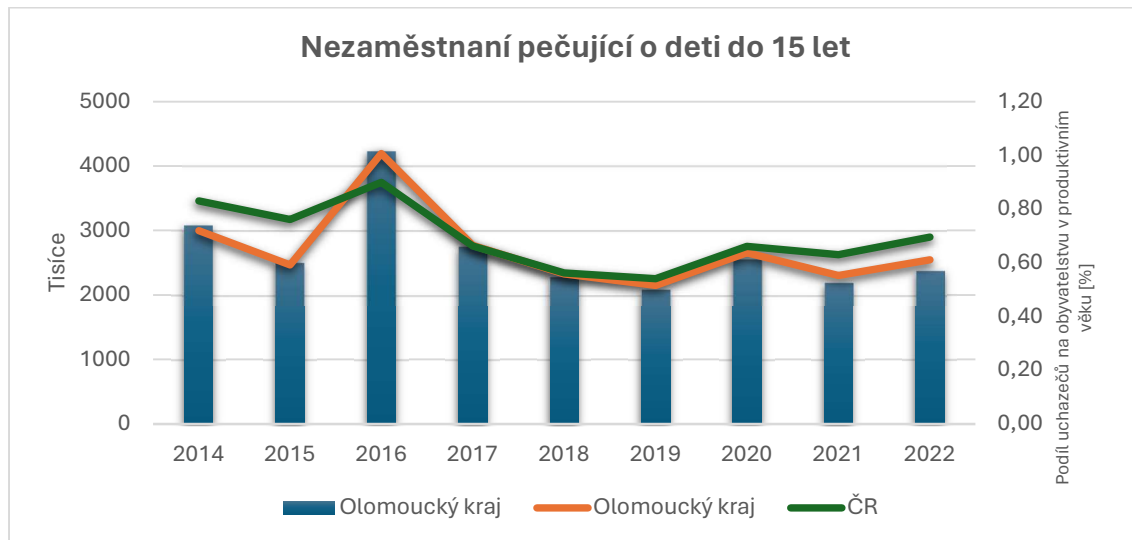

Obrázek 18 Podíl uchazečů zdravotně postižených na obyvatelstvu v produktivní věku v SO POÚ k 31. 12. 2022.

Pramen: Úřad práce: GIS0, GIS1. ARCDATA PRAHA: ArcČR® 500. Vlastní zpracování s pomocí programu ArcGIS Pro.

5.4 Uchazeči o zaměstnání pečující o děti do 15 let

Podíl uchazečů o zaměstnání pečující o dítě do 15 let byl v Olomouckém kraji kromě roku 2017 na stejné úrovni nebo pod úroveň České republiky. Pokles od roku 2014 není tak razantní jako u ostatních skupin znevýhodněných což můžeme vidět na obrázku č. 19, kde je dokonce vidět nárůst podílů těchto uchazečů.

Obrázek 19 Uchazeči o zaměstnání pečující o děti do 15 let ve srovnání Olomouckého kraje a České republiky v období 2014-2022, (hodnoty k 31. 12.)

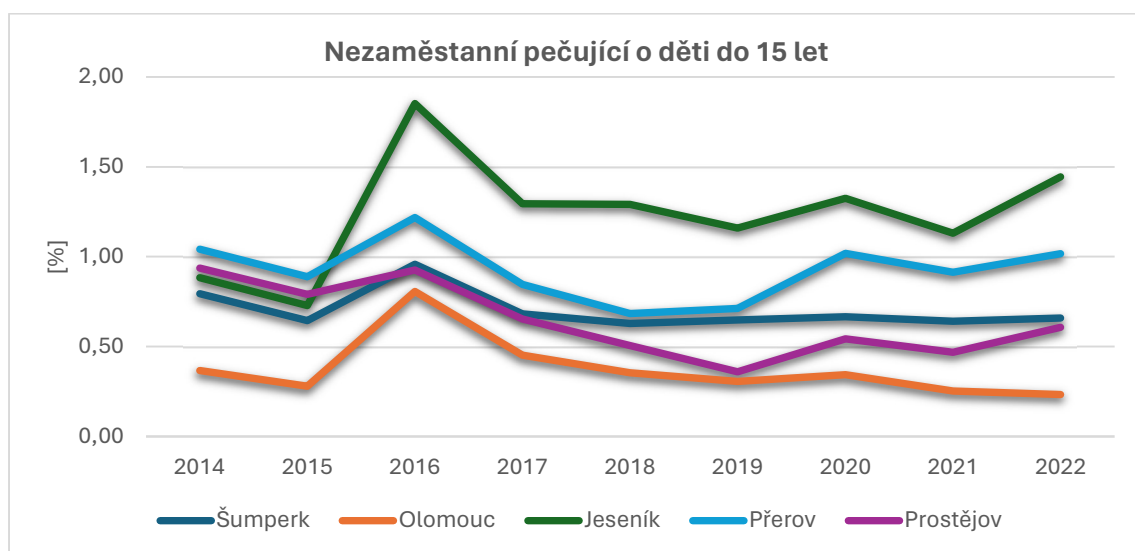
Pramen: MPSV (2024c): Struktura uchazečů; MPSV (2024d): Nezaměstnanost z územního hlediska. Vlastní zpracování a výpočty

V rámci okresů Olomouckého kraje má od roku 2016 nejvyšší podíl nezaměstnaných této skupiny okres Jeseník, jeho hodnoty jsou jako jediné ze všech sledovaných skupin vyšší než v roce 2014, konkrétně se jedná o nárůst z 0,88 % na 1,44 % v roce 2022, což můžeme vidět v tabulce č. 16 a na obrázku č. 20. Nejmenší podíly má v celém sledovaném období okres Olomouc, který měl v roce 2014 podíl na úrovni 0,37 % a v roce 2022 to bylo 0,23 %. V tabulce č. 16 jsou také uvedeny podíly za jednotlivé SO POÚ Olomouckého kraje, kdy má nejvyšší podíly v celém sledovaném období správní obvod Javorník s hodnotou 2,55 % v roce 2022, po něm následuje Přerov s 1,21 %. Tyto dva obvody společně s Hanušovicemi mají také nejvyšší průměrné podíly ve sledovaném období. Nejmenší podíly v roce 2022 měly obvody Hluboček (0,04 %), Olomouce (0,21 %) a Šternberku (0,15 %), který měl také nejmenší průměr podílů ve sledovaném období (0,28 %).

Tabulka 16 Podíl uchazečů pečujících o děti do 15 let na produktivním obyvatelstvu (%) v SO POÚ Olomouckého kraje v období 2014-2022, (hodnoty k 31. 12.)

SO POÚ	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Hanušovice	0,83	0,71	2,31	1,58	1,76	1,45	1,88	1,38	1,09
Hlubočky	0,24	0,07	0,78	0,40	0,11	0,45	0,23	0,15	0,04
Hranice	1,46	1,14	1,04	0,64	0,47	0,45	0,69	0,65	0,80
Javorník	2,20	1,74	2,51	1,69	1,87	1,91	2,15	1,80	2,55
Jeseník	0,28	0,31	1,59	1,13	0,97	0,82	0,92	0,79	0,97
Kojetín	0,81	0,70	1,49	1,28	1,00	0,96	0,95	1,02	0,99
Konice	0,96	0,70	0,68	0,44	0,55	0,31	0,43	0,49	0,42
Lipník nad Bečvou	1,52	1,06	1,23	0,60	0,54	0,47	0,65	0,62	0,69
Litovel	0,47	0,37	0,56	0,33	0,16	0,14	0,15	0,15	0,28
Mohelnice	0,09	0,10	0,57	0,48	0,49	0,93	0,79	0,70	0,70
Moravský Beroun	0,25	0,29	0,87	0,44	0,32	0,28	0,29	0,24	0,25
Němčice nad Hanou	0,66	0,63	0,83	0,73	0,53	0,36	0,40	0,62	0,56
Olomouc	0,34	0,26	0,84	0,46	0,40	0,32	0,39	0,26	0,21
Prostějov	0,96	0,82	0,97	0,67	0,50	0,37	0,57	0,45	0,64
Přerov	0,76	0,76	1,26	0,93	0,77	0,86	1,28	1,10	1,21
Šternberk	0,12	0,11	0,75	0,41	0,33	0,33	0,14	0,20	0,15
Šumperk	1,23	0,96	0,99	0,64	0,55	0,56	0,48	0,54	0,58
Uničov	0,70	0,52	0,88	0,57	0,32	0,31	0,43	0,35	0,43
Zábřeh	0,36	0,36	0,81	0,67	0,61	0,46	0,68	0,63	0,69
Zlaté Hory	0,39	0,22	1,48	1,11	1,25	0,86	1,09	0,99	0,94
Okres	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Šumperk	0,79	0,64	0,96	0,68	0,63	0,65	0,67	0,64	0,66
Olomouc	0,37	0,28	0,81	0,45	0,35	0,31	0,34	0,25	0,23
Jeseník	0,88	0,73	1,85	1,30	1,29	1,16	1,33	1,13	1,44
Přerov	1,04	0,89	1,22	0,84	0,68	0,71	1,02	0,91	1,02
Prostějov	0,94	0,79	0,93	0,65	0,50	0,36	0,54	0,47	0,61
Olomoucký kraj	0,72	0,59	1,01	0,66	0,56	0,52	0,64	0,55	0,61
ČR	0,83	0,76	0,90	0,66	0,56	0,54	0,66	0,63	0,70

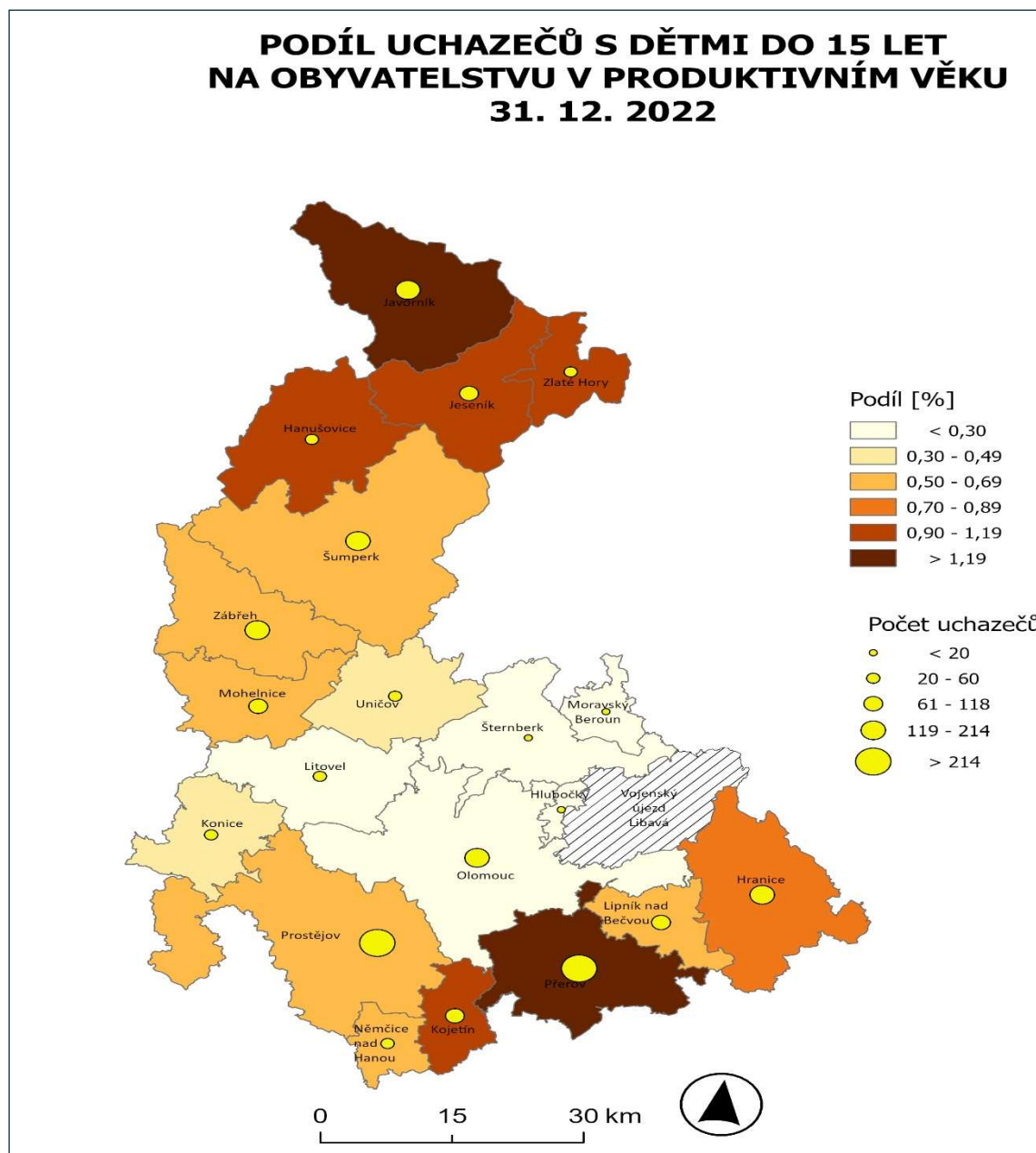
Pramen: Úřad práce: GIS0, GIS1; MPSV (2024c): Struktura uchazečů; MPSV (2024d): Nezaměstnanost z územního hlediska. Vlastní zpracování a výpočty

Obrázek 20 Podíl uchazečů pečujících o děti do 15 let na obyvatelstvu v produktivním věku v okresech Olomouckého kraje v období 2014-2022, (hodnoty k 31. 12.)

Pramen: MPSV (2024c): Struktura uchazečů; MPSV (2024d): Nezaměstnanost z územního hlediska. Vlastní zpracování a výpočty

Na obrázku č. 21 můžeme vidět pomocí nepravého kartogramu podíly jednotlivých obvodů v roce 2022, kdy nejvyšší hodnoty vykazovaly SO POÚ Javorník a Přerov s více jak 1,19 %. Nejmenší hodnoty měly obvody téměř v celém Olomouckém okrese, a to méně jak 0,30 %. Nejvyšší počty uchazečů byly v Přerově a Prostějově. Správní obvody Olomouckého kraje a jejich podíly nezaměstnaných uchazečů pečující o děti do 15 let pomocí nepravého kartogramu a jejich absolutní počty pomocí kartodiagramu k 31. 12. 2014 jsou zobrazeny v příloze této bakalářské práce. Nejvyšší podíly můžeme vidět u obvodů Javorník, Hranice a Lipník nad Bečvou které měly podíl vyšší jak 1,29 %. Nejmenší podíl měla Mohelnice (< 0,10 %). Nejvyšší počty uchazečů byly v Olomouci, Prostějově, Přerově, Hranicích a Šumperku s více jak 183 uchazeči.

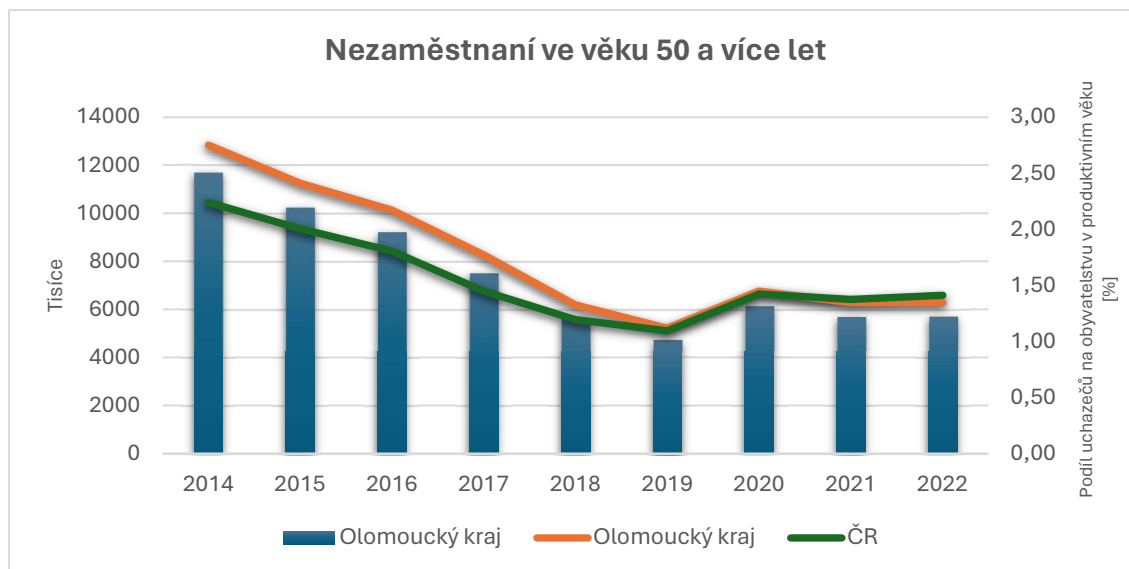

Obrázek 21 Podíl uchazečů pečujících o děti do 15 let na obyvatelstvu v produktivní věku v SO POÚ k 31. 12. 2022.

Pramen: Úřad práce: GIS0, GIS1. ARCDATA PRAHA: ArcČR® 500. Vlastní zpracování s pomocí programu ArcGIS Pro.

5.5 Uchazeči o zaměstnání ve věku 50 a více let

V komparaci s Českou republikou vykazoval Olomoucký kraj od roku 2014 u uchazečů ve věku 50 a více let vyšší podíly nezaměstnaných na produktivní populaci. V roce 2014 byl podíl v Olomouckém kraji na úrovni 2,70 % a v ČR na 2,20 %. Do roku 2018 se podíl v Olomouckém kraji snížil téměř na úroveň České republiky a následně se v roce 2022 dostal pod tuto celorepublikovou hodnotu, což můžeme vidět na obrázku č. 22 níže.

Obrázek 22 Uchazeči o zaměstnání ve věku 50 a více let ve srovnání Olomouckého kraje a České republiky v období 2014-2022, (hodnoty k 31. 12.)

Pramen: MPSV (2024c): Struktura uchazečů; MPSV (2024d): Nezaměstnanost z územního hlediska. Vlastní zpracování a výpočty

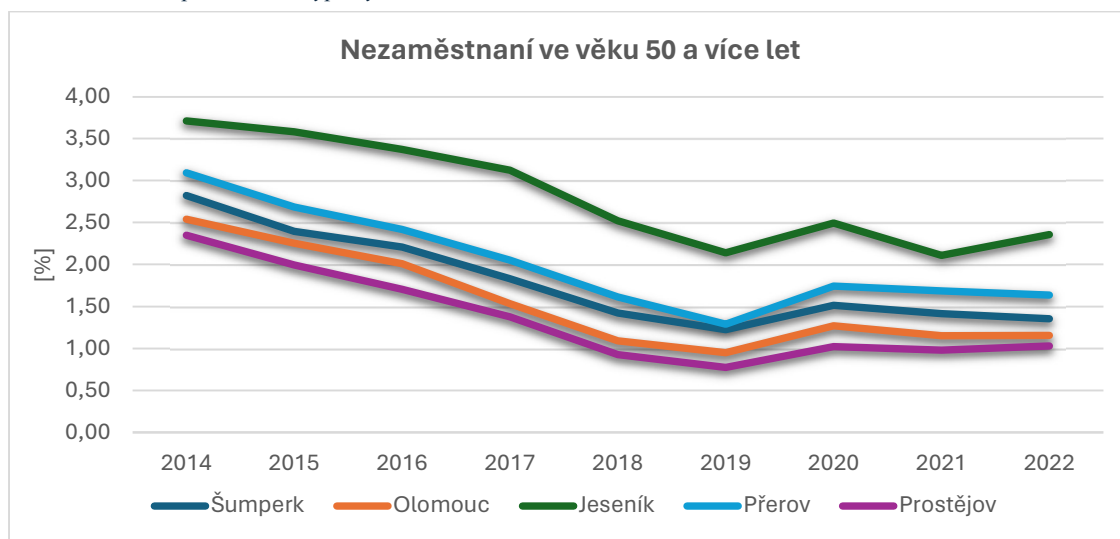
V rámci okresů měl v celém sledovaném období nejvyšší podíl nezaměstnaných této skupiny okres Jeseník, který vykazoval výrazně vyšší hodnoty než ostatní okresy Olomouckého kraje a to průměrně 2,82 % za sledované období. Nejmenší průměrné podíly za sledované období zaznamenaly okresy Prostějov (1,35 %) a Olomouc (1,55 %). Jednotlivé hodnoty podílů jsou uvedeny v tabulce č. 17 a trendy průběhu na obrázku č. 23.

V SO POÚ byla rapidní diferenciací oproti zbytku území ve správních obvodech v severní části Olomouckého kraje, kdy obvodem s jednoznačně nejvyššími podíly byl Javorník, který následovaly SO POÚ Zlaté Hory a Hanušovice. Nejmenší podíly byly ve správních obvodech Litovel (2014 – 1,84 %; 2022 – 0,77 %), Němčice nad Hanou (2014 – 1,75 %; 2022 – 0,69 %) a v roce 2022 také Hlubočky s 0,69 % (viz tabulka č. 17).

Tabulka 17 Podíl uchazečů ve věku 50 a více let na produktivním obyvatelstvu (%) v SO POÚ Olomouckého kraje v období 2014-2022, (hodnoty k 31. 12.)

SO POÚ	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Hanušovice	4,9	4,0	4,8	3,9	2,8	2,4	3,2	2,6	2,8
Hlubočky	2,4	1,9	1,8	1,1	0,8	0,9	1,2	1,4	0,7
Hranice	2,6	2,1	1,8	1,2	1,1	1,0	1,3	1,5	1,6
Javorník	5,2	5,1	4,7	4,3	3,5	3,1	3,5	3,1	3,6
Jeseník	2,8	2,7	2,6	2,8	2,3	1,9	2,3	1,8	2,2
Kojetín	3,6	3,4	3,0	2,6	2,1	1,8	2,1	1,9	2,2
Konice	2,7	2,4	2,0	1,7	1,3	0,8	1,3	1,4	1,3
Lipník nad Bečvou	3,4	2,9	2,3	2,1	1,5	1,1	1,6	1,6	1,5
Litovel	1,8	1,6	1,2	0,8	0,6	0,6	0,8	0,6	0,8
Mohelnice	2,5	2,1	1,9	1,8	1,8	2,0	2,0	2,1	2,1
Moravský Beroun	4,0	3,7	3,2	2,8	2,3	2,0	2,7	1,8	2,2
Němčice nad Hanou	1,8	1,5	1,5	1,4	0,7	0,9	0,8	0,8	0,7
Olomouc	2,5	2,3	2,1	1,6	1,1	1,0	1,3	1,2	1,2
Prostějov	2,3	2,0	1,7	1,4	0,9	0,8	1,1	1,0	1,1
Přerov	3,1	2,7	2,6	2,4	1,9	1,5	2,1	1,9	1,8
Šternberk	2,8	2,4	2,0	1,6	1,2	0,9	1,4	1,3	1,2
Šumperk	2,6	2,3	2,2	1,8	1,3	1,1	1,4	1,2	1,2
Uničov	2,9	2,5	2,3	1,9	1,3	1,4	1,8	1,7	1,8
Zábřeh	2,7	2,3	2,0	1,7	1,4	1,1	1,5	1,5	1,4
Zlaté Hory	3,3	3,5	3,6	2,9	2,6	2,2	3,0	2,8	3,0
Okres	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Šumperk	2,8	2,4	2,2	1,8	1,4	1,2	1,5	1,4	1,4
Olomouc	2,5	2,3	2,0	1,5	1,1	1,0	1,3	1,2	1,2
Jeseník	3,7	3,6	3,4	3,1	2,5	2,1	2,5	2,1	2,4
Přerov	3,1	2,7	2,4	2,1	1,6	1,3	1,7	1,7	1,6
Prostějov	2,4	2,0	1,7	1,4	0,9	0,8	1,0	1,0	1,0
Olomoucký kraj	2,8	2,4	2,2	1,8	1,3	1,1	1,5	1,3	1,4
ČR	2,2	2,0	1,8	1,5	1,2	1,1	1,4	1,4	1,4

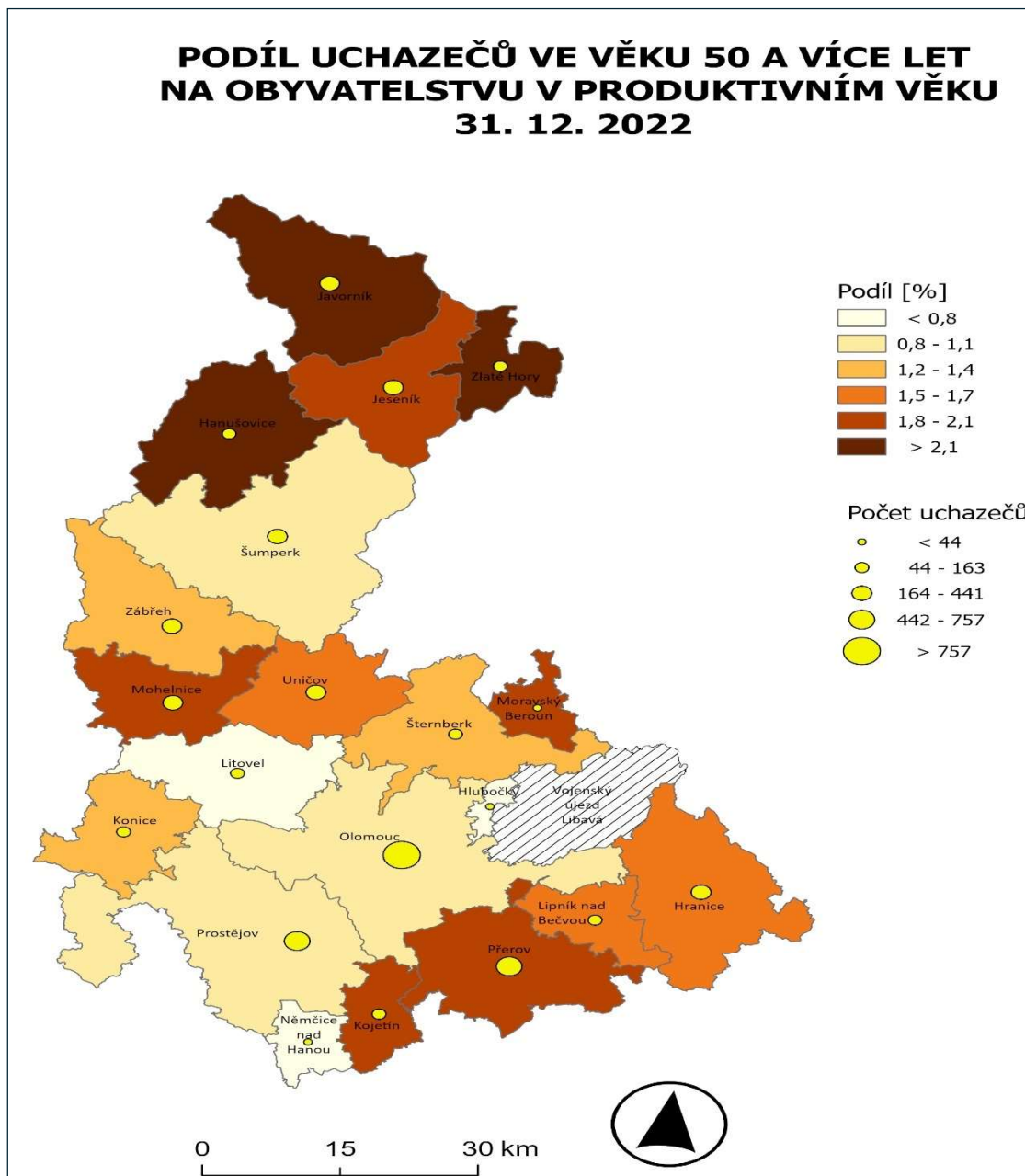
Pramen: Úřad práce: GIS0, GIS1; MPSV (2024c): Struktura uchazečů; MPSV (2024d): Nezaměstnanost z územního hlediska. Vlastní zpracování a výpočty

Obrázek 23 Podíl uchazečů ve věku 50 a více let na obyvatelstvu v produktivním věku v okresech Olomouckého kraje v období 2014-2022, (hodnoty k 31. 12.)

Pramen: MPSV (2024c): Struktura uchazečů; MPSV (2024d): Nezaměstnanost z územního hlediska. Vlastní zpracování a výpočty

Níže na obrázku č. 24 jsou znázorněny pomocí nepravého kartogramu jednotlivé SO POÚ v Olomouckém kraji v roce 2022 a jejich podíly nezaměstnaných i počty uchazečů ve věku 50 a více let. V roce 2022 byly v intervalu s nejvyšším podílem ($> 2,1$ %) SO POÚ v severní části Olomouckého kraje, převážně v okrese Jeseník. V roce 2014 měly nejvyšší podíly v intervalu nad 4 % správní obvody Javorník a Hanušovice, což je viditelná na obrázku v příloze této bakalářské práce.

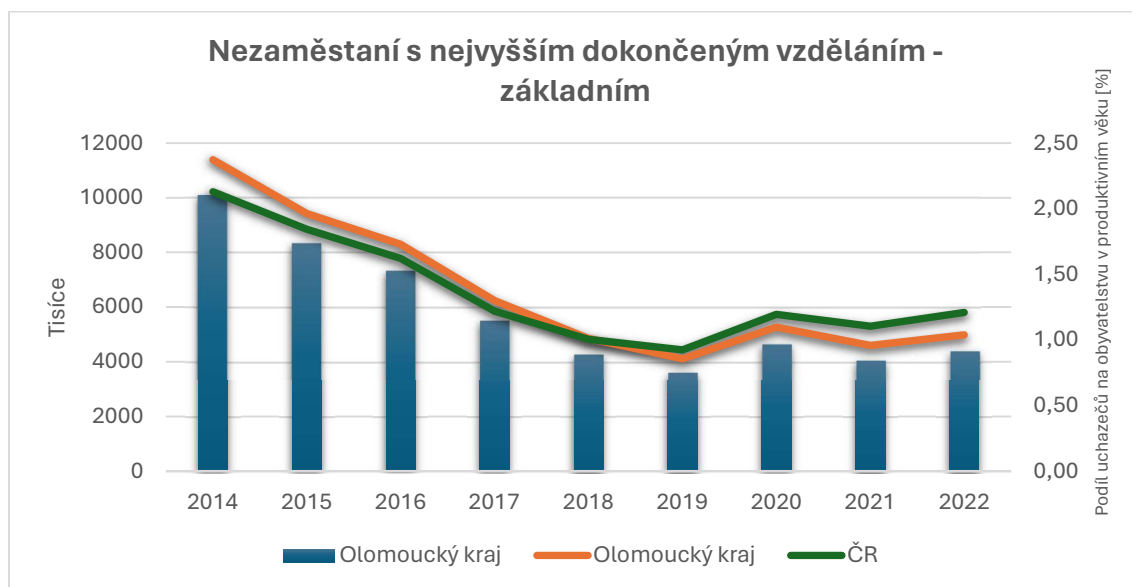

Obrázek 24 Podíl uchazečů ve věku 50 a více let na obyvatelstvu v produktivní věku v SO POÚ k 31. 12. 2022.

Pramen: Úřad práce: GIS0, GIS1. ARCDATA PRAHA: ArcČR® 500. Vlastní zpracování s pomocí programu ArcGIS Pro.

5.6 Uchazeči o zaměstnání s nejvyšším dokončeným vzděláním – základním

Olomoucký kraj měl v roce 2014 podíl nezaměstnaných v této skupině 2,37 % a ČR 2,13 % a byl tak nad celorepublikovou hodnotou a vyšší podíly si držel až do roku 2019 kdy se s podílem 0,86 % dostal pod celorepublikovou hodnotu (0,92 %) a tento trend se držel až do roku 2022, což můžeme vidět na obrázku č. 25 níže.

Obrázek 25 Uchazeči o zaměstnání s nejvyšším dokončeným vzděláním – základním ve srovnání Olomouckého kraje a České republiky v období 2014-2022, (hodnoty k 31. 12.)

Pramen: MPSV (2024c): Struktura uchazečů; MPSV (2024d): Nezaměstnanost z územního hlediska. Vlastní zpracování a výpočty

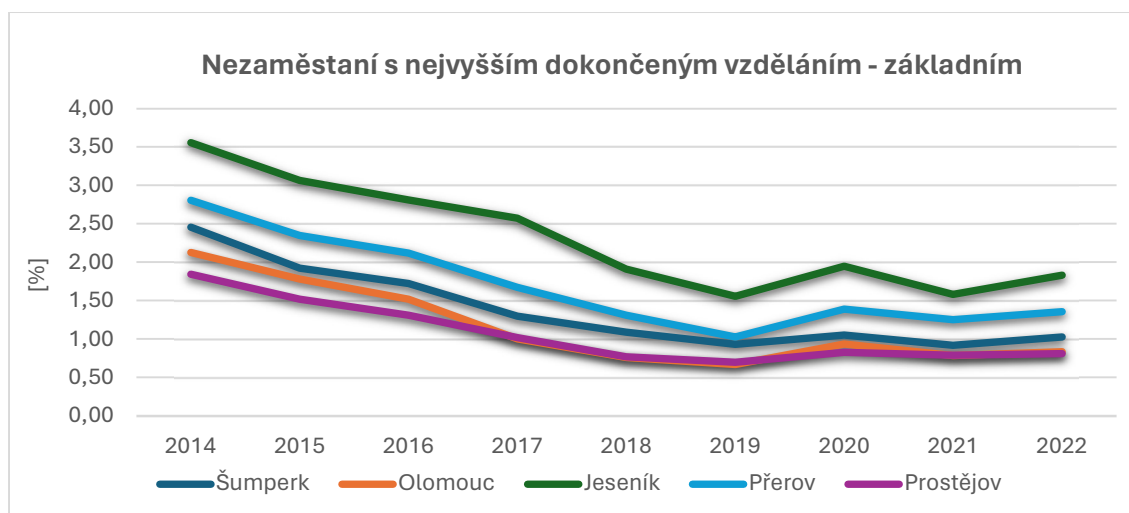
V okresech Olomouckého kraje měl nejvyšší podíly v celém sledovaném období opět okres Jeseník (2014 – 3,56 %; 2022 – 1,83 %), následovaný okresem Přerov (2014 – 2,81 %; 2022 – 1,35 %). Nejmenší podíly vykazovaly okresy Prostějov (2014 – 1,85 %; 2022 – 0,81 %) a Olomouc (2014 – 2,13 %; 2022 – 0,83 %). V tabulce č. 18 a na obrázku č. 26 níže můžeme vidět hodnoty jednotlivých podílů v rámci okresů a SO POÚ Olomouckého kraje. V rámci správních obvodů měl výrazně nadprůměrné hodnoty obvod Hanušovic (2014 – 6,41 %; 2022 – 3,91 %) a Javorníku (2014 – 5,36 %; 2022 – 3,48 %) naopak nejnižší hodnoty evidoval obvod Litovle (2014 – 1,38 %; 2022 – 0,56 %) a Hluboček (2014 – 1,80 %; 2022 – 0,39 %).

Tabulka 18 Podíl uchazečů s nejvyšším dokončením vzděláním – základním na produktivním obyvatelstvu (%) v SO POÚ Olomouckého kraje v období 2014-2022, (hodnoty k 31. 12.)

SO POÚ	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Hanušovice	6,4	5,4	5,4	4,7	4,4	3,3	4,0	3,6	3,9
Hlubočky	1,8	1,2	1,1	0,3	0,4	0,5	0,7	0,5	0,4
Hranice	2,2	1,7	1,3	0,9	0,7	0,6	0,8	0,8	1,0
Javorník	5,4	4,8	4,4	4,2	3,5	2,7	3,7	2,9	3,5
Jeseník	2,5	2,3	2,1	1,9	1,3	1,1	1,4	1,3	1,5
Kojetín	4,9	4,4	4,2	3,4	2,6	2,2	2,9	2,6	2,7
Konice	1,8	1,4	1,0	0,8	0,8	0,6	0,8	0,9	1,0
Lipník nad Bečvou	2,4	2,1	1,8	1,4	1,1	0,7	1,0	0,9	1,0
Litovel	1,4	0,9	0,8	0,5	0,3	0,5	0,5	0,5	0,6
Mohelnice	1,8	1,3	1,2	1,0	0,9	1,0	0,9	0,9	1,0
Moravský Beroun	4,2	3,9	3,5	2,8	2,1	2,5	3,0	2,8	2,9
Němčice nad Hanou	2,6	2,2	2,1	1,8	1,2	1,3	1,2	1,3	1,4
Olomouc	2,0	1,7	1,5	1,0	0,7	0,6	0,9	0,7	0,8
Prostějov	1,8	1,5	1,3	1,0	0,8	0,7	0,8	0,8	0,8
Přerov	2,7	2,3	2,1	1,8	1,5	1,2	1,6	1,4	1,5
Šternberk	2,6	2,2	1,8	1,4	1,0	0,9	1,3	1,3	1,2
Šumperk	2,5	2,0	1,8	1,3	1,0	0,9	1,0	0,8	1,0
Uničov	2,6	2,2	1,9	1,4	1,1	0,9	1,2	1,0	1,3
Zábřeh	1,7	1,4	1,2	0,8	0,8	0,7	0,8	0,8	0,8
Zlaté Hory	3,1	2,5	2,4	2,3	1,7	1,5	1,8	1,4	1,7
Okres	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Šumperk	2,5	1,9	1,7	1,3	1,1	0,9	1,1	0,9	1,0
Olomouc	2,1	1,8	1,5	1,0	0,8	0,7	0,9	0,8	0,8
Jeseník	3,6	3,1	2,8	2,6	1,9	1,6	2,0	1,6	1,8
Přerov	2,8	2,4	2,1	1,7	1,3	1,0	1,4	1,3	1,4
Prostějov	1,9	1,5	1,3	1,0	0,8	0,7	0,8	0,8	0,8
Olomoucký kraj	2,4	2,0	1,7	1,3	1,0	0,9	1,1	1,0	1,0
ČR	2,1	1,8	1,6	1,2	1,0	0,9	1,2	1,1	1,2

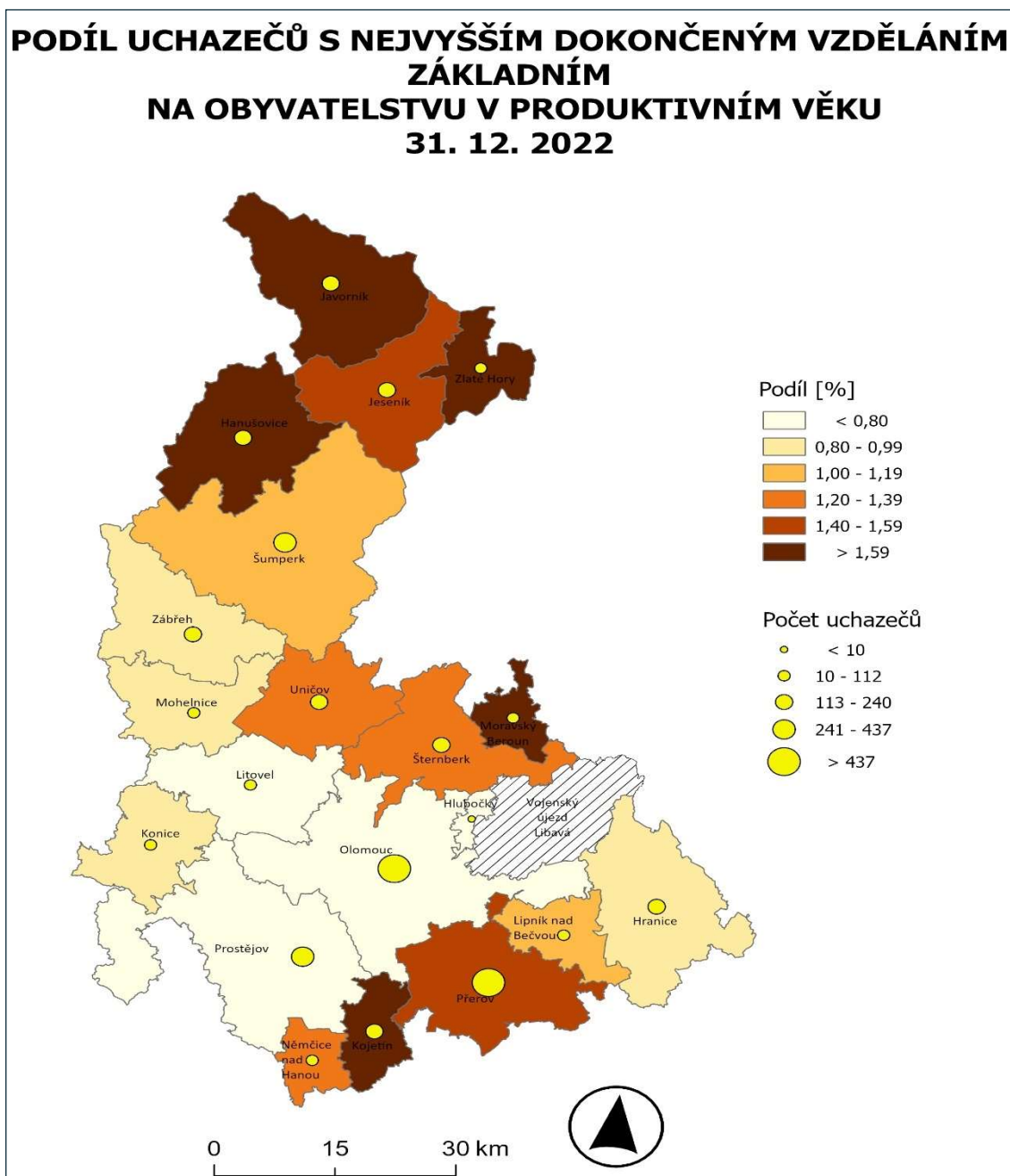
Pramen: Úřad práce: GIS0, GIS1; MPSV (2024c): Struktura uchazečů; MPSV (2024d): Nezaměstnanost z územního hlediska. Vlastní zpracování a výpočty

Obrázek 26 Podíl uchazečů s nejvyšším dokončením vzděláním – základním na obyvatelstvu v produktivním věku v okresech Olomouckého kraje v období 2014-2022, (hodnoty k 31. 12.)

Pramen: MPSV (2024c): Struktura uchazečů; MPSV (2024d): Nezaměstnanost z územního hlediska. Vlastní zpracování a výpočty

Níže na obrázku č. 27 jsou znázorněny pomocí nepravého kartogramu jednotlivé SO POÚ v Olomouckém kraji v roce 2022 a jejich podíly nezaměstnaných i počty uchazečů s nejvyšším dokončeným vzděláním – základním. V roce 2022 byly v intervalu s nejvyšším podílem ($> 1,59$ %) SO POÚ v severní části Olomouckého kraje, převážně v okrese Jeseník. V roce 2014 měly nejvyšší podíly správní obvody Javorník a Hanušovice v intervalu s podíly nad 5,19 %, což je viditelné na obrázku v příloze této bakalářské práce.

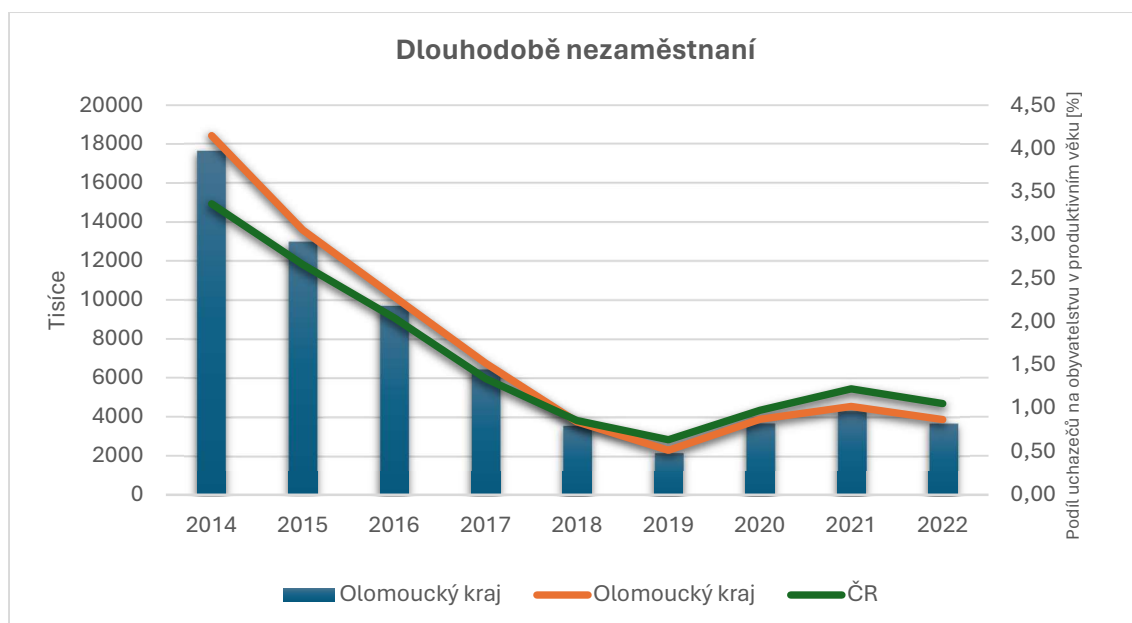

Obrázek 27 Podíl uchazečů s nejvyšším dokončeným vzděláním – základním na obyvatelstvu v produktivní věku v SO POÚ k 31. 12. 2022.

Pramen: Úřad práce: GIS0, GIS1. ARCDATA PRAHA: ArcČR® 500. Vlastní zpracování s pomocí programu ArcGIS Pro.

5.7 Dlouhodobě nezaměstnaní uchazeči (více jak 12 měsíců)

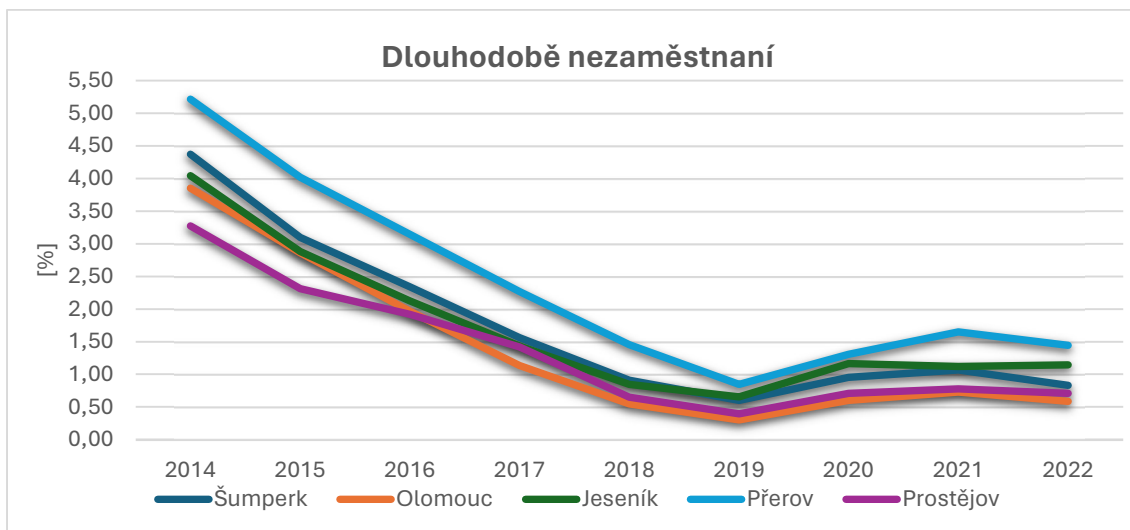
Olomoucký kraj měl ve srovnání s průměrem ČR vyšší podíly u této skupiny až do roku 2018, kdy se hodnota Olomouckého kraje snížila pod republikový průměr (0,84 %; 0,86 %) a do roku 2022 měl již hodnoty menší, což můžeme vidět na obrázku č. 28 níže.

Obrázek 28 Uchazeči o zaměstnání nezaměstnaní více jak 12 měsíců ve srovnání Olomouckého kraje a České republiky v období 2014-2022, (hodnoty k 31. 12.)

Pramen: MPSV (2024c): Struktura uchazečů; MPSV (2024d): Nezaměstnanost z územního hlediska. Vlastní zpracování a výpočty

V rámci okresů v Olomouckém kraji evidoval v celém sledovaném období nejvyšší podíly okres Přerov (2014 – 5,22 %; 2022 – 1,44 %), Šumperk (2014 – 4,37 %; 2022 – 0,83 %) a Jeseník (2014 – 4,04; 2022 – 1,15 %). Nejnižší podíly (viz tabulka č. 19) byly v okresech Prostějov (2014 – 3,28 %; 2022 – 0,71 %) a Olomouc (2014 – 3,85 %; 2022 – 0,58 %). Na obrázku č. 29 níže, můžeme vidět průběh podílů ve sledovaném období v rámci jednotlivých okresů. V tabulce č. 19 jsou také uvedeny hodnoty podílů pro SO POÚ Olomouckého kraje, kdy výrazně vyšší hodnoty byly evidovány ve správním obvodu Hanušovice (2014 – 8,08 %; 2022 – 2,13 %), Javorník (2014 – 5,76 %; 2022 – 2,11 %), Kojetín (2014 – 7,15 %; 2022 – 2,35 %) a Přerov (2014 – 5,53 %; 2022 – 1,64 %).

Obrázek 29 Podíl uchazečů nezaměstnaných více jak 12 měsíců na obyvatelstvu v produktivním věku v okresech Olomouckého kraje v období 2014-2022, (hodnoty k 31. 12.)

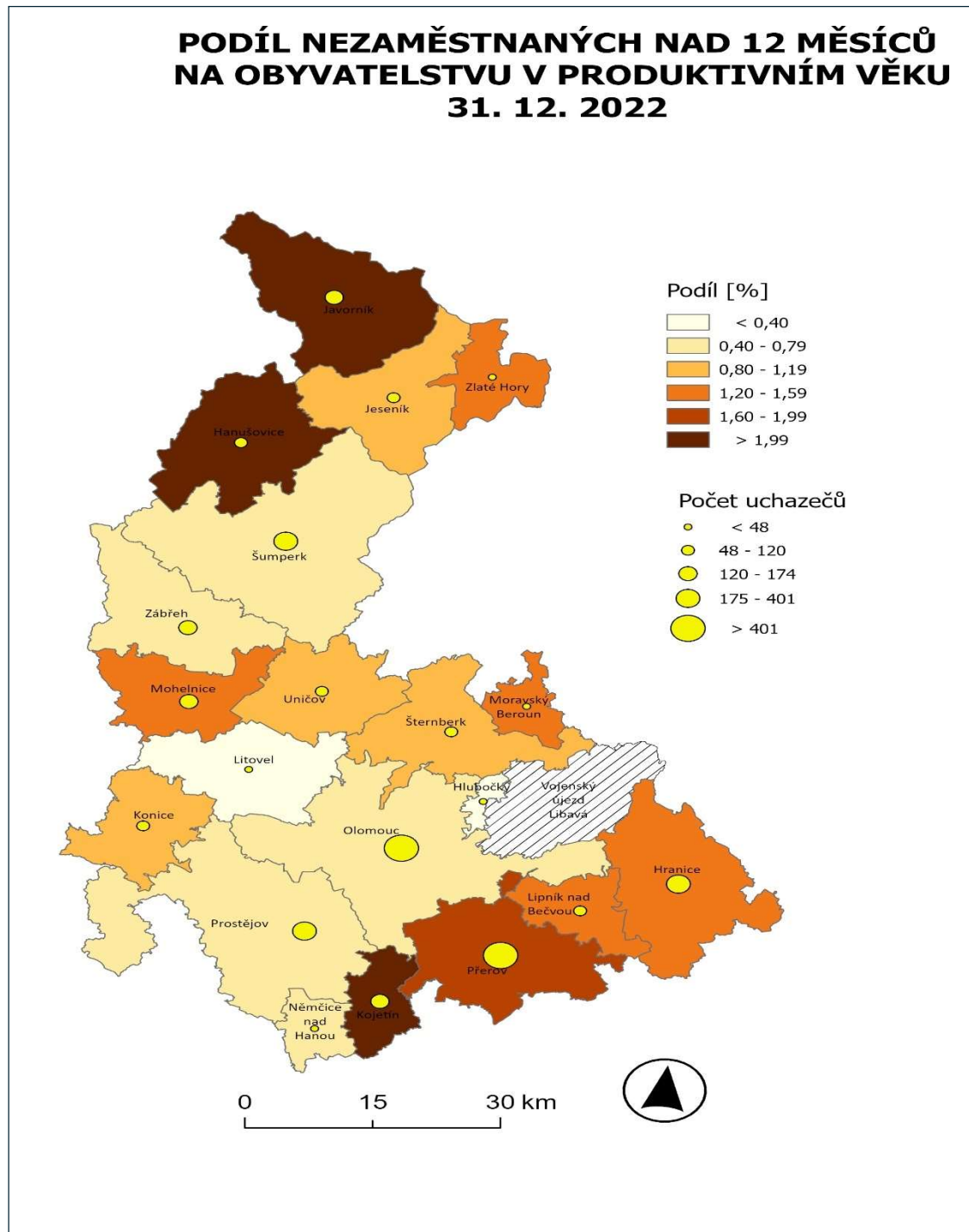
Pramen: MPSV (2024c): Struktura uchazečů; MPSV (2024d): Nezaměstnanost z územního hlediska. Vlastní zpracování a výpočty

Tabulka 19 Podíl uchazečů nezaměstnaných více jak 12 měsíců na produktivním obyvatelstvu (%) v SO POÚ Olomouckého kraje v období 2014-2022, (hodnoty k 31. 12.)

SO POÚ	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Hanušovice	8,1	6,7	5,6	4,7	3,6	2,2	2,3	2,6	2,1
Hlubočky	3,2	1,9	1,5	0,7	0,2	0,2	0,3	0,6	0,2
Hranice	3,7	2,4	1,8	1,1	0,7	0,5	0,8	1,1	1,3
Javorník	5,8	4,3	3,0	2,0	1,2	1,2	2,1	1,9	2,1
Jeseník	3,0	2,0	1,6	1,2	0,7	0,5	0,9	0,9	0,9
Kojetín	7,2	5,8	4,7	3,7	2,5	1,8	2,3	2,7	2,4
Konice	2,6	1,7	1,5	1,3	0,9	0,5	0,9	1,2	1,0
Lipník nad Bečvou	4,6	3,1	2,4	1,7	1,0	0,5	0,9	1,2	1,2
Litovel	2,3	1,3	0,6	0,3	0,2	0,1	0,3	0,3	0,3
Mohelnice	3,3	2,4	1,9	1,4	1,1	1,1	1,7	1,8	1,5
Moravský Beroun	5,7	4,4	2,9	1,9	1,1	0,9	1,7	1,8	1,3
Němčice nad Hanou	2,6	1,9	1,6	1,3	0,5	0,3	0,7	0,8	0,7
Olomouc	4,0	3,1	2,2	1,2	0,6	0,3	0,6	0,8	0,6
Prostějov	3,4	2,4	2,0	1,5	0,7	0,4	0,7	0,8	0,7
Přerov	5,5	4,6	3,7	2,8	1,8	1,0	1,6	2,0	1,6
Šternberk	4,0	3,2	1,9	1,2	0,6	0,4	0,9	1,0	0,9
Šumperk	4,4	3,2	2,4	1,5	0,7	0,4	0,8	0,9	0,7
Uničov	3,6	2,6	1,8	1,3	0,7	0,5	0,8	0,9	0,9
Zábřeh	3,8	2,5	1,8	1,2	0,7	0,4	0,7	1,0	0,8
Zlaté Hory	3,8	2,9	2,4	1,3	1,0	0,6	1,2	1,2	1,3
Okres	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Šumperk	4,4	3,1	2,3	1,6	0,9	0,6	1,0	1,1	0,8
Olomouc	3,9	2,9	2,0	1,1	0,6	0,3	0,6	0,7	0,6
Jeseník	4,0	2,9	2,1	1,4	0,8	0,7	1,2	1,1	1,2
Přerov	5,2	4,0	3,2	2,3	1,5	0,9	1,3	1,7	1,4
Prostějov	3,3	2,3	1,9	1,4	0,7	0,4	0,7	0,8	0,7
Olomoucký kraj	4,2	3,1	2,3	1,5	0,8	0,5	0,9	1,0	0,9
ČR	3,4	2,7	2,0	1,3	0,9	0,6	1,0	1,2	1,1

Pramen: Úřad práce: GIS0, GIS1; MPSV (2024c): Struktura uchazečů; MPSV (2024d): Nezaměstnanost z územního hlediska. Vlastní zpracování a výpočty

Na obrázku č. 30 níže jsou pomocí nepravého kartogramu zobrazeny podíly v jednotlivých SO POÚ Olomouckého kraje v roce 2022, kdy v intervalu hodnot nad 2 % jsou obvody Javorník, Hanušovice a Kojetín. Naopak v intervalu pod 0,40 % je správní obvod Litovel. Na obrázku v příloze této bakalářské práce je znázorněn nepravý kartogram s podíly dlouhodobě nezaměstnaných uchazečů v SO POÚ Olomouckého kraje k 31. 12. 2014. Do intervalu s podílem nad 5,5 % spadaly správní obvody Javorník, Hanušovice, Moravský Beroun, Kojetín a Přerov. Naopak pod 3 % mají obvody Jeseník, Litovel, Konice a Náměčice nad Hanou.

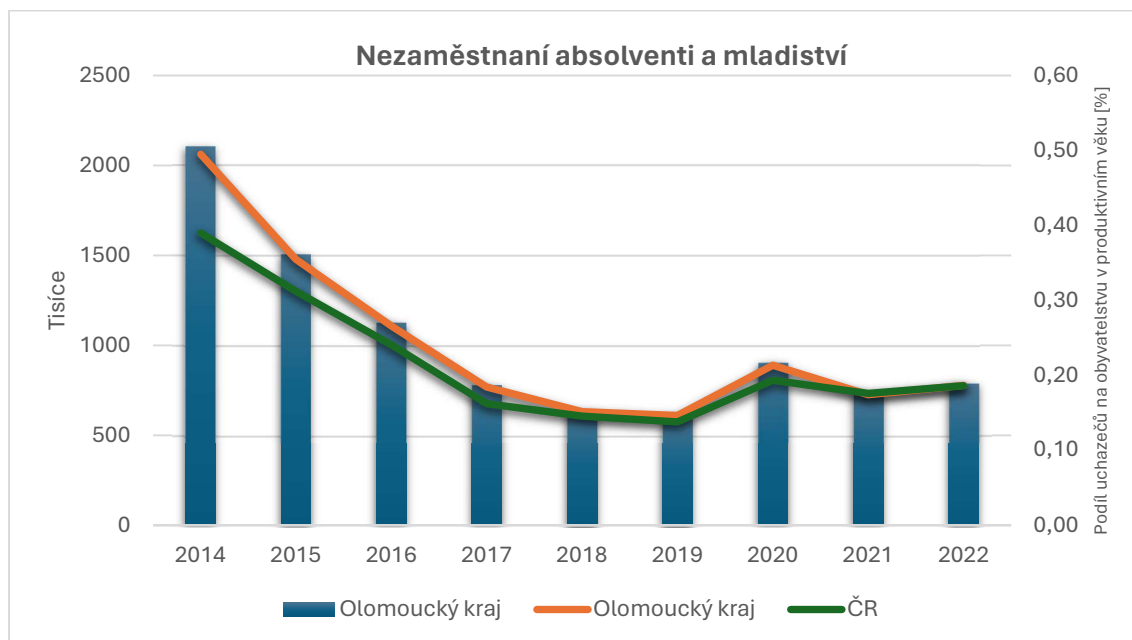

Obrázek 30 Podíl uchazečů nezaměstnaných více jak 12 měsíců na obyvatelstvu v produktivní věku v SO POÚ k 31. 12. 2022.

Pramen: Úřad práce: GIS0, GIS1. ARCDATA PRAHA: ArcČR® 500. Vlastní zpracování s pomocí programu ArcGIS Pro.

5.8 Uchazeči o zaměstnání absolventi a mladiství

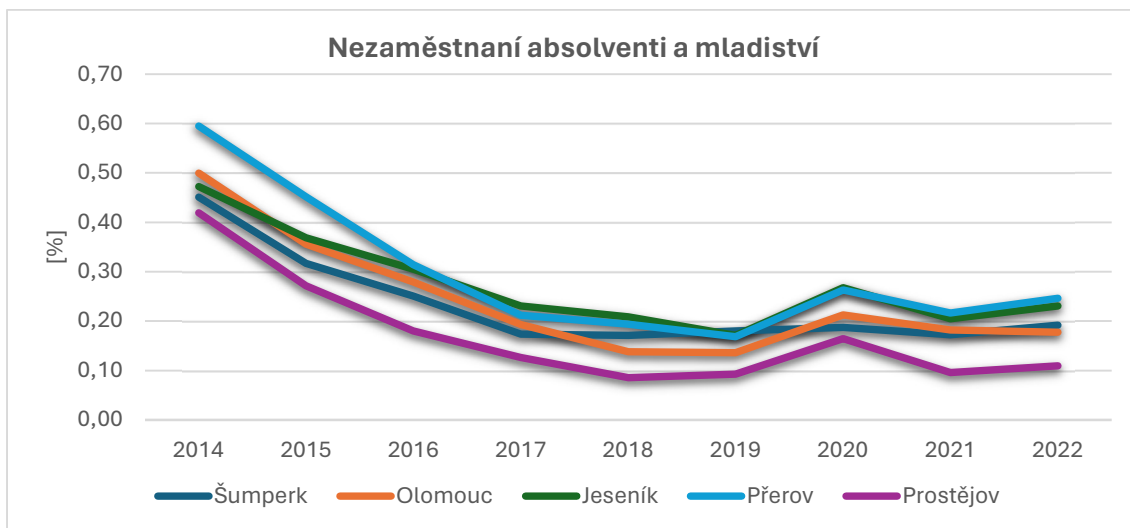
Ve srovnání s Českou republikou vykazoval Olomoucký kraj srovnatelné hodnoty, kdy v roce 2014 měl hodnotu podílu na produktivní populaci absolventů a mladistvých 0,50 % a ČR 0,39 %, následně se rozdíl snižoval a od roku 2015 již byly hodnoty na podobné úrovni, kdy průměrný podíl ve sledovaném období činil 0,24 % pro Olomoucký kraj a 0,22 % pro Českou republiku. Na obrázku č. 31 můžeme vidět vývoj podílů Olomouckého kraje a ČR v průběhu sledovaného období.

Obrázek 31 Uchazeči o zaměstnání absolventi a mladiství ve srovnání Olomouckého kraje a České republiky v období 2014-2022, (hodnoty k 31. 12.)

Pramen: MPSV (2024a): Měsíční nezaměstnanost; MPSV (2024d): Nezaměstnanost z územního hlediska. Vlastní zpracování a výpočty

V rámci okresů Olomouckého kraje nebyla diference tak vysoká jako u ostatních skupin znevýhodněných, kdy nejvyšší průměrný podíl ve sledovaném období evidoval Přerov (0,30 %) a nejnižší Prostějov (0,17 %). V jednotlivých SO POÚ Olomouckého kraje měl nevyšší hodnoty obvod Moravský Beroun (2014 – 0,62 %; 2022 – 0,40 %), Javorník (2014 - 0,71 %; 2022 – 0,39 %) a Kojetín (2014 – 0,69; 2022 – 0,42 %). Jednotlivý vývoj v okresech můžeme vidět na obrázku č. 32 a hodnoty podílů ve sledovaném období v tabulce č. 20.

Obrázek 32 Podíl uchazečů absolventů a mladistvých na obyvatelstvu v produktivním věku v okresech Olomouckého kraje v období 2014-2022, (hodnoty k 31. 12.)

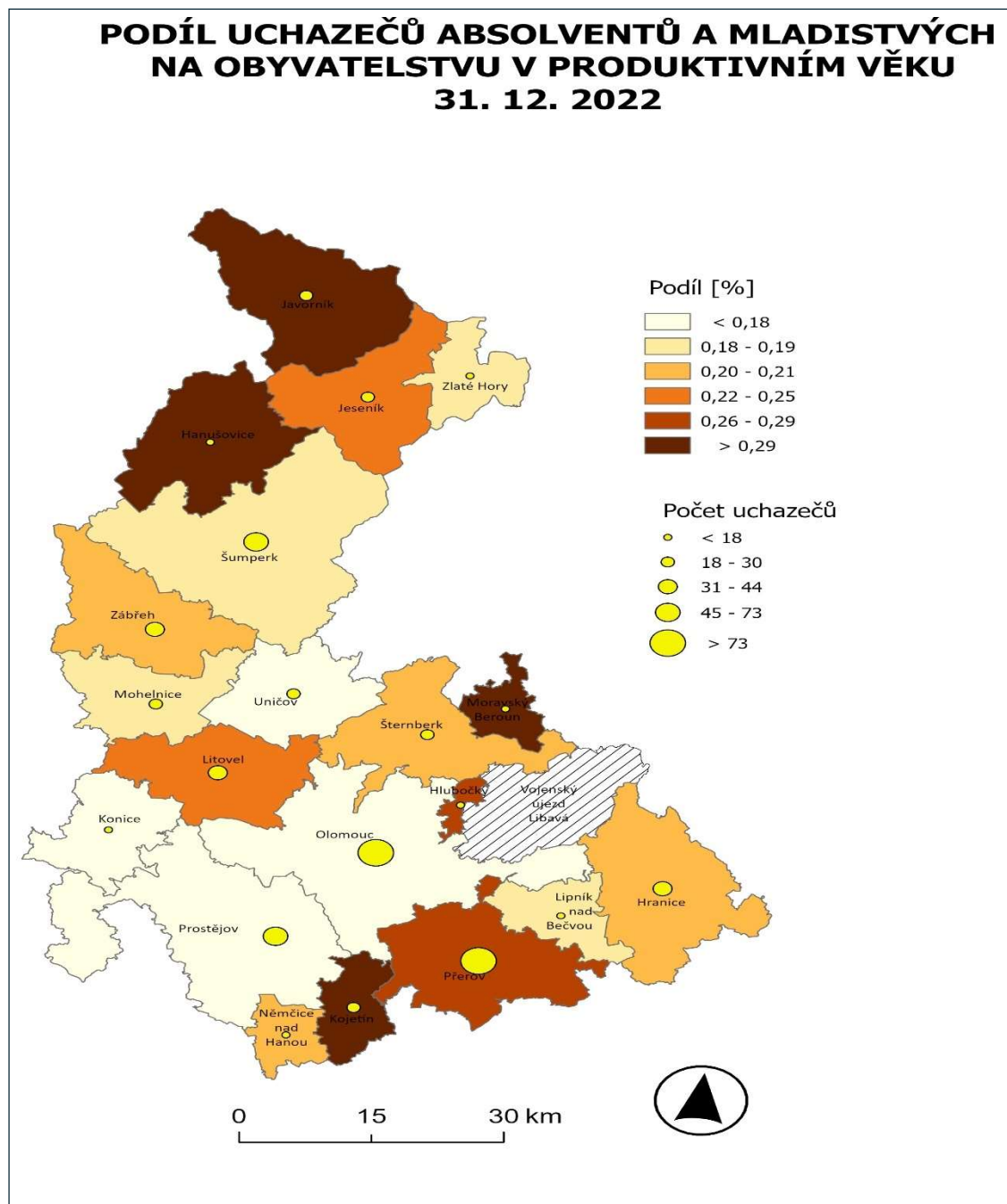
Pramen: MPSV (2024a): Měsíční nezaměstnanost; MPSV (2024d): Nezaměstnanost z územního hlediska. Vlastní zpracování a výpočty

Tabulka 20 Podíl uchazečů absolventů a mladistvých na produktivním obyvatelstvu (%) v SO POÚ Olomouckého kraje v období 2014-2022, (hodnoty k 31. 12.)

SO POÚ	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Hanušovice	0,54	0,43	0,44	0,23	0,25	0,23	0,31	0,44	0,36
Hlubočky	0,45	0,35	0,21	0,18	0,07	0,04	0,23	0,34	0,27
Hranice	0,43	0,39	0,20	0,11	0,07	0,12	0,23	0,18	0,21
Javorník	0,71	0,54	0,37	0,36	0,22	0,25	0,40	0,37	0,39
Jeseník	0,34	0,27	0,25	0,19	0,24	0,15	0,27	0,17	0,23
Kojetín	0,69	0,59	0,26	0,34	0,28	0,28	0,40	0,29	0,42
Konice	0,41	0,29	0,12	0,10	0,06	0,09	0,20	0,07	0,12
Lipník nad Bečvou	0,66	0,48	0,36	0,25	0,26	0,21	0,18	0,20	0,19
Litovel	0,50	0,28	0,26	0,18	0,12	0,06	0,16	0,17	0,24
Mohelnice	0,38	0,31	0,09	0,16	0,17	0,18	0,19	0,20	0,19
Moravský Beroun	0,62	0,25	0,39	0,49	0,36	0,33	0,52	0,53	0,40
Němčice nad Hanou	0,42	0,26	0,31	0,23	0,21	0,11	0,23	0,13	0,20
Olomouc	0,45	0,35	0,28	0,18	0,14	0,14	0,22	0,17	0,16
Prostějov	0,41	0,27	0,18	0,12	0,08	0,10	0,16	0,10	0,11
Přerov	0,61	0,43	0,37	0,22	0,23	0,18	0,29	0,24	0,28
Šternberk	0,62	0,39	0,27	0,22	0,15	0,20	0,31	0,22	0,21
Šumperk	0,49	0,33	0,32	0,21	0,18	0,20	0,20	0,18	0,20
Uničov	0,56	0,33	0,26	0,25	0,11	0,16	0,12	0,18	0,17
Zábřeh	0,36	0,25	0,19	0,11	0,17	0,15	0,16	0,14	0,20
Zlaté Hory	0,43	0,38	0,39	0,16	0,17	0,17	0,20	0,13	0,18
Okres	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Šumperk	0,45	0,32	0,25	0,17	0,17	0,18	0,19	0,17	0,19
Olomouc	0,50	0,36	0,28	0,19	0,14	0,14	0,21	0,18	0,18
Jeseník	0,47	0,37	0,31	0,23	0,21	0,17	0,27	0,20	0,23
Přerov	0,60	0,45	0,31	0,21	0,19	0,17	0,26	0,22	0,25
Prostějov	0,42	0,27	0,18	0,13	0,09	0,09	0,16	0,10	0,11
Olomoucký kraj	0,50	0,35	0,27	0,18	0,15	0,15	0,21	0,17	0,19
ČR	0,39	0,31	0,24	0,16	0,15	0,14	0,19	0,18	0,19

Pramen: Úřad práce: GIS0, GIS; MPSV (2024a): Měsíční nezaměstnanost; MPSV (2024d): Nezaměstnanost z územního hlediska. Vlastní zpracování a výpočty

Na obrázku č. 33 níže jsou zobrazeny intervaly podílů pomocí nepravého kartogramu za SO POÚ Olomouckého kraje v roce 2022. V intervalu s nejvyššími podíly (>30 %) byly správní obvody Javorník, Hanušovice, Moravský Beroun a Kojetín. Nejnižší podíly v intervalu pod 0,18 % se nacházely v SO POÚ Uničov, Konice, Prostějov a Olomouc. V příloze této bakalářské práce jsou pomocí nepravého kartodiagramu znázorněny intervaly podílů jednotlivých SO POÚ v roce 2014, kde můžeme vidět, že do intervalu s nejvyššími podílem nad 0,60 % spadají obvody Javorník, Šternberk, Moravský Beroun, Kojetín, Přerov a Lipník nad Bečvou. Nejnižší podíly, tedy v intervalu menším jak 0,40 % byly v SO POÚ Jeseník, Zábřeh a Mohelnice

Obrázek 33 Podíl uchazečů absolventů a mladistvých na obyvatelstvu v produktivní věku v SO POÚ k 31. 12. 2022.

Pramen: Úřad práce: GIS0, GIS1. ARCDATA PRAHA: ArcČR® 500. Vlastní zpracování s pomocí programu ArcGIS Pro.

6 ZÁVĚR

Zvyšující se nezaměstnanost znevýhodněných skupin uchazečů na přelomu tisíciletí byla zapříčiněna i dalšími faktory jako například nedostatečnou kvalifikací absolventů, kdy byl od roku 1995 razantní nárůst nezaměstnanosti u této skupiny. Příčinou byla také popularita středních rodinných škol, jejichž absolventi ale následně neměli uplatnění na trhu práce o čemž vypovídají počty nezaměstnaných, kdy v roce 1995 bylo u této skupiny v České republice evidováno 20 085 uchazečů a v roce 1999 již 70 751.

Komparace Olomouckého kraje s kraji České republiky dle jejich podílů znevýhodněných uchazečů na produktivním obyvatelstvu k 31. 12. 2022 ukazuje, že Olomoucký kraj měl 6. nejvyšší podíly v ČR hned ve čtyřech skupinách. Konkrétně se jednalo o skupiny uchazečů ve věku 50 a více let, s nejvyšším dosaženým vzděláním – základním, nezaměstnaných více jak 12 měsíců a absolventů a mladistvých. Ve skupině uchazečů se zdravotním postižením evidoval 5. nejvyšší podíl a u skupiny uchazečů pečující o děti do 15 let 10. nejvyšší. K 31. 12. 2023 došlo ke změně u skupiny uchazečů se zdravotním postižením, kdy Olomoucký kraj evidoval 4. nejvyšší podíl a u skupiny pečujících o děti do 15 let, skončil na 11. místě. Z tabulek v přílohách je patrné, že v roce 2023 začala nezaměstnanost mírně stoupat, a to převážně u dlouhodobě nezaměstnaných a uchazečů s nejvyšším dosaženým vzděláním – základním. Jedinou skupinou, která zaznamenala pokles oproti roku 2022 byla skupina uchazečů pečujících o dítě do 15 let, což může značit snižující se porodnost v Olomouckém kraji.

Regionálně geografická analýza na trhu práce znevýhodněných skupiny uchazečů o zaměstnání v Olomouckém kraji zjistila, že v dílčích administrativních jednotkách Olomouckého kraje existují výrazné rozdíly v nezaměstnanosti těchto skupin. Dlouhodobá negativní situace byla v okresech Jeseník a Přerov, příznivěji tomu bylo v Šumperském okrese a nejlepší situace byla v okresech Prostějov a Olomouc. O možném budoucím vývoji, můžou napovědět nová statistická data, kdy k 31. 12. 2023 ve skupině uchazečů se zdravotním postižením došlo k nárůstu podílů v okresech Šumperk (0,81 %) a Přerově (0,74 %), naopak v okrese Jeseník došlo ke snížení na 0,60 %. U skupiny uchazečů pečujících o děti do 15 let se s nejvyššími podíly potýká stále okres Jeseník (1,44 %) a poté Přerov, který však snížil podíl na 0,85 %. Skupina uchazečů ve věku 50 a více let zůstala beze změny oproti roku 2022, kdy má stále nejvyšší podíly okres Jeseník, který evidoval mírné snížení na 2,43 %, stejně tak jako u skupiny uchazečů s nejvyšším dokončeným vzděláním – základním, kdy snížil podíl na 2 %. U nezaměstnaných více jak 12 měsíců se zhoršila situace v okrese Přerov, který má stále nejvyšší podíly z okresů Olomouckého kraje (1,60 %) a také u Jeseníku (1,47 %), tyto dva okresy měly také totožnou nejvyšší hodnotu podílů u skupiny uchazečů absolventů a mladistvých (0,30 %).

Po většinu sledovaných let u těchto skupin měly největší podíly nezaměstnanosti SO POÚ Hanušovice, Javorník, Kojetín a Moravský Beroun, které sice vykazovaly razantní snížení nezaměstnanosti těchto skupin od roku 2014, ale jejich podíly nezaměstnaných skupin byly v roce 2022 stále nejvyšší v rámci správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem Olomouckého kraje.

V tabulce č. 21 níže jsou znázorněny hodnoty Pearsonova koeficientu korelace kdy byl srovnáván vztah mezi podíly nezaměstnaných osob v průběhu let 2014 až 2022 a podíly v jednotlivých znevýhodněných skupinách uchazečů ve stejném období. Z tabulky je patrné, že nejvyšší spojitost s nezaměstnaností měly skupiny znevýhodněných ve věku 50 a více let, se základním vzděláním a dlouhodobě nezaměstnaní. Naopak malou spojitost měla skupina uchazečů pečujících o dítě do 15 let.

Tabulka 21 Pearsonův koeficient korelace znevýhodněných skupin uchazečů o zaměstnání a podílu nezaměstnaných osob v období 2014 až 2022.

SO POÚ	OZP	OPD	50+	ZAKL	DN	ABS
Hanušovice	0,87	-0,10	0,98	0,98	0,94	0,59
Hlubočky	0,89	0,16	0,97	0,97	0,96	0,75
Hranice	0,42	0,98	0,98	0,99	0,99	0,94
Javorník	0,70	0,10	0,99	0,97	0,91	0,81
Jeseník	0,85	-0,31	0,90	0,97	0,93	0,81
Kojetín	0,93	-0,21	0,99	0,98	0,99	0,79
Konice	0,82	0,96	0,93	0,97	0,96	0,92
Lipník nad Bečvou	0,76	0,93	0,99	0,99	0,98	0,95
Litovel	0,81	0,75	1,00	0,97	0,96	0,91
Mohelnice	-0,08	-0,72	0,86	0,90	0,96	0,83
Moravský Beroun	0,85	0,07	0,94	0,97	0,98	0,14
Němčice nad Hanou	0,91	0,45	0,86	0,93	0,95	0,89
Olomouc	0,87	0,20	0,99	1,00	0,99	0,98
Prostějov	0,83	0,82	0,96	0,97	0,96	0,99
Přerov	0,76	-0,30	0,98	0,99	0,98	0,94
Šternberk	0,91	-0,14	0,99	0,99	0,99	0,92
Šumperk	0,88	0,97	0,97	1,00	0,99	0,98
Uničov	0,92	0,72	0,97	0,99	0,97	0,91
Zábřeh	0,89	-0,51	0,98	0,99	0,99	0,90
Zlaté Hory	0,90	-0,39	0,92	0,91	0,93	0,94
Celkem	0,79	0,22	0,96	0,97	0,97	0,84

Pramen: Úřad práce: GIS0, GIS1. MPSV (2024a): Měsíční nezaměstnanost; MPSV (2024c): Struktura uchazečů; MPSV (2024d): Nezaměstnanost z územního hlediska. Vlastní zpracování a výpočty. Vysvětlivky: OZP – uchazeči zdravotně postižení, OPD – uchazeči pečující o dítě do 15 let, 50+ uchazeči o zaměstnání starší 50 let, ZAKL – uchazeči o zaměstnání s maximálním dosaženým vzděláním základním, DN – dlouhodobě nezaměstnaní (nad 12 měsíců), ABS – uchazeči absolventi a mladiství.

V regionech s nejvyššími podíly navrhuji opatření, která by postupně snižovaly nezaměstnanost těchto skupin. Strategie, které by mohly vést ke zlepšení situace mohou být například rozsáhlejší podpora zaměstnavatelům, kteří by zaměstnávaly tyto znevýhodněné skupiny, vyšší úlevy na daních nebo dotace na školení či mzdy znevýhodněných skupin zaměstnanců. U absolventů je možné řešení vytvoření či rozšíření učňovských praxí v místních firmách a také zvýšení povědomí o možnostech trhu práce formou přednášek či školení. Dále je potřeba rozšíření spolupráce s organizacemi, které se zabývají přímo těmito znevýhodněnými skupinami uchazečů a také možnost flexibilní pracovní doby, která by umožňovala částečné úvazky nebo práci z domova a lépe by tak vyhověla potřebám těchto uchazečů.

Vývoj situace znevýhodněných uchazečů na trhu práce je potřeba sledovat a v regionech s vysokými podíly nezaměstnaných upravovat strategie a programy tak, aby se docílilo postupného snižování nezaměstnanosti.

7 SUMMARY

This bachelor's thesis is devoted to the regional geographical structural analysis of the Olomouc Region and its sub-administrative units. The Olomouc Region was initially compared with the Czech Republic and other regions in the period from 1991 to 2014, and then from 2014 to 2022 also for the partial administrative units of the Olomouc Region.

The Olomouc region is struggling with significant differentiation within individual districts and administrative districts of municipalities with an authorized municipal office, both in terms of overall unemployment and in individual disadvantaged groups of applicants.

The situation on the labour market in these administrative units was evaluated using basic labour market indicators, namely: the number of job seekers, the unemployment rate, the share of job seekers in the labour force and also the share of the unemployed in the productive population. Partial indicators of the development and association of unemployment of disadvantaged groups of job seekers were the index of change and the Pearson correlation coefficient.

Until 2019, unemployment in the Olomouc region was always higher than the national average, when from this year it is around the average of the Czech Republic. Long-term high shares of disadvantaged job seekers have long been found in the districts of Jeseník and Přerov, where, although there has been a decrease since 2014, they are still the areas with the highest values in the districts of the Olomouc Region. The district of Prostějov showed the smallest shares, followed by the district of Olomouc. Within the municipalities with an authorized municipal office, the differentiation is even higher, when there are administrative districts with the highest shares even in districts with low values of shares as a whole. These are primarily the administrative district of Moravský Beroun in the Olomouc district and the Hanušovice district in the Šumperk district. Other districts that are in districts with high shares are Javorník from Jeseník district and Kojetín with Přerov from Přerov district.

In these administrative districts with high shares, measures were proposed to reduce the unemployment of these disadvantaged job seekers, specifically in the form of support for employers who would employ these groups of applicants, in the form of tax relief or subsidies for training and wages. A possible measure seems to be the organization of lectures or trainings related to labour market possibilities, as well as the creation or expansion of apprenticeships in local companies. Another measure to reduce unemployment in these problem areas is flexible working hours or working from home or expanding cooperation with organizations that focus on these disadvantaged groups of job seekers.

8 SEZNAM LITERATURY A POUŽITÝCH ZDROJŮ

8.1 Literatura

- BAŠTÝŘ, I. a kol. (1997): *Sociálně-ekonomická motivace na trhu práce k zaměstnávání osob z nízkopříjmových skupin obyvatelstva v produktivním věku*. Praha: VÚPSV. 3 sv. (Výzkumná zpráva).
- BODNÁROVÁ, A. (2013): *Znevýhodněné skupiny obyvatelstva na trhu práce v SR a ČR (s důrazem na oblast Prešovského kraje)*. Diplomová práce. Brno: Masarykova univerzita.
- ČERVENKA, F., BERAN, V., BÍLKOVÁ, D. (2022): *Význam minimální mzdy v okresech a sektorech české ekonomiky*. 1. vyd. Praha: VÚPSV. (Výzkumná zpráva).
- Česká republika (1990): *Zákon o zaměstnanosti*. Zákon č. 1/1991 Sb. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-1>
- Česká republika (2004): *Zákon o zaměstnanosti*. Zákon č. 435/2004 Sb. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-435>
- DOLEŽAL, R., VÍTKOVÁ, M. (2007): *Zaměstnávání osob se zdravotním postižením*. 1. vyd. Brno: Paido, 125 s. ISBN 978-80-7315-143-0.
- FISCHLOVÁ, D. (2002): *Analýza rozdílů ve výši pracovních příjmů mužů a žen, návrh modelového postupu zjišťování podílu diskriminace*. Praha: VÚPSV, 78 s. (Výzkumná zpráva).
- HAVLÍKOVÁ, J. (2010): *Přechod do dospělosti dlouhodobě nezaměstnaných absolventů učebních oborů z Brna a okolí*. In: Sociologický časopis/Czech Sociological Review, 46(1), 73-99. ISSN 0038-0288.
- HORA, O., RÁKOCZYOVÁ, M., SIROVÁTKA, T. (2022): *Aktivní politika zaměstnanosti se zaměřením na znevýhodněné a dlouhodobě nezaměstnané v České republice v období pandemie covidu-19*. 1. vyd. Praha: RILSA. ISBN 978-80-7416-442-2.
- HORÁKOVÁ, M. (2004): *Skupiny ohrožené dlouhodobou nezaměstnaností*. In: Český trh práce a Evropská strategie zaměstnanosti, eds. J. Winkler, M. Žižlavský. Brno: FSS MU v Brně, s. 73-82. ISBN 80-210-3565-X.
- KARPÍŠEK, Z. (1997) *Ekonomická motivace na trhu práce k zaměstnávání osob se zdravotním postižením a návrh opatření na zvýšení jejich zaměstnanosti*. Praha: VÚPSV, 58 s. (Výzkumná zpráva).
- KARPÍŠEK, Z. (2002): *Analýza systému podpory zaměstnavatelů k zaměstnávání zdravotně postižených občanů*. Příloha 1. Praha: Svaz českých a moravských výrobních družstev; Praha: VÚPSV, 91 s. (Výzkumná zpráva).
- KOTÍKOVÁ, J. (2013a): *Přehled opatření na úseku politiky zaměstnanosti osob se zdravotním postižením ve vybraných zemích EU*. Praha: VÚPSV. ISBN 978-80-7416-141-4.
- KOTÍKOVÁ, J. (2013b): *Podpora osob 50+ na trhu práce v praxi vybraných zemí EU*. Praha: VÚPSV. ISBN 978-80-7416-132-2.

- KOTÍKOVÁ, J., REMR, J. a kol. (2007): *Podpora zaměstnávání starších osob*. Praha: VÚPSV. ISBN 978-80-7416-001-1.
- KOTRUSOVÁ, M. a kol. (1998): *Opatření politiky zaměstnanosti při další realizaci strukturálních přeměn ekonomiky [Measures of employment policy during the next structural changes of economy]*. Praha: VÚPSV, 91 s. + 2 příl. (Výzkumná zpráva).
- KRAUSE, D. a kol. (2004): *Úroveň zaměstnanosti vybraných skupin*. In: Český trh práce a Evropská strategie zaměstnanosti, eds. Jiří Winkler and Martin Žižlavský. Brno: Vydavatelství MU, Brno-Kraví Hora, s. 11-14 (14 s.). ISBN 80-210-3565-X.
- KUX, J. (1999): *Harmonizace dat o zaměstnanosti v ČR*. In: Statistika, 36(4), s. 157-171. ISSN 0322-788X.
- LIBERDOVÁ, E. (2010): *Možnosti pracovního uplatnění mladých lidí se zdravotním znevýhodněním: teorie a praxe*. 1. vyd. Česko: Eva Liberdová, 124 s + 34 s. příl. ISBN 978-80-254-7568-3.
- MAREŠ, P. (1994): *Nezaměstnanost jako sociální problém*. Praha: SLON-Sociologické nakladatelství, 151 s. ISBN 80-901424-9-4.
- MAREŠ, P. (1998): *Nezaměstnanost jako sociální problém*. Vydání 2. Praha: SLON-Sociologické nakladatelství. 172 s. ISBN 80-901424-9-4.
- MAREŠ, P. (1999): *Zkušenosti české populace s trhem práce*. In: Sociológia, 31(5), s. 481-488. ISSN 0049-1225.
- MAREŠ, P. (2002): *Nezaměstnanost jako sociální problém*. Vydání 3. Praha: SLON – Sociologické nakladatelství, 172 s. ISBN 80-86429-08-3.
- MAREŠ, P., SIROVÁTKA, T. (2004): *Marginalizace na trhu práce a materiální deprivace nezaměstnaných*. In: Sborník “Sociální exkluze a sociální inkluze menšin a marginalizovaných skupin”. Brno: Masarykova univerzita a Georgetown, s. 61–74. ISBN 80-210-3455-6.
- MERT, J., BAREŠ, P. (2020): *Vlivy institutu podmíněného propuštění na možnosti získání a udržení zaměstnání po opuštění výkonu trestu*. Praha: VÚPSV. (Výzkumná zpráva).
- MYANT, M. (2007): *Economic Transformation in the Czech Republic: A Qualified Success*. In: Europe-Asia Studies, 59(3), s. 431-450. ISSN 0966-8136.
- PALÍŠKOVÁ, M. (2014): *Trh práce v Evropské unii. Historický vývoj, aktuální trendy a perspektivy*. Praha: C. H. Beck, 240 s. ISBN 978-80-7400-270-0.
- ROSÍČ, M., KLAMÁR, R. (2015): *Trh práce a politika zaměstnanosti pre geografov*. Prešov: Prešovská univerzita, ISBN 978-80-555-1437-6.
- SCHEBELLE, D., KUBÁT, J. (2023): *Státní příslušníci z Ukrajiny s dočasnou ochranou mezi námi*. Praha: RILSA. (Výzkumná zpráva).
- SCHEBELLE, D., a kol. (2023): *Integrace cizinců ze třetích zemí v ČR*. Praha: RILSA. (Výzkumná zpráva).

- SIROVÁTKA, T. (1997): *Marginalizace na pracovním trhu; příčiny diskvalifikace a selhávání pracovní síly*. Brno: Masarykova univerzita, 1. vydání, 138 s. + 13 s. příloh. ISBN 80-210-1716-3.
- SIROVÁTKA, T. (2003): *Problémy trhu práce a politiky zaměstnanosti*. 1. vyd. Praha: Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, projekt č. HB09-03.
- SIROVÁTKA, T. a kol. (2014): *Česká politika zaměstnanosti v době krize a po krizi*. 1. vyd. Brno a Boskovice: MUNI Press Brno, František Šalé – Albert, Boskovice. 230 s. ISBN 978-80-210-7149-0.
- SIROVÁTKA, T. a kol. (2024): *Integrace nezaměstnaných ve věku 50+ na trh práce: vhodnost a efektivnost nástrojů APZ*. Praha: RILSA. (Výzkumná zpráva).
- SIROVÁTKA, T., MAREŠ, P. (2003): *Trh práce, nezaměstnanost, sociální politika [Labour Market, Unemployment, Social Policy]*. Brno: Masarykova univerzita, 272 s. ISBN 80-210-3048-8.
- SIROVÁTKA, T., MAREŠ, P., VYHLÍDAL, J. (2002): *Nezaměstnaní na trhu práce (dopady nezaměstnanosti, hledání zaměstnání, faktory marginalizace a úspěchu na trhu práce)*. Praha: VÚPSV, 62 s. (Výzkumná zpráva).
- SIROVÁTKA, T., ŘEZNÍČEK, I. (1995): *Dlouhodobá nezaměstnanost a záchranná sociální síť*. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 80-210-1246-3.
- SIROVÁTKA, T., VLČKOVÁ, J. (1993): *Nezaměstnaní absolventi škol*. In: Sociální politika, 18(2). ISSN 0049-0961.
- SOUKUP, T., ĎURĐOVIČ, M. (2010): *Nezaměstnaní nad 50 let a jejich návrat na trh práce*. In: FÓRUM sociální politiky, 4(3), s. 18. ISSN 1802-5854.
- TOUŠEK, V., HRABCOVÁ, M. (2000): *Unemployment in the Czech Republic*. In: Scripta Facultatis Scientiarum Naturalium Universitatis Masarykianae Brunensis: Geograph, Vol. 26 (1996-98), pp. 55–85. ISSN 1211-281X.
- TOUŠEK, V., NOVÁK, V. (2012): *Ekonomická krize a trh práce v České republice*. In: Regionální studia, 7(1), s. 38-52. ISSN 1803-1471.

8.2 Použité zdroje

- ArcČR® 500 – geodatabáze – administrativní členění. ARCDATA PRAHA. 2016. Dostupné z: <https://www.arcdata.cz/cs-cz/produkty/data/arccr>
- ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD (2022a): *Veřejná databáze: Obyvatelstvo podle ekonomické aktivity, pohlaví, základních věkových skupin a podle krajů*. [online]. [cit: 16. 4. 2024]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&z=T&f=TABULKA&skupId=5092&katalog=33520&pvo=SLD21081-KR&pvo=SLD21081-KR&v=v151_null_null_null&v=v156_null_null_null
- ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD (2022b): *Veřejná databáze: Obyvatelstvo podle ekonomické aktivity, pohlaví a podle krajů*. [online]. [cit: 16. 4. 2024]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&z=T&f=TABULKA&skupId=4992&katalog=33520&pvo=SLD21066-KR&pvo=SLD21066-KR&v=v151_null_null_null
- DATABÁZE TRHU PRÁCE: 1991-1996. Katedra geografie UP Olomouc. (S využitím dat Správy služeb zaměstnanosti MPSV)
- MPSV (2024a): *Statistiky trhu práce na portálu MPSV. Měsíční nezaměstnanost*. Praha: MPSV ČR. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/web/cz/mesicni>
- MPSV (2024b): *Statistiky trhu práce na portálu MPSV. Čtvrtletní statistika nezaměstnanosti*. Praha: MPSV ČR. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/web/cz/ctvrtletni-statistiky-uchazecu-o-zamestnani-a-volnych-pracovnich-mist-do-roku-2014>
- MPSV (2024c): *Statistiky trhu práce na portálu MPSV. Struktura uchazečů*. Praha: MPSV ČR. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/web/cz/mesicni-statistiky-uchazecu-o-zamestnani-a-volnych-pracovnich-mist-od-roku-2014>
- MPSV (2024d): *Statistiky trhu práce na portálu MPSV. Nezaměstnanost z územního hlediska*. Praha: MPSV ČR. Dostupné z: <https://data.mpsv.cz/web/data/nezamestnanost-v-pou-od-brezna-2014>

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Celkové počty nezaměstnaných (tis.) od roku 1997 do roku 2005 v krajích ČR (data k 31. 12.)	15
Tabulka 2 Celkové počty nezaměstnaných (tis.) od roku 2006 do roku 2014 v krajích ČR (data k 31. 12.)	15
Tabulka 3 Absolutní počty uchazečů zdravotně postižených v Olomouckém kraji a ČR v letech 1991-2014 (data k 31. 12.)	16
Tabulka 4 Absolutní počty uchazečů absolventů a mladistvých v Olomouckém kraji a ČR v letech 1991-2014 (data k 31. 12.)	18
Tabulka 5 Absolutní počty uchazečů ve věku 50 a více let v Olomouckém kraji a ČR v letech 1999-2014 (data k 31. 12.)	19
Tabulka 6 Absolutní počty uchazečů s nejvyšším dosaženým vzděláním – základním v Olomouckém kraji a ČR v letech 1999-2014 (data k 31. 12.)	20
Tabulka 7 Absolutní počty dlouhodobě nezaměstnaných v Olomouckém kraji a ČR v letech 1999-2014 (data k 31. 12.)	21
Tabulka 8 Absolutní počty uchazečů pečujících o dítě do 15 let v Olomouckém kraji a ČR v letech 1999-2014 (data k 31. 12.)	22
Tabulka 9 Podíl nezaměstnaných osob [%] v POÚ a okresech Olomouckého kraje v období 2014–2022, (hodnoty k 31. 12.)	27
Tabulka 10 Znevýhodněné skupiny obyvatelstva na trhu práce v okresech České republiky k 31. 12. 2014. (Absolutní počty)	28
Tabulka 11 Znevýhodněné skupiny obyvatelstva na trhu práce v okresech Olomouckého kraje k 31. 12. 2014 (podíl na obyvatelstvu v produktivním věku, %)	28
Tabulka 12 Znevýhodněné skupiny obyvatelstva na trhu práce v okresech České republiky k 31. 12. 2022. (Absolutní počty)	29
Tabulka 13 Znevýhodněné skupiny obyvatelstva na trhu práce v okresech Olomouckého kraje k 31. 12. 2022 (podíl na obyvatelstvu v produktivním věku, %)	29
Tabulka 14 Index změny [%] znevýhodněných skupin obyvatelstva na trhu práce v okresech Olomouckého kraje v roce 2022 ve srovnání s rokem 2014, (hodnoty k 31. 12.)	29
Tabulka 15 Podíl uchazečů zdravotně postižených na produktivním obyvatelstvu (%) v SO POÚ Olomouckého kraje v období 2014-2022, (hodnoty k 31. 12.)	32
Tabulka 16 Podíl uchazečů pečujících o děti do 15 let na produktivním obyvatelstvu (%) v SO POÚ Olomouckého kraje v období 2014-2022, (hodnoty k 31. 12.)	35
Tabulka 17 Podíl uchazečů ve věku 50 a více let na produktivním obyvatelstvu (%) v SO POÚ Olomouckého kraje v období 2014-2022, (hodnoty k 31. 12.)	38
Tabulka 18 Podíl uchazečů s nejvyšším dokončením vzděláním – základním na produktivním obyvatelstvu (%) v SO POÚ Olomouckého kraje v období 2014-2022, (hodnoty k 31. 12.)	41
Tabulka 19 Podíl uchazečů nezaměstnaných více jak 12 měsíců na produktivním obyvatelstvu (%) v SO POÚ Olomouckého kraje v období 2014-2022, (hodnoty k 31. 12.)	44
Tabulka 20 Podíl uchazečů absolventů a mladistvých na produktivním obyvatelstvu (%) v SO POÚ Olomouckého kraje v období 2014-2022, (hodnoty k 31. 12.)	47
Tabulka 21 Pearsonův koeficient korelace znevýhodněných skupin uchazečů o zaměstnání a podílu nezaměstnaných osob v období 2014 až 2022.	50

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Míra nezaměstnanosti v krajích ČR od roku 2004 do roku 2014 (k 31. 12.)	16
Obrázek 2 Podíl nezaměstnaných (%) zdravotně postižených uchazečů o zaměstnání na pracovní síle v Olomouckém kraji a České republice v období let 1993-2014 (k 31. 12.)...	17
Obrázek 3 Podíl nezaměstnaných (%) uchazečů absolventů a mladistvých na pracovní síle v Olomouckém kraji a České republice v období let 1993-2014 (k 31. 12.)	17
Obrázek 4 Podíl nezaměstnaných (%) uchazečů o zaměstnání ve věku 50 a více let na pracovní síle v Olomouckém kraji a České republice v období let 1999-2014 (k 31. 12.)...	19
Obrázek 5 Podíl nezaměstnaných (%) uchazečů o zaměstnání s nejvyšším dokončeným vzděláním – základním na pracovní síle v Olomouckém kraji a České republice v období let 1999-2014 (k 31. 12.)	20
Obrázek 6 Míra dlouhodobé nezaměstnanosti (%) uchazečů o zaměstnání s nejvyšším dokončeným vzděláním – základním v Olomouckém kraji a České republice v období let 1999-2014 (k 31. 12.)	21
Obrázek 7 Podíl nezaměstnaných (%) uchazečů o zaměstnání pečující o děti do 15 let na pracovní síle v Olomouckém kraji a České republice v období let 1999-2014 (k 31. 12.)...	22
Obrázek 8 Podíl nezaměstnaných (%) uchazečů zdravotně postižených na pracovní síle v krajích České republiky v roce 1999 a 2004 (k 31. 12.)	23
Obrázek 9 Podíl nezaměstnaných (%) uchazečů absolventů a mladistvých na pracovní síle v krajích České republiky v roce 1999 a 2004 (k 31. 12.)	23
Obrázek 10 Podíl nezaměstnaných (%) uchazečů ve věku 50 a více let na pracovní síle v krajích České republiky v roce 1999 a 2004 (k 31. 12.)	24
Obrázek 11 Podíl nezaměstnaných (%) uchazečů s nevyšším dosaženým vzděláním základním na pracovní síle v krajích České republiky v roce 1999 a 2004 (k 31. 12.).....	24
Obrázek 12 Míra dlouhodobé nezaměstnanosti (%) uchazečů nezaměstnaných více jak 12 měsíců na pracovní síle v krajích České republiky v roce 1999 a 2004 (k 31. 12.).....	25
Obrázek 13 Podíl nezaměstnaných osob [%] v České republice a Olomouckém kraji v období 2014-2022, (hodnoty k 31. 12.).....	26
Obrázek 14 Podíl nezaměstnaných osob [%] v okresech Olomouckého kraje v období 2014–2022, (hodnoty k 31. 12.).....	26
Obrázek 15 Index změny [%] znevýhodněných skupin obyvatelstva na trhu práce v okresech Olomouckého kraje v roce 2022 ve srovnání s rokem 2014, (hodnoty k 31. 12.).	30
Obrázek 16 Uchazeči o zaměstnání zdravotně postižení ve srovnání Olomouckého kraje a České republiky v období 2014-2022, (hodnoty k 31. 12.).....	31
Obrázek 17 Podíl uchazečů zdravotně postižených na obyvatelstvu v produktivním věku v okresech Olomouckého kraje v období 2014-2022, (hodnoty k 31. 12.).....	31
Obrázek 18 Podíl uchazečů zdravotně postižených na obyvatelstvu v produktivní věku v SO POÚ k 31. 12. 2022.....	33
Obrázek 19 Uchazeči o zaměstnání pečující o děti do 15 let ve srovnání Olomouckého kraje a České republiky v období 2014-2022, (hodnoty k 31. 12.).....	34
Obrázek 20 Podíl uchazečů pečujících o děti do 15 let na obyvatelstvu v produktivním věku v okresech Olomouckého kraje v období 2014-2022, (hodnoty k 31. 12.).....	35
Obrázek 21 Podíl uchazečů pečujících o děti do 15 let na obyvatelstvu v produktivní věku v SO POÚ k 31. 12. 2022.....	36
Obrázek 22 Uchazeči o zaměstnání ve věku 50 a více let ve srovnání Olomouckého kraje a České republiky v období 2014-2022, (hodnoty k 31. 12.).....	37
Obrázek 23 Podíl uchazečů ve věku 50 a více let na obyvatelstvu v produktivním věku v okresech Olomouckého kraje v období 2014-2022, (hodnoty k 31. 12.).....	38
Obrázek 24 Podíl uchazečů ve věku 50 a více let na obyvatelstvu v produktivní věku v SO POÚ k 31. 12. 2022.....	39

Obrázek 25 Uchazeči o zaměstnání s nejvyšším dokončeným vzděláním – základním ve srovnání Olomouckého kraje a České republiky v období 2014-2022, (hodnoty k 31. 12.)	40
Obrázek 26 Podíl uchazečů s nejvyšším dokončeným vzděláním – základním na obyvatelstvu v produktivním věku v okresech Olomouckého kraje v období 2014-2022, (hodnoty k 31. 12.)	41
Obrázek 27 Podíl uchazečů s nejvyšším dokončeným vzděláním – základním na obyvatelstvu v produktivní věku v SO POÚ k 31. 12. 2022.	42
Obrázek 28 Uchazeči o zaměstnání nezaměstnaní více jak 12 měsíců ve srovnání Olomouckého kraje a České republiky v období 2014-2022, (hodnoty k 31. 12.)	43
Obrázek 29 Podíl uchazečů nezaměstnaných více jak 12 měsíců na obyvatelstvu v produktivním věku v okresech Olomouckého kraje v období 2014-2022, (hodnoty k 31. 12.)	44
Obrázek 30 Podíl uchazečů nezaměstnaných více jak 12 měsíců na obyvatelstvu v produktivní věku v SO POÚ k 31. 12. 2022.	45
Obrázek 31 Uchazeči o zaměstnání absolventi a mladiství ve srovnání Olomouckého kraje a České republiky v období 2014-2022, (hodnoty k 31. 12.)	46
Obrázek 32 Podíl uchazečů absolventů a mladistvých na obyvatelstvu v produktivním věku v okresech Olomouckého kraje v období 2014-2022, (hodnoty k 31. 12.)	47
Obrázek 33 Podíl uchazečů absolventů a mladistvých na obyvatelstvu v produktivní věku v SO POÚ k 31. 12. 2022.	48

SEZNAM ZKRATEK

ČSÚ	Český statistický úřad
GIS	Geografický informační systém
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
SO POÚ	Správní obvod obce s pověřeným obecním úřadem
VÚPSV	Výzkumný ústav práce a sociálních věcí

PŘÍLOHY

1. Tabulky
2. Obrázky

Příloha 1 - Tabulky

Tab. 1 Znevýhodněné skupiny obyvatelstva na trhu práce v krajích České republiky k 31. 12. 2004.
(Absolutní počty)

Kraj	OZP	OPD	50+	ZAKL	DN	ABS
Hlavní město Praha	3100	1522	7204	5195	6413	2069
Jihočeský kraj	3239	3915	5055	6364	6102	2210
Jihomoravský kraj	9787	7232	14050	17816	26763	6397
Karlovarský kraj	1935	2093	4111	8709	7628	1479
Kraj Vysočina	3535	3131	5134	4914	8609	2581
Královéhradecký kraj	3422	1876	5101	6530	6986	2188
Liberecký kraj	3042	2626	4846	7048	7736	1632
Moravskoslezský kraj	14138	15777	23707	32470	52548	8904
Olomoucký kraj	5518	3221	9006	10964	16040	3412
Pardubický kraj	3951	4076	5708	6484	8420	2359
Plzeňský kraj	3023	2141	4946	6657	7189	1840
Středočeský kraj	6001	5776	10230	14025	14942	3882
Ústecký kraj	9000	10961	15018	32003	37737	5215
Zlínský kraj	4981	3878	7228	6682	12617	3092
ČR	74672	68225	121344	165861	219730	47260

Pramen: (2024a): Měsíční nezaměstnanost; MPSV (2024b): Čtvrtletní statistika; Vysvětlivky: OZP – uchazeči zdravotně postižení, OPD – uchazeči pečující o dítě do 15 let, 50+ uchazeči o zaměstnání starší 50 let, : ZAKL – uchazeči o zaměstnání s maximálním dosaženým vzděláním základním, DN – dlouhodobě nezaměstnaní (nad 12 měsíců), ABS – uchazeči absolventi a mladiství.

Tab. 2 Znevýhodněné skupiny obyvatelstva na trhu práce v krajích České republiky k 31. 12. 2009.
(Absolutní počty)

Kraj	OZP	OPD	50+	ZAKL	DN	ABS
Hlavní město Praha	2192	2092	7845	4715	3442	1601
Jihočeský kraj	3867	3611	7149	6601	4484	2084
Jihomoravský kraj	9046	6733	17325	15483	15912	4730
Karlovarský kraj	1777	2718	5055	8267	5338	1211
Kraj Vysočina	3870	3364	7407	4938	6214	2351
Královéhradecký kraj	2769	2094	6349	5888	3364	1769
Liberecký kraj	3180	3901	7240	7359	5992	1560
Moravskoslezský kraj	10661	7924	23404	21135	24285	4699
Olomoucký kraj	4672	3531	11023	9769	8297	2768
Pardubický kraj	4087	4268	7350	6597	5490	2011
Plzeňský kraj	3362	2305	7092	7533	5262	1564
Středočeský kraj	5680	5525	13062	12728	8905	3270
Ústecký kraj	7712	7915	14996	24754	19236	3657
Zlínský kraj	4863	4674	9295	5971	7652	2337
ČR	67738	60655	144592	141738	123873	35612

Pramen: (2024a): Měsíční nezaměstnanost; MPSV (2024b): Čtvrtletní statistika; Vysvětlivky: OZP – uchazeči zdravotně postižení, OPD – uchazeči pečující o dítě do 15 let, 50+ uchazeči o zaměstnání starší 50 let, : ZAKL – uchazeči o zaměstnání s maximálním dosaženým vzděláním základním, DN – dlouhodobě nezaměstnaní (nad 12 měsíců), ABS – uchazeči absolventi a mladiství.

Tab. 3 Znevýhodněné skupiny obyvatelstva na trhu práce v krajích České republiky k 31. 12. 2014. (Absolutní počty)

<i>Kraj</i>	OZP	OPD	50+	ZAKL	DN	ABS
Hlavní město Praha	3000	2382	11768	8066	16567	1419
Jihočeský kraj	3648	2962	8288	6897	9382	1552
Jihomoravský kraj	7732	5684	18639	15493	29321	3764
Karlovarský kraj	1568	3074	5103	7802	8218	784
Kraj Vysočina	3687	2954	7677	4567	10446	1610
Královéhradecký kraj	2437	2399	6832	6436	9215	1394
Liberecký kraj	2746	3639	6592	7056	10101	1245
Moravskoslezský kraj	8759	7156	25837	25407	42277	3909
Olomoucký kraj	3857	3087	11695	10090	17635	2104
Pardubický kraj	3178	3273	6668	5580	8365	1343
Plzeňský kraj	3187	2992	6883	6802	8599	1223
Středočeský kraj	6402	7033	16571	15065	23976	2839
Ústecký kraj	7084	8917	16397	25794	31217	2577
Zlínský kraj	3861	3927	9137	5258	11846	1741
ČR	61146	59479	158087	150313	237165	27504

Pramen: (2024a): Měsíční nezaměstnanost; MPSV (2024b): Čtvrtletní statistika; Vysvětlivky: OZP – uchazeči zdravotně postižení, OPD – uchazeči pečující o dítě do 15 let, 50+ uchazeči o zaměstnání starší 50 let, : ZAKL – uchazeči o zaměstnání s maximálním dosaženým vzděláním základním, DN – dlouhodobě nezaměstnaní (nad 12 měsíců), ABS – uchazeči absolventi a mladiství.

Tab. 4 Znevýhodněné skupiny obyvatelstva na trhu práce v okresech Olomouckého kraje k 31. 12. 2023. (Absolutní počty)

<i>Okresy</i>	OZP	OPD	50+	ZAKL	DN	ABS
Šumperk	606	506	1250	986	841	180
Olomouc	725	425	1905	1488	1160	343
Jeseník	138	331	560	462	338	69
Prerov	601	689	1440	1155	1296	245
Prostějov	303	404	713	658	504	99
Olomoucký kraj	2373	2355	5868	4749	4139	936
ČR	37322	47600	99651	88878	82234	14716

Pramen: (2024a): Měsíční nezaměstnanost; MPSV (2024c): Struktura uchazečů; Vysvětlivky: OZP – uchazeči zdravotně postižení, OPD – uchazeči pečující o dítě do 15 let, 50+ uchazeči o zaměstnání starší 50 let, : ZAKL – uchazeči o zaměstnání s maximálním dosaženým vzděláním základním, DN – dlouhodobě nezaměstnaní (nad 12 měsíců), ABS – uchazeči absolventi a mladiství.

Tab. 5 Znevýhodněné skupiny obyvatelstva na trhu práce v okresech Olomouckého kraje k 31. 12. 2023 (podíl na obyvatelstvu v produktivním věku, %)

<i>Okresy</i>	OZP	OPD	50+	ZAKL	DN	ABS
Šumperk	0,81	0,68	1,68	1,32	1,13	0,24
Olomouc	0,49	0,28	1,28	1,00	0,78	0,23
Jeseník	0,60	1,44	2,43	2,00	1,47	0,30
Prerov	0,74	0,85	1,78	1,43	1,60	0,30
Prostějov	0,44	0,59	1,05	0,97	0,74	0,15
Olomoucký kraj	0,60	0,59	1,48	1,20	1,05	0,24
ČR	0,54	0,69	1,45	1,29	1,20	0,21

Pramen: MPSV (2024a): Měsíční nezaměstnanost; MPSV (2024c): Struktura uchazečů; MPSV (2024d): Nezaměstnanost z územního hlediska; Vysvětlivky: OZP – uchazeči zdravotně postižení, OPD – uchazeči pečující o dítě do 15 let, 50+ uchazeči o zaměstnání starší 50 let, : ZAKL – uchazeči o zaměstnání s maximálním dosaženým vzděláním základním, DN – dlouhodobě nezaměstnaní (nad 12 měsíců), ABS – uchazeči absolventi a mladiství.

Tab. 6 Počty nezaměstnaných dosažitelných uchazečů produktivního obyvatelstva v POÚ a okresech Olomouckého kraje v období 2014–2023, (hodnoty k 31. 12.)

SO POÚ	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Hanušovice	775	614	667	500	388	267	382	277	297	307
Hlubočky	241	157	151	77	53	53	98	76	57	72
Hranice	1959	1370	1077	685	510	469	759	707	765	777
Javorník	1280	1131	934	819	611	519	633	487	589	559
Jeseník	1146	985	905	732	571	516	635	435	530	486
Kojetín	956	790	635	517	389	317	394	340	368	311
Konice	509	358	266	184	189	118	196	178	142	200
Lipník nad Bečvou	1121	869	711	548	385	289	436	373	381	373
Litovel	996	761	570	361	271	273	382	284	336	411
Mohelnice	953	740	621	507	493	543	576	546	523	621
Moravský Beroun	271	236	172	122	98	95	125	104	104	100
Němčice nad Hanou	305	214	179	157	123	114	129	118	124	128
Olomouc	8881	7276	6071	3964	2892	2553	3775	2938	3176	3482
Prostějov	4137	2914	2296	1601	1325	1118	1613	1271	1419	1503
Přerov	4830	3968	3447	2774	2059	1633	2361	1908	1930	1882
Šternberk	1289	1025	832	603	432	388	563	459	436	539
Šumperk	3765	2804	2452	1705	1351	1180	1473	1185	1232	1457
Uničov	1376	1123	902	702	477	505	603	484	550	572
Zábřeh	1866	1395	1180	823	724	581	783	679	700	739
Zlaté Hory	447	389	375	272	211	174	250	193	206	252
Okres	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Šumperk	9092	5574	4935	3556	2978	2592	3245	2717	2796	3175
Olomouc	13262	10761	8816	5907	4284	3918	5648	4413	4765	5304
Jeseník	2880	2513	2221	1830	1394	1212	1522	1121	1332	1302
Přerov	9005	7137	5999	4636	3432	2786	4046	3422	3544	3458
Prostějov	4959	3493	2750	1949	1641	1351	1946	1578	1690	1844
Olomoucký kraj	37494	29478	24721	17878	13729	11859	16407	13251	14127	15083
ČR	525975	436547	360170	259929	210712	196285	273758	236375	247793	256264

Pramen: MPSV (2024d): Nezaměstnanost z územního hlediska; MPSV (2024a): Měsíční nezaměstnanost

Tab. 7 Znevýhodněné skupiny obyvatelstva na trhu práce v krajích České republiky k 31. 12. 2022. (Absolutní počty)

<i>Kraj</i>	OZP	OPD	50+	ZAKL	DN	ABS
Hlavní město Praha	1814	2681	9330	7560	7344	779
Jihočeský kraj	1949	2408	4847	3401	2354	675
Jihomoravský kraj	4985	6178	12541	9349	11350	1760
Karlovarský kraj	892	2001	3127	3800	2261	418
Kraj Vysočina	1612	1998	3979	2138	2396	603
Královéhradecký kraj	1778	1285	4062	3474	2430	633
Liberecký kraj	1701	2302	4315	4324	2859	611
Moravskoslezský kraj	6347	7132	17427	14103	15644	1898
Olomoucký kraj	2255	2424	5721	4411	3683	792
Pardubický kraj	1610	2092	3531	2749	1502	545
Plzeňský kraj	1988	2403	4395	3864	2730	587
Středočeský kraj	3598	5808	11187	9154	7677	1560
Ústecký kraj	4515	6290	10699	14668	9726	1649
Zlínský kraj	1830	2125	4401	2311	2370	601
ČR	36874	47127	99562	85306	74326	13111

Pramen: MPSV (2024a): Měsíční nezaměstnanost; MPSV (2024c): Struktura uchazečů; MPSV (2024d): Nezaměstnanost z územního hlediska; Vysvětlivky: OZP – uchazeči zdravotně postižení, OPD – uchazeči pečující o dítě do 15 let, 50+ uchazeči o zaměstnání starší 50 let, : ZAKL – uchazeči o zaměstnání s maximálním dosaženým vzděláním základním, DN – dlouhodobě nezaměstnaní (nad 12 měsíců), ABS – uchazeči absolventi a mladiství.

Tab. 8 Znevýhodněné skupiny obyvatelstva na trhu práce v krajích České republiky k 31. 12. 2022 (podíl na obyvatelstvu v produktivním věku, %)

<i>Kraj</i>	OZP	OPD	50+	ZAKL	DN	ABS
Hlavní město Praha	0,21	0,30	1,06	0,86	0,83	0,09
Jihočeský kraj	0,48	0,59	1,18	0,83	0,58	0,16
Jihomoravský kraj	0,65	0,80	1,63	1,22	1,48	0,23
Karlovarský kraj	0,48	1,07	1,67	2,03	1,21	0,22
Kraj Vysočina	0,50	0,62	1,23	0,66	0,74	0,19
Královéhradecký kraj	0,52	0,37	1,18	1,01	0,71	0,18
Liberecký kraj	0,60	0,81	1,52	1,53	1,01	0,22
Moravskoslezský kraj	0,84	0,94	2,30	1,86	2,06	0,25
Olomoucký kraj	0,57	0,61	1,44	1,11	0,93	0,20
Pardubický kraj	0,48	0,63	1,06	0,82	0,45	0,16
Plzeňský kraj	0,51	0,62	1,14	1,00	0,71	0,15
Středočeský kraj	0,39	0,64	1,23	1,00	0,84	0,17
Ústecký kraj	0,87	1,22	2,07	2,84	1,88	0,32
Zlínský kraj	0,50	0,58	1,20	0,63	0,65	0,16
ČR	0,54	0,69	1,45	1,24	1,08	0,19

Pramen: MPSV (2024a): Měsíční nezaměstnanost; MPSV (2024c): Struktura uchazečů; MPSV (2024d): Nezaměstnanost z územního hlediska; Vysvětlivky: OZP – uchazeči zdravotně postižení, OPD – uchazeči pečující o dítě do 15 let, 50+ uchazeči o zaměstnání starší 50 let, : ZAKL – uchazeči o zaměstnání s maximálním dosaženým vzděláním základním, DN – dlouhodobě nezaměstnaní (nad 12 měsíců), ABS – uchazeči absolventi a mladiství.

Tab. 9 Znevýhodněné skupiny obyvatelstva na trhu práce v krajích České republiky k 31. 12. 2023.
(Absolutní počty)

<i>Kraj</i>	OZP	OPD	50+	ZAKL	DN	ABS
Hlavní město Praha	1802	2712	8971	7357	7968	883
Jihočeský kraj	2008	2600	4887	3724	2821	837
Jihomoravský kraj	5087	6325	12604	9571	12017	1841
Karlovarský kraj	931	1975	3207	4046	2668	508
Kraj Vysočina	1569	1965	3937	2274	2646	584
Královéhradecký kraj	1914	1315	4194	3618	2739	753
Liberecký kraj	1689	2217	4356	4471	3393	702
Moravskoslezský kraj	6240	7259	17141	14717	16008	1993
Olomoucký kraj	2373	2355	5868	4749	4139	936
Pardubický kraj	1695	2183	3821	3094	1957	659
Plzeňský kraj	2021	2354	4468	4031	2988	703
Středočeský kraj	3636	5862	10994	9469	8818	1858
Ústecký kraj	4523	6475	10759	15438	11495	1864
Zlínský kraj	1834	2003	4444	2319	2577	595
ČR	37322	47600	99651	88878	82234	14716

Pramen: MPSV (2024a): Měsíční nezaměstnanost; MPSV (2024c): Struktura uchazečů; MPSV (2024d): Nezaměstnanost z územního hlediska; Vysvětlivky: OZP – uchazeči zdravotně postižení, OPD – uchazeči pečující o dítě do 15 let, 50+ uchazeči o zaměstnání starší 50 let, : ZAKL – uchazeči o zaměstnání s maximálním dosaženým vzděláním základním, DN – dlouhodobě nezaměstnaní (nad 12 měsíců), ABS – uchazeči absolventi a mladiství.

Tab. 10 Znevýhodněné skupiny obyvatelstva na trhu práce v krajích České republiky k 31. 12. 2023
(podíl na obyvatelstvu v produktivním věku, %)

<i>Kraj</i>	OZP	OPD	50+	ZAKL	DN	ABS
Hlavní město Praha	0,20	0,31	1,02	0,83	0,90	0,10
Jihočeský kraj	0,49	0,64	1,19	0,91	0,69	0,20
Jihomoravský kraj	0,66	0,82	1,63	1,24	1,55	0,24
Karlovarský kraj	0,50	1,05	1,71	2,16	1,42	0,27
Kraj Vysočina	0,48	0,61	1,22	0,70	0,82	0,18
Královéhradecký kraj	0,56	0,38	1,22	1,05	0,80	0,22
Liberecký kraj	0,60	0,78	1,54	1,58	1,20	0,25
Moravskoslezský kraj	0,83	0,96	2,27	1,95	2,12	0,26
Olomoucký kraj	0,60	0,59	1,48	1,20	1,05	0,24
Pardubický kraj	0,51	0,66	1,15	0,93	0,59	0,20
Plzeňský kraj	0,52	0,61	1,16	1,04	0,77	0,18
Středočeský kraj	0,40	0,64	1,20	1,04	0,97	0,20
Ústecký kraj	0,87	1,25	2,08	2,98	2,22	0,36
Zlínský kraj	0,50	0,55	1,22	0,63	0,71	0,16
ČR	0,54	0,69	1,45	1,29	1,20	0,21

Pramen: MPSV (2024a): Měsíční nezaměstnanost; MPSV (2024c): Struktura uchazečů; MPSV (2024d): Nezaměstnanost z územního hlediska; Vysvětlivky: OZP – uchazeči zdravotně postižení, OPD – uchazeči pečující o dítě do 15 let, 50+ uchazeči o zaměstnání starší 50 let, : ZAKL – uchazeči o zaměstnání s maximálním dosaženým vzděláním základním, DN – dlouhodobě nezaměstnaní (nad 12 měsíců), ABS – uchazeči absolventi a mladiství.

Tab. 11 Index poklesu znevýhodněných skupin obyvatelstva na trhu práce v okresech Olomouckého kraje v roce 2022 ve srovnání s rokem 2014, (hodnoty k 31. 12.)

Okres	OZP	OPD	50+	ZAKL	DN	ABS
Šumperk	1,86	1,36	2,09	2,39	5,27	2,35
Olomouc	1,76	1,67	2,20	2,55	6,60	2,82
Jeseník	1,53	0,73	1,58	1,94	3,53	2,05
Přerov	1,29	1,14	1,89	2,07	3,61	2,42
Prostějov	2,22	1,67	2,29	2,28	4,61	3,84
Olomoucký kraj	1,71	1,29	2,04	2,29	4,79	2,66
ČR	1,66	1,28	1,59	1,76	3,19	2,10

Pramen: MPSV (2024a): Měsíční nezaměstnanost; MPSV (2024c): Struktura uchazečů; MPSV (2024d): Nezaměstnanost z územního hlediska; Vysvětlivky: ZAKL – uchazeči o zaměstnání s nevyšším dokončeným vzděláním základním, DN – dlouhodobě nezaměstnaní (nad 12 měsíců), OZP – uchazeči zdravotně postižení, OPD – uchazeči pečující o dítě do 15 let, ABS – uchazeči absolventi a mladiství, 50+ uchazeči o zaměstnání starší 50 let.

Tab. 12 Míra nezaměstnanosti od roku 1991 do roku 2003 v krajích ČR.

Kraj	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Hlavní město Praha	1,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4	0,9	2,3	3,5	3,4	3,4	3,7	4,0
Jihočeský	4,5	2,5	3,0	2,2	2,0	2,5	3,9	5,7	6,7	5,8	6,0	6,7	7,0
Jihomoravský	5,4	3,6	5,3	3,2	2,9	3,4	5,4	7,9	9,9	9,3	9,7	11,2	11,5
Karlovarský	2,3	1,4	2,0	1,7	2,1	2,7	4,6	6,9	9,0	8,0	8,7	10,1	10,6
Vysočina	6,7	4,4	5,1	3,9	3,4	4,0	5,7	7,5	9,2	7,5	7,0	8,3	9,2
Královéhradecký	4,0	1,9	2,6	2,2	2,0	2,6	4,0	6,1	7,5	5,9	6,3	7,3	7,9
Liberecký	3,8	2,0	2,8	2,4	2,5	3,0	5,2	7,0	7,8	6,4	7,4	8,7	9,5
Moravskoslezský	6,3	4,1	6,6	6,0	5,1	5,7	7,8	11,4	14,9	15,1	15,1	15,9	16,8
Olomoucký	6,6	4,3	5,6	4,7	4,3	5,3	7,6	10,2	12,4	11,9	11,8	12,2	12,5
Pardubický	5,2	3,4	3,9	2,8	2,7	3,4	4,7	6,6	9,0	7,9	7,9	8,7	9,4
Plzeňský	4,0	3,0	3,7	2,6	2,2	2,6	4,2	6,1	7,4	6,5	6,5	7,1	7,6
Středočeský	4,9	3,4	4,0	2,9	2,6	3,0	4,6	6,1	7,5	6,8	6,8	7,2	7,4
Ústecký	4,5	3,6	5,2	5,2	5,8	7,1	10,0	13,2	15,9	16,1	15,8	17,1	17,9
Zlínský	5,8	4,1	4,8	3,0	2,4	3,2	4,7	7,0	8,7	8,1	8,5	10,2	10,6
ČR	4,1	2,6	3,5	3,2	2,9	3,5	5,2	7,5	9,4	8,8	8,9	9,8	10,3

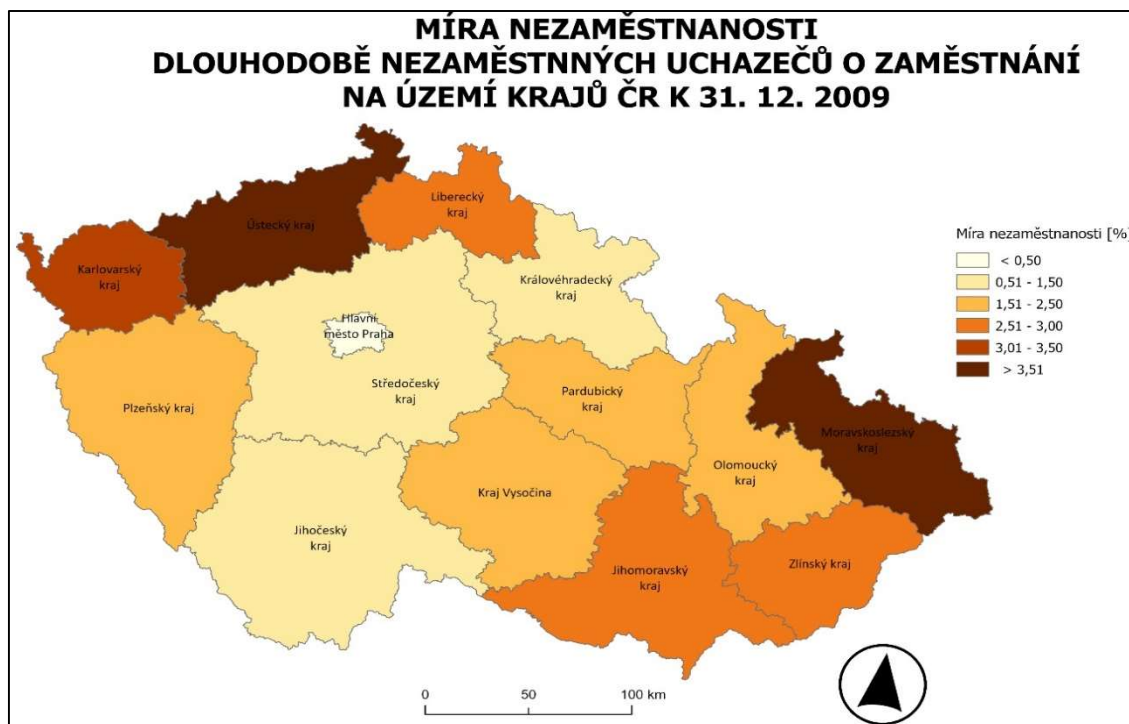
Pramen: (2024a): Měsíční nezaměstnanost; MPSV (2024c): Struktura uchazečů. Databáze trhu práce. Vlastní zpracování

Tab. 13 Míra nezaměstnanosti od roku 2004 do roku 2014 v krajích ČR.

<i>Kraj</i>	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Hlavní město Praha	3,6	3,2	2,7	2,2	2,1	3,7	4,1	3,9	4,5	5,6	5,5
Jihočeský	6,6	6,7	5,7	4,5	4,8	7,8	8,5	7,5	8,4	9,2	8,3
Jihomoravský	10,7	10,2	8,8	6,9	6,8	10,6	10,9	9,8	10,4	11,3	10,6
Karlovarský	10,7	10,3	9,2	7,3	7,6	11,1	11,4	9,8	10,8	11,6	10,5
Vysočina	8,8	8,2	7,1	5,6	6,3	10,3	10,7	9,4	10,2	10,6	9,8
Královéhradecký	7,7	7,3	6,3	4,7	4,8	8,0	8,4	7,5	8,6	9,5	8,4
Liberecký	8,2	7,7	7,0	6,1	7,0	11,2	10,5	9,5	10,3	11,0	10,3
Moravskoslezský	15,7	14,2	12,6	9,6	8,5	12,1	12,4	11,2	12,3	13,8	13,2
Olomoucký	11,7	10,6	9,0	6,7	6,9	12,2	12,5	11,4	11,9	12,8	11,8
Pardubický	8,9	8,3	6,9	5,4	6,0	9,6	9,9	8,4	9,2	9,6	8,1
Plzeňský	6,7	6,4	5,6	4,4	5,0	8,2	8,2	7,0	7,3	7,9	7,1
Středočeský	6,8	6,3	5,3	4,2	4,5	7,0	7,7	7,1	7,5	8,5	7,9
Ústecký	15,8	15,4	13,8	11,0	10,3	13,6	13,9	12,9	14,0	15,1	14,2
Zlínský	9,5	9,3	7,8	6,0	6,1	10,8	10,7	9,4	10,4	10,9	9,7
ČR	9,5	8,9	7,7	6,0	6,0	9,2	9,6	8,6	9,4	10,3	9,6

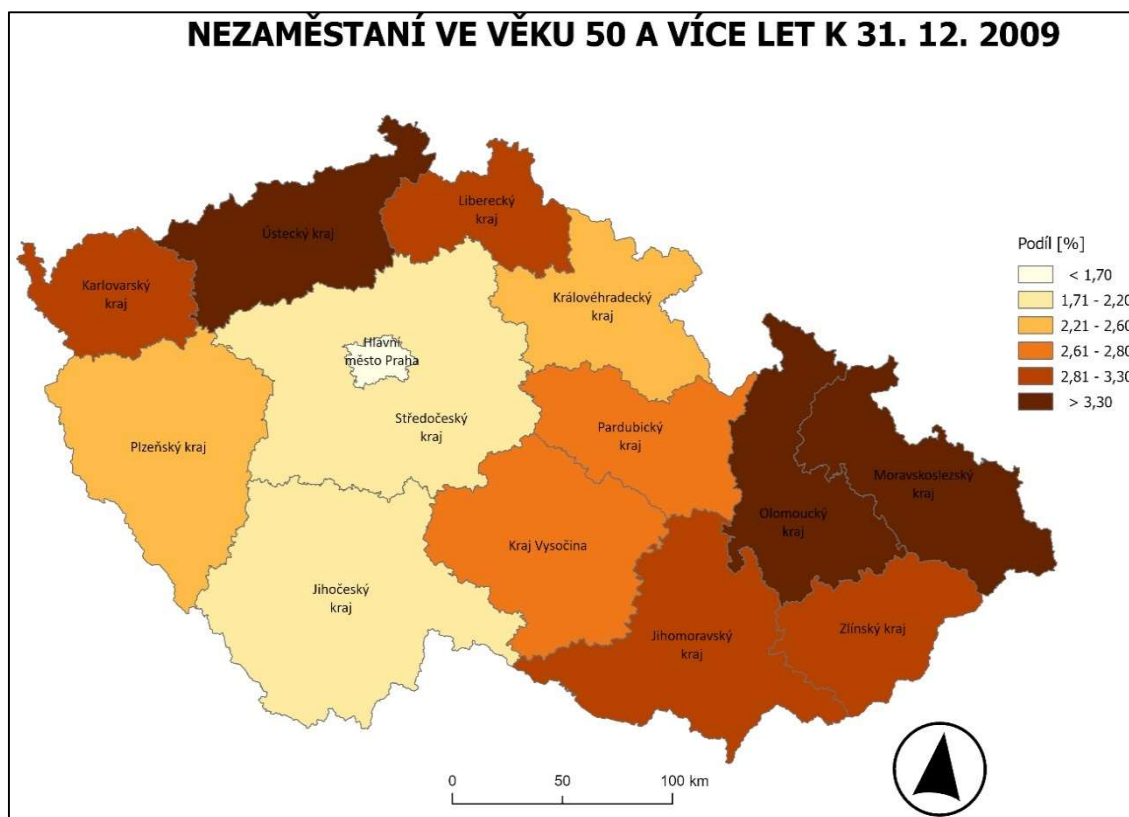
Pramen: (2024a): Měsíční nezaměstnanost; MPSV (2024c): Struktura uchazečů. Databáze trhu práce. Vlastní zpracování

Příloha 2 - Obrázky

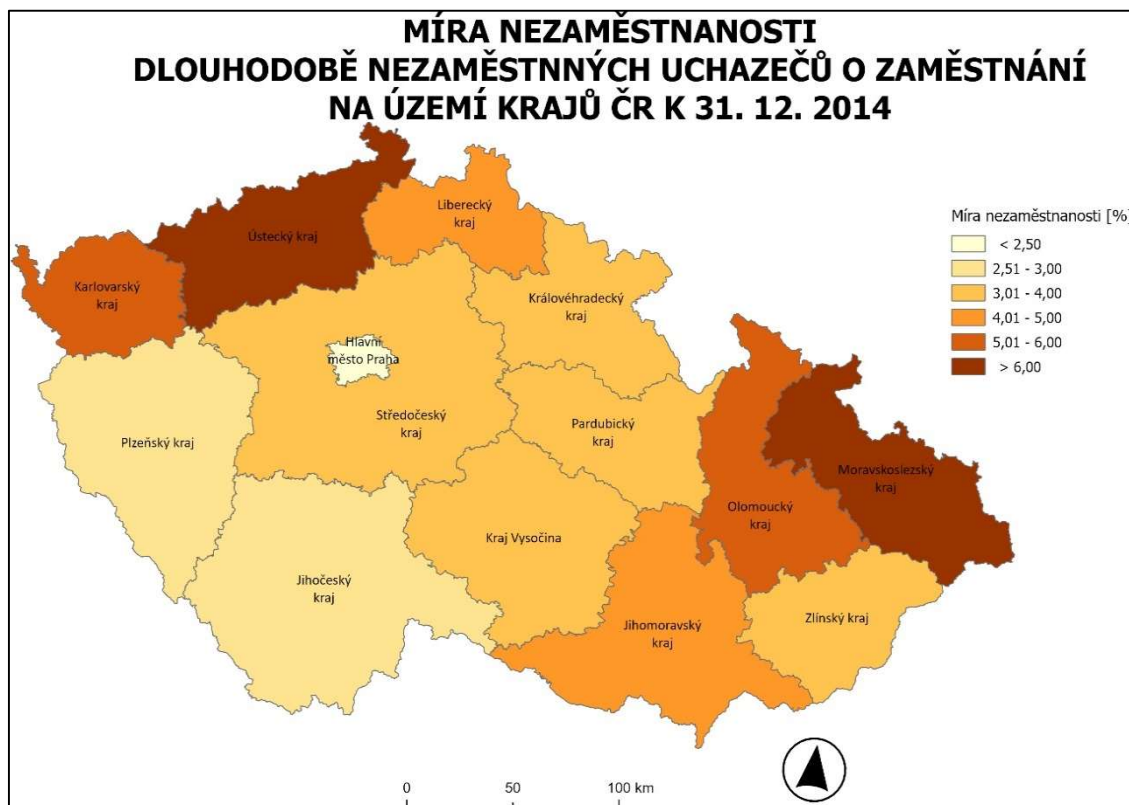
Obr. 1 Míra dlouhodobé nezaměstnanosti (více jak 12 měsíců) v krajích ČR k 31. 12. 2009.

Pramen: MPSV (2024b): Čtvrtletní statistika. ARCDATA PRAHA: ArcČR® 500. Vlastní zpracování s pomocí programu ArcGIS Pro.

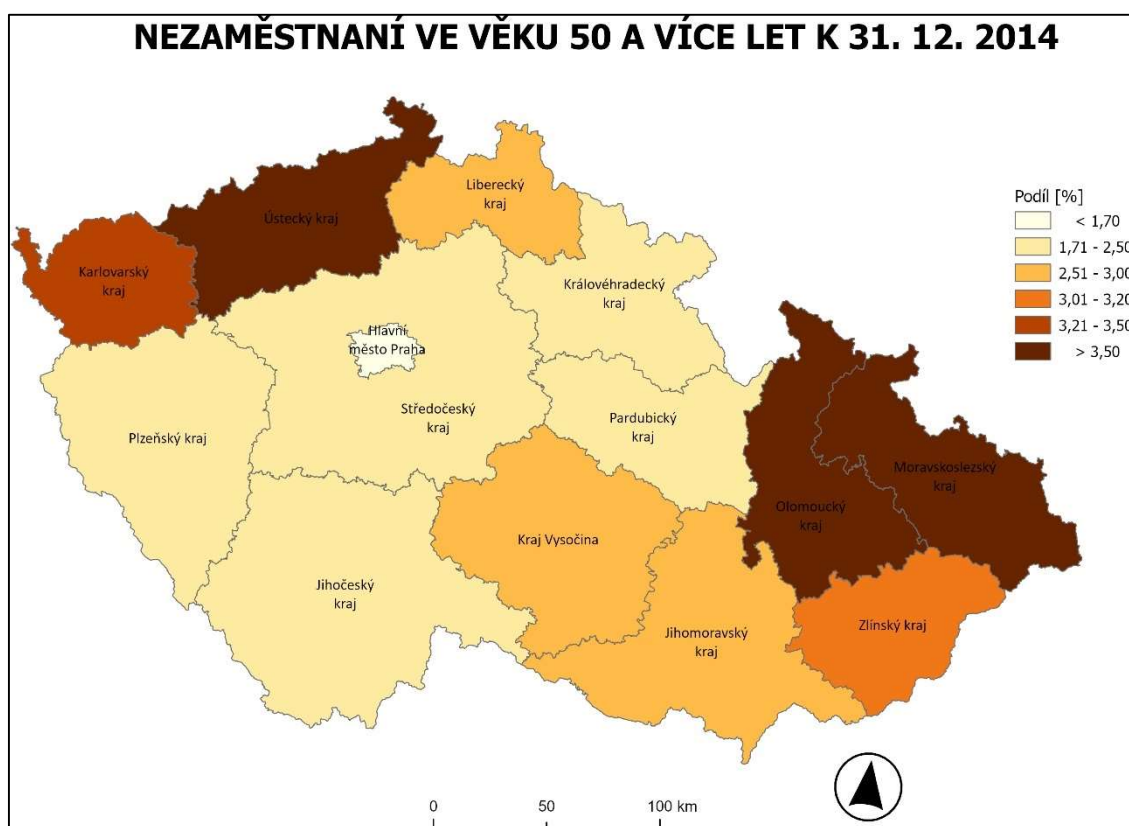
Obr. 2 Podíl nezaměstnaných uchazečů ve věku 50 a více let na pracovní síle v krajích ČR k 31. 12. 2009.

Pramen: MPSV (2024b): Čtvrtletní statistika. ARCDATA PRAHA: ArcČR® 500. Vlastní zpracování s pomocí programu ArcGIS Pro.

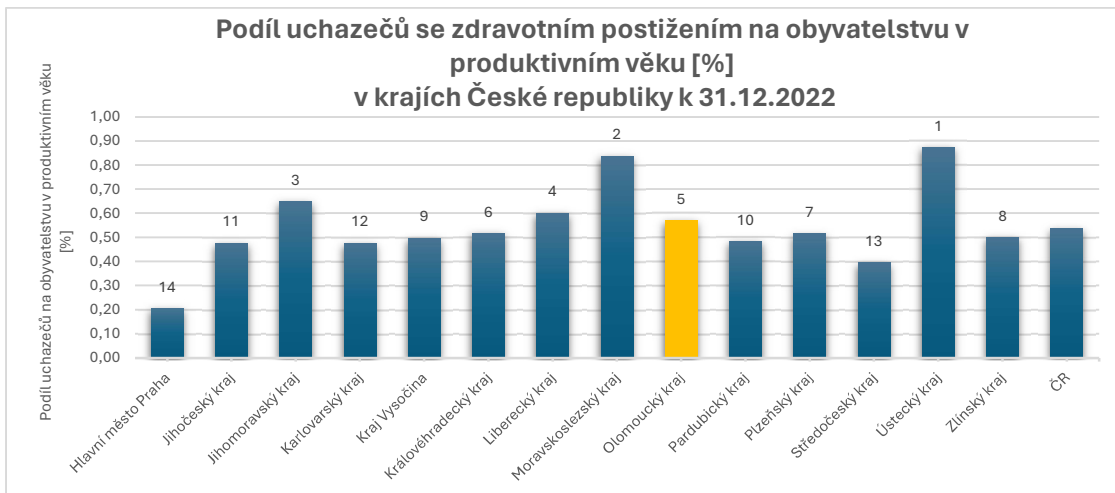
Obr. 3 Míra dlouhodobé nezaměstnanosti (více jak 12 měsíců) v krajích ČR k 31. 12. 2014.

Pramen: MPSV (2024b): Čtvrtletní statistika. ARCDATA PRAHA: ArcČR® 500. Vlastní zpracování s pomocí programu ArcGIS Pro.

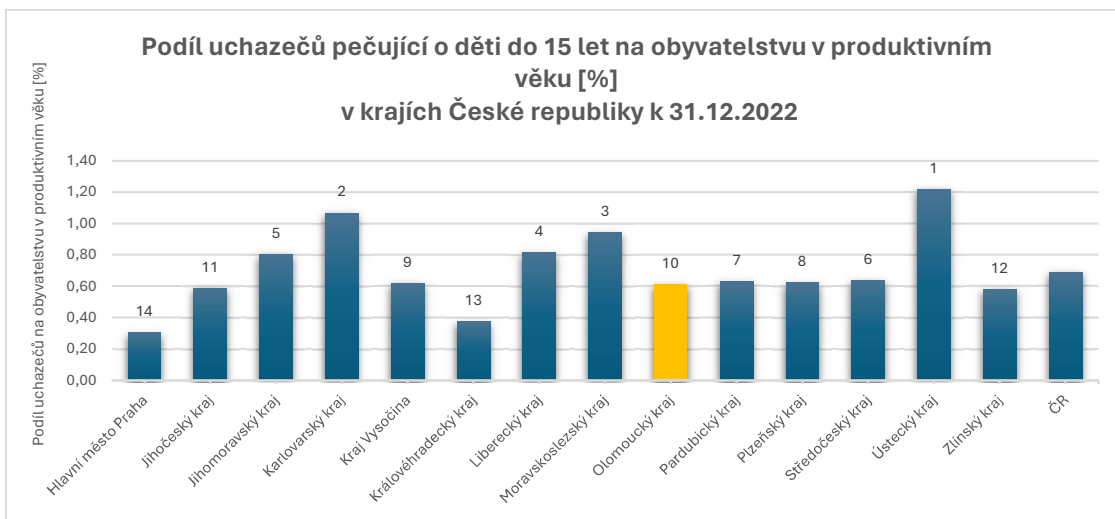
Obr. 4 Podíl nezaměstnaných uchazečů ve věku 50 a více let na pracovní síle v krajích ČR k 31. 12. 2014.

Pramen: MPSV (2024b): Čtvrtletní statistika. ARCDATA PRAHA: ArcČR® 500. Vlastní zpracování s pomocí programu ArcGIS Pro.

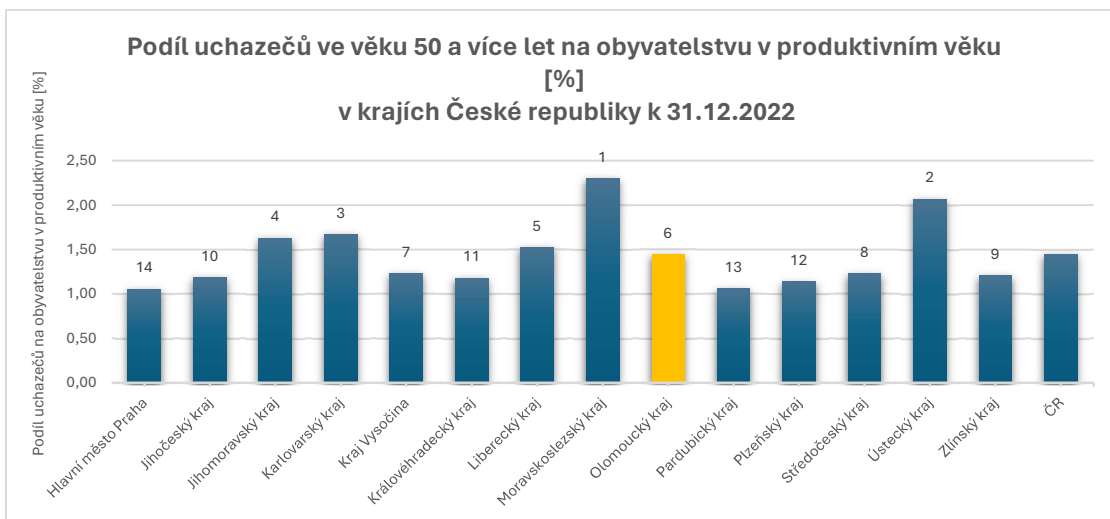
Obr. 5 Podíl uchazečů se zdravotním postižením na obyvatelstvu v produktivním věku v krajích ČR k 31. 12. 2022 [%]. Vlastní výpočty a zpracování

Pramen: MPSV (2024a): Měsíční nezaměstnanost; MPSV (2024d): Nezaměstnanost z územního hlediska.

Obr. 6 Podíl uchazečů pečující o děti do 15 let na obyvatelstvu v produktivním věku v krajích ČR k 31. 12. 2022 [%]. Vlastní výpočty a zpracování

Pramen: MPSV (2024c): Struktura uchazečů; MPSV (2024d): Nezaměstnanost z územního hlediska.

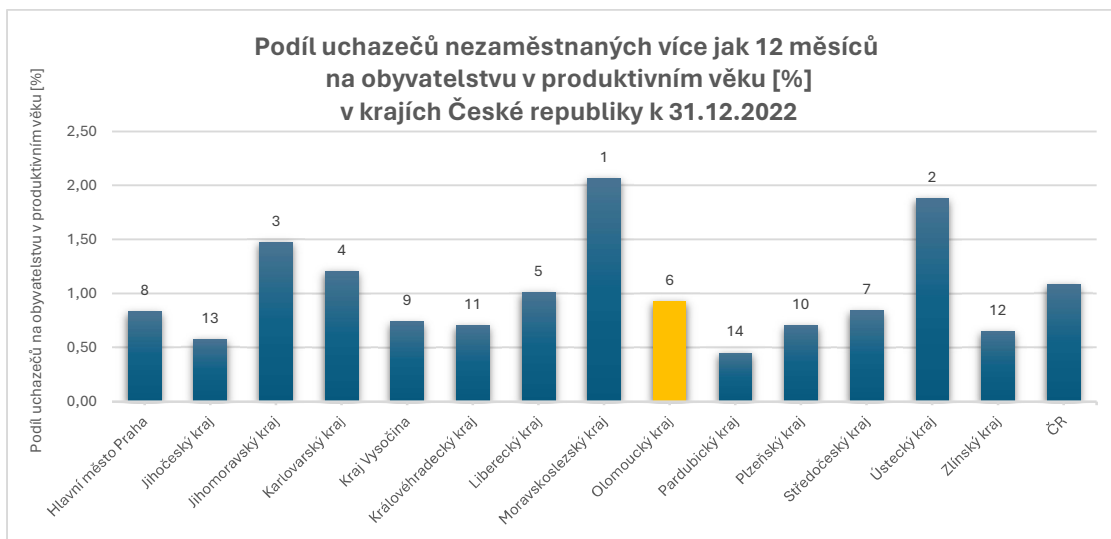
Obr. 7 Podíl uchazečů ve věku 50 a více let na obyvatelstvu v produktivním věku v krajích ČR k 31. 12. 2022 [%]. Vlastní výpočty a zpracování

Pramen: MPSV (2024c): Struktura uchazečů; MPSV (2024d): Nezaměstnanost z územního hlediska.

Obr. 8 Podíl uchazečů s nejvyšším dosaženým vzděláním - základním na obyvatelstvu v produktivním věku v krajích ČR k 31. 12. 2022 [%]. Vlastní výpočty a zpracování

Pramen: MPSV (2024c): Struktura uchazečů; MPSV (2024d): Nezaměstnanost z územního hlediska.

Obr. 9 Podíl uchazečů nezaměstnaných více jak 12 měsíců na obyvatelstvu v produktivním věku v krajích ČR k 31. 12. 2022 [%]. Vlastní výpočty a zpracování

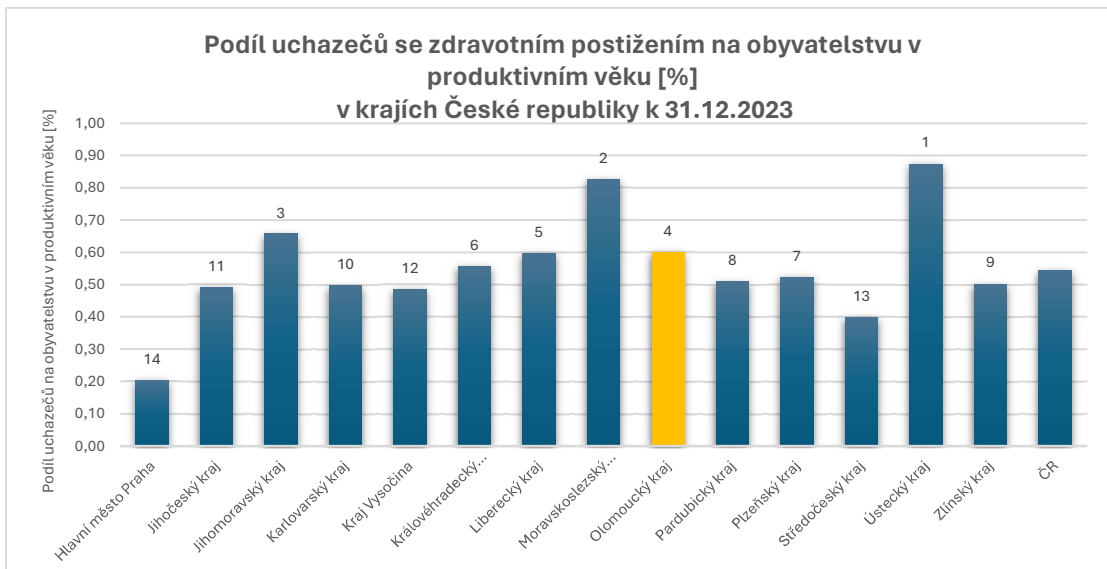
Pramen: MPSV (2024c): Struktura uchazečů; MPSV (2024d): Nezaměstnanost z územního hlediska.

Obr. 10 Podíl uchazečů absolventů a mladistvých na obyvatelstvu v produktivním věku v krajích ČR k 31. 12. 2022 [%]. Vlastní výpočty a zpracování

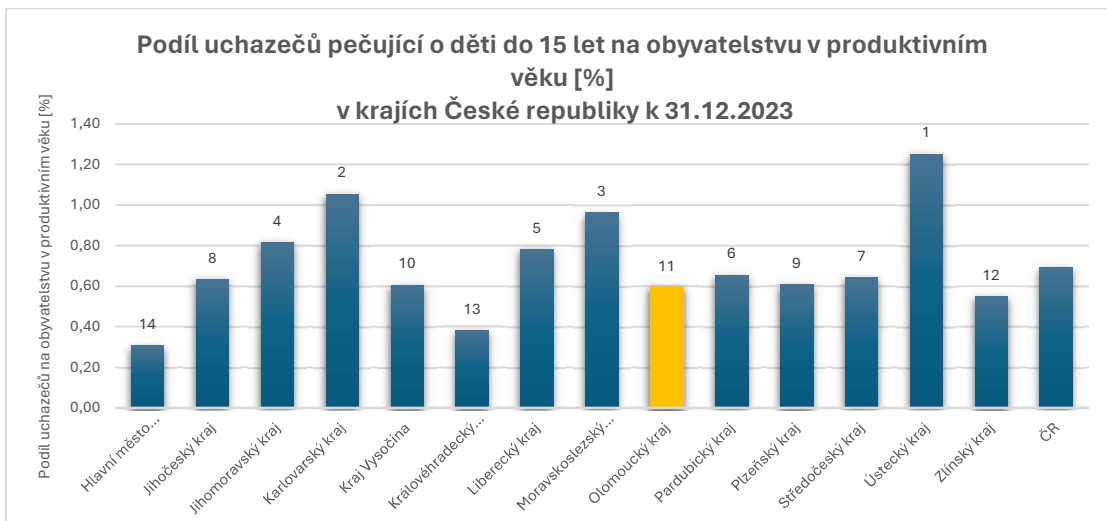
Pramen: MPSV (2024a): Měsíční nezaměstnanost; MPSV (2024d): Nezaměstnanost z územního hlediska.

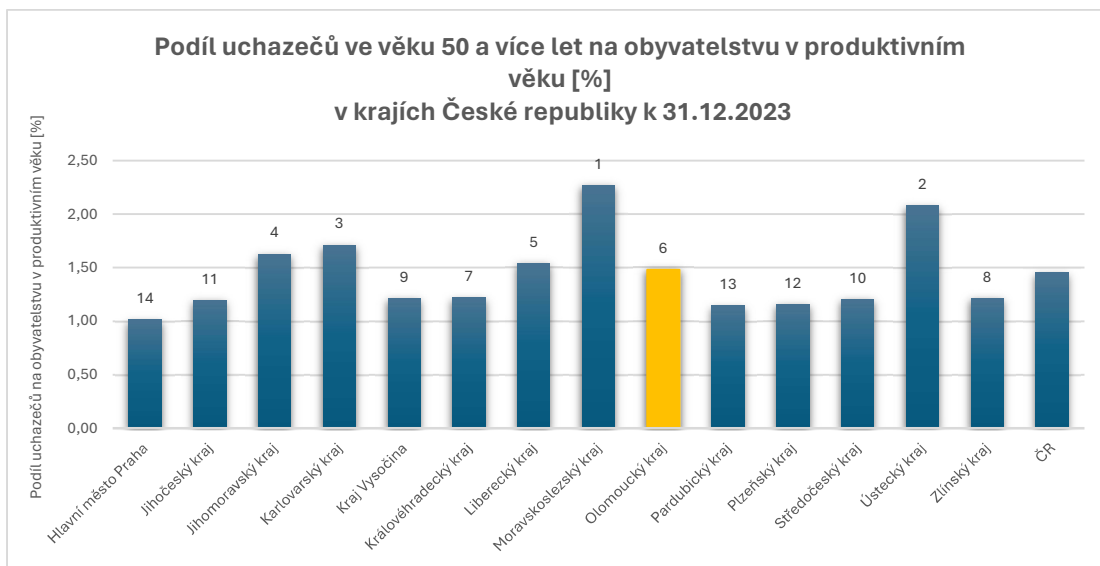
Obr. 11 Podíl uchazečů se zdravotním postižením na obyvatelstvu v produktivním věku v krajích ČR k 31. 12. 2023 [%]. Vlastní výpočty a zpracování

Pramen: MPSV (2024a): Měsíční nezaměstnanost; MPSV (2024d): Nezaměstnanost z územního hlediska.

Obr. 12 Podíl uchazečů pečující o děti do 15 let na obyvatelstvu v produktivním věku v krajích ČR k 31. 12. 2023 [%]. Vlastní výpočty a zpracování

Pramen: MPSV (2024c): Struktura uchazečů; MPSV (2024d): Nezaměstnanost z územního hlediska.

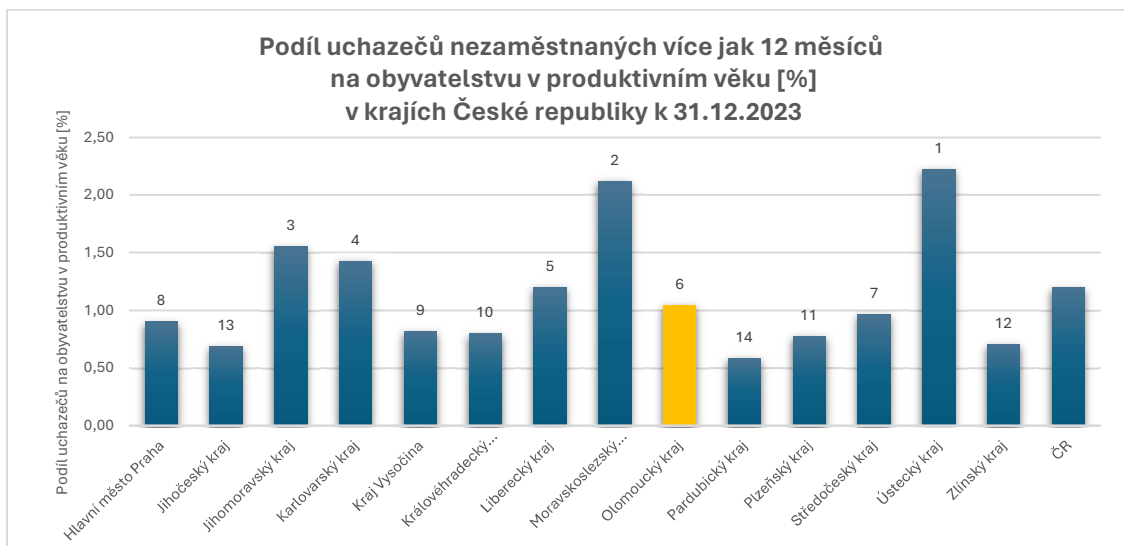
Obr. 13 Podíl uchazečů ve věku 50 a více let na obyvatelstvu v produktivním věku v krajích ČR k 31. 12. 2023 [%]. Vlastní výpočty a zpracování

Pramen: MPSV (2024c): Struktura uchazečů; MPSV (2024d): Nezaměstnanost z územního hlediska.

Obr. 14 Podíl uchazečů s nejvyšším dosaženým vzděláním - základním na obyvatelstvu v produktivním věku v krajích ČR k 31. 12. 2023 [%]. Vlastní výpočty a zpracování

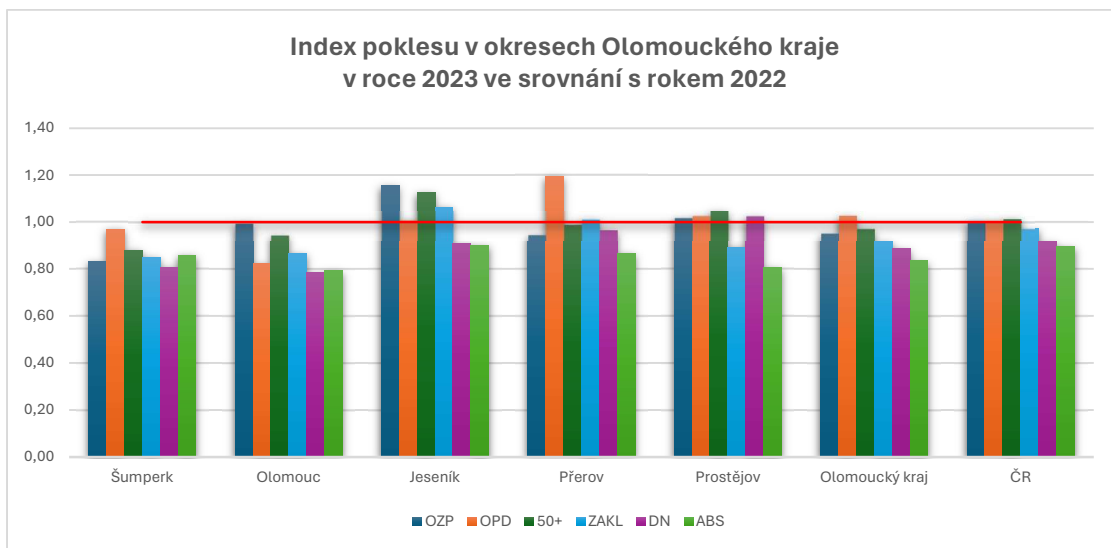
Pramen: MPSV (2024c): Struktura uchazečů; MPSV (2024d): Nezaměstnanost z územního hlediska.

Obr. 15 Podíl uchazečů nezaměstnaných více jak 12 měsíců na obyvatelstvu v produktivním věku v krajích ČR k 31. 12. 2023 [%]. Vlastní výpočty a zpracování
 Pramen: MPSV (2024c): Struktura uchazečů; MPSV (2024d): Nezaměstnanost z územního hlediska.

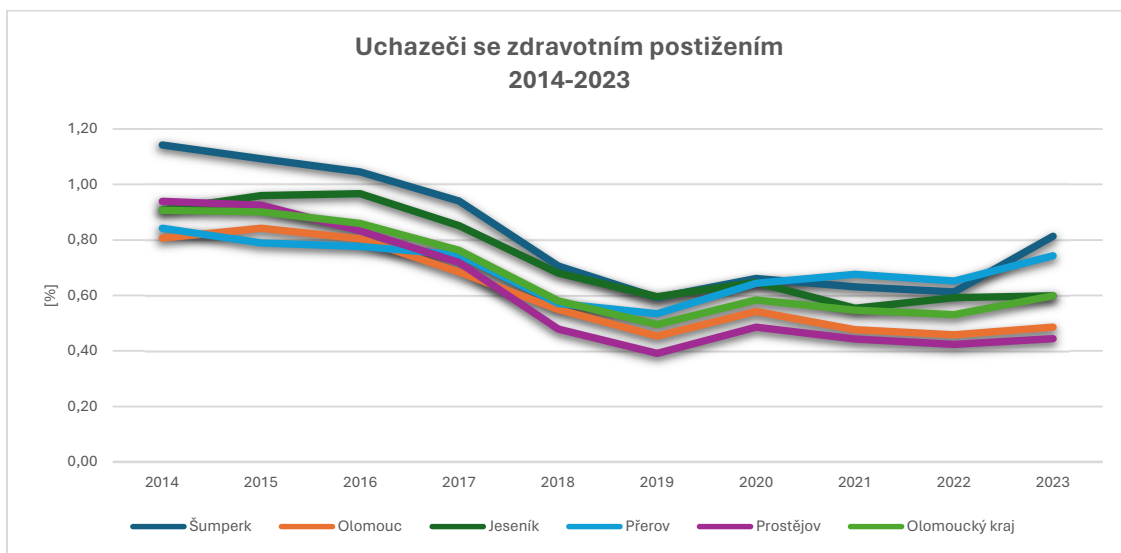

Obr. 16 Podíl uchazečů absolventů a mladistvých na obyvatelstvu v produktivním věku v krajích ČR k 31. 12. 2023 [%]. Vlastní výpočty a zpracování
 Pramen: MPSV (2024a): Měsíční nezaměstnanost; MPSV (2024d): Nezaměstnanost z územního hlediska.

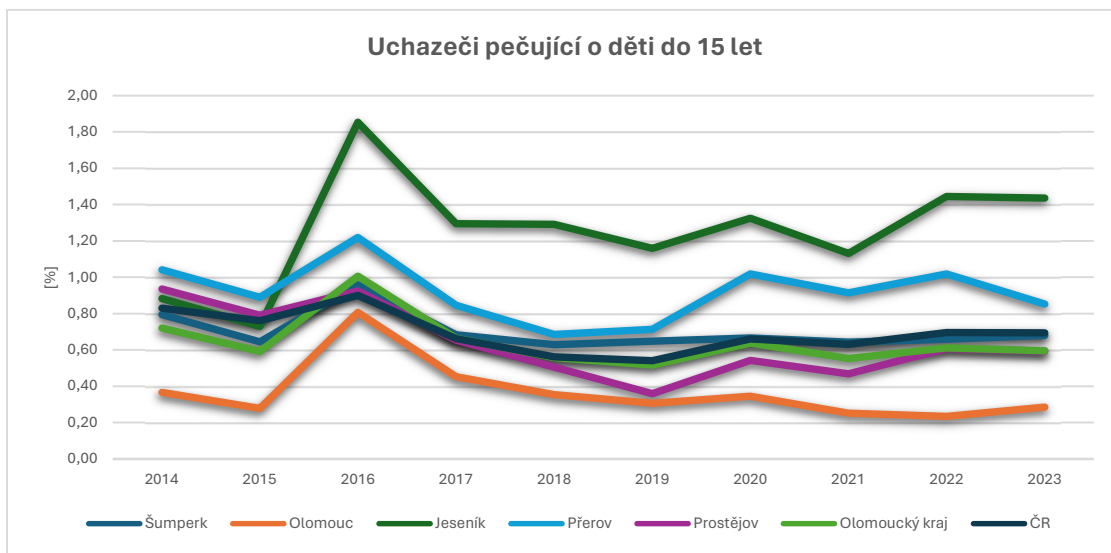
Obr. 17 Index poklesu v okresech Olomouckého kraje v roce 2023 ve srovnání s rokem 2022 [%]. Vlastní výpočty a zpracování

Pramen: MPSV (2024a): Měsíční nezaměstnanost; MPSV (2024c): Struktura uchazečů; MPSV (2024d): Nezaměstnanost z územního hlediska.

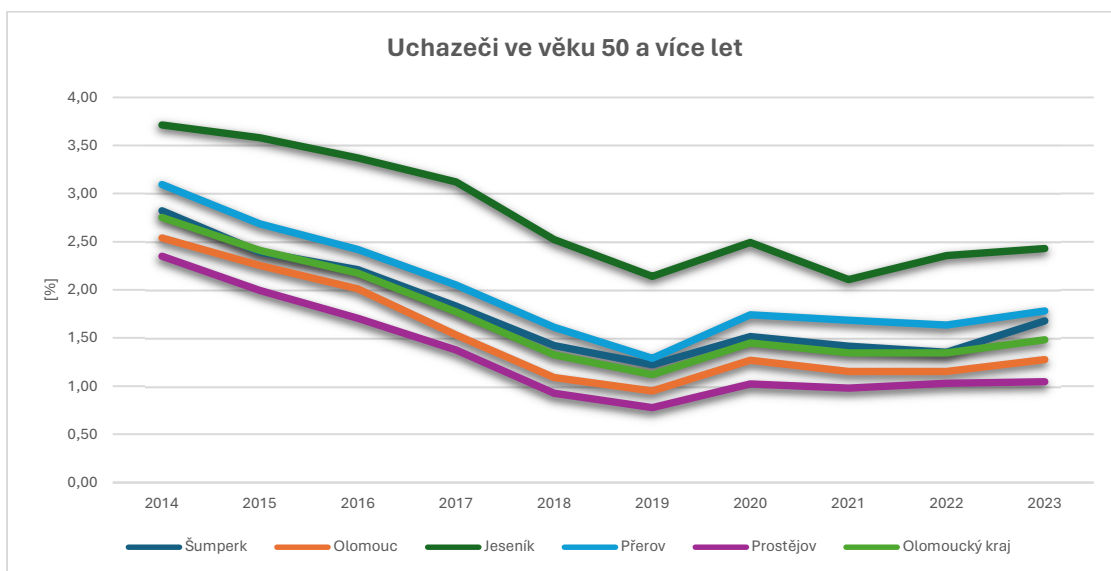

Obr. 18 Podíl uchazečů o zaměstnání se zdravotním postižením na obyvatelstvu v produktivním věku v okresech Olomouckého kraje v období 2014 – 2023 [%]. Vlastní zpracování a výpočty

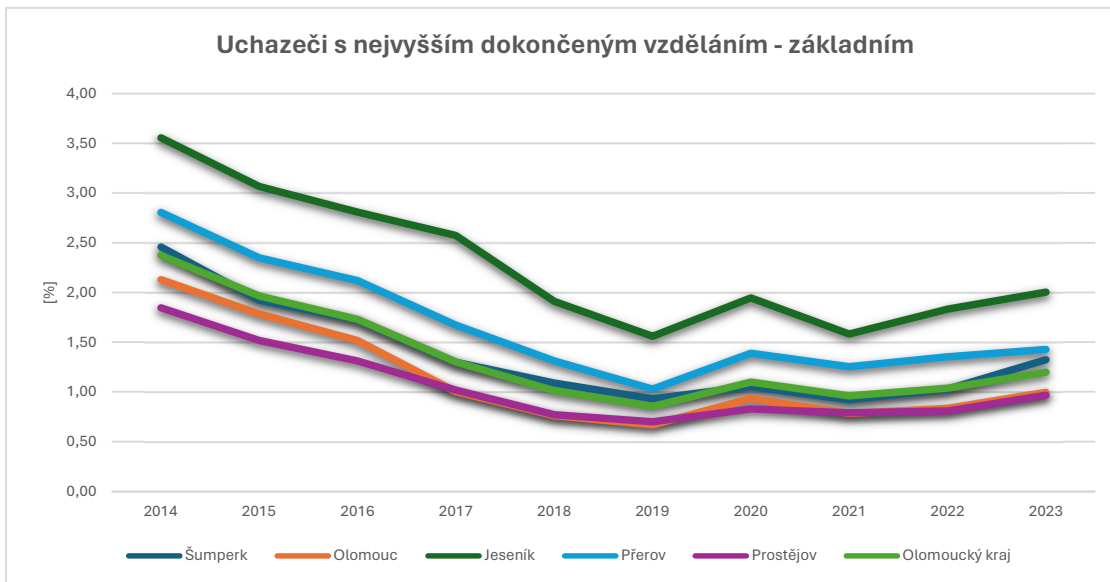
Pramen: MPSV (2024a): Měsíční nezaměstnanost; MPSV (2024d): Nezaměstnanost z územního hlediska.

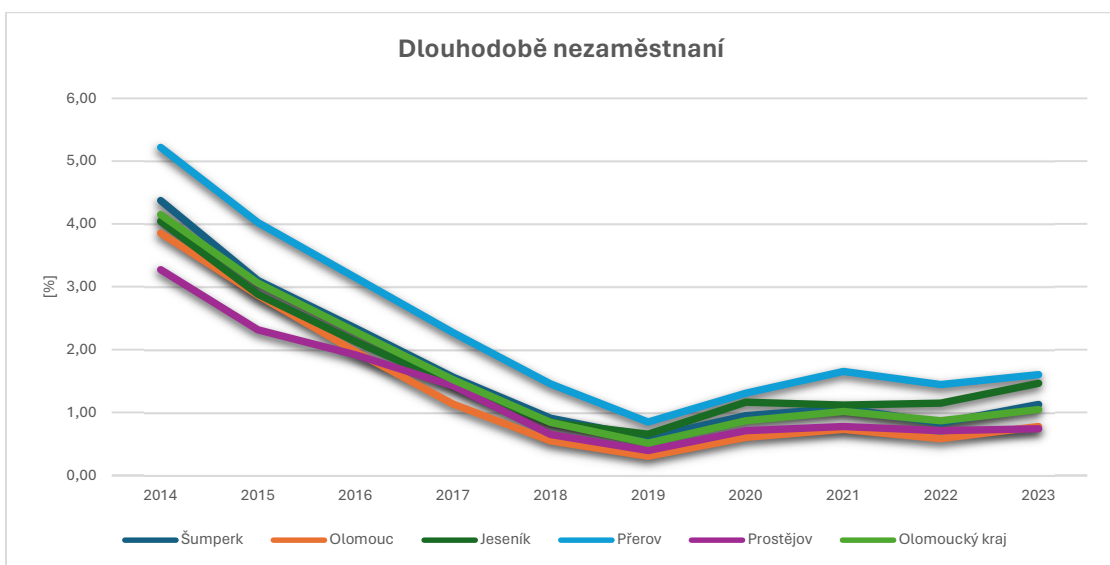
Obr. 19 Podíl uchazečů pečující o děti do 15 let na obyvatelstvu v produktivním věku v okresech Olomouckého kraje v období 2014 – 2023 [%]. Vlastní zpracování a výpočty
 Pramen: MPSV (2024c): Struktura uchazečů; MPSV (2024d): Nezaměstnanost z územního hlediska.

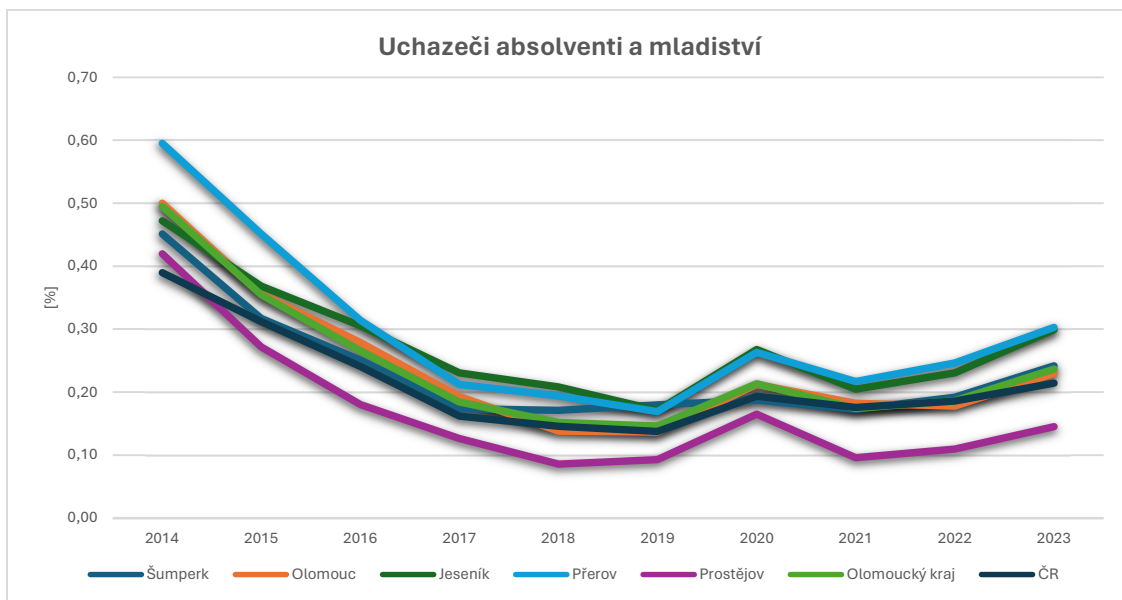
Obr. 20 Podíl uchazečů o zaměstnání ve věku 50 a více let na obyvatelstvu v produktivním věku v okresech Olomouckého kraje v období 2014 – 2023 [%]. Vlastní zpracování a výpočty
 Pramen: MPSV (2024c): Struktura uchazečů; MPSV (2024d): Nezaměstnanost z územního hlediska.

Obr. 21 Podíl uchazečů s nejvyšším dokončeným vzděláním - základním na obyvatelstvu v produktivním věku v okresech Olomouckého kraje v období 2014 – 2023 [%]. Vlastní zpracování a výpočty
 Pramen: MPSV (2024c): Struktura uchazečů; MPSV (2024d): Nezaměstnanost z územního hlediska.

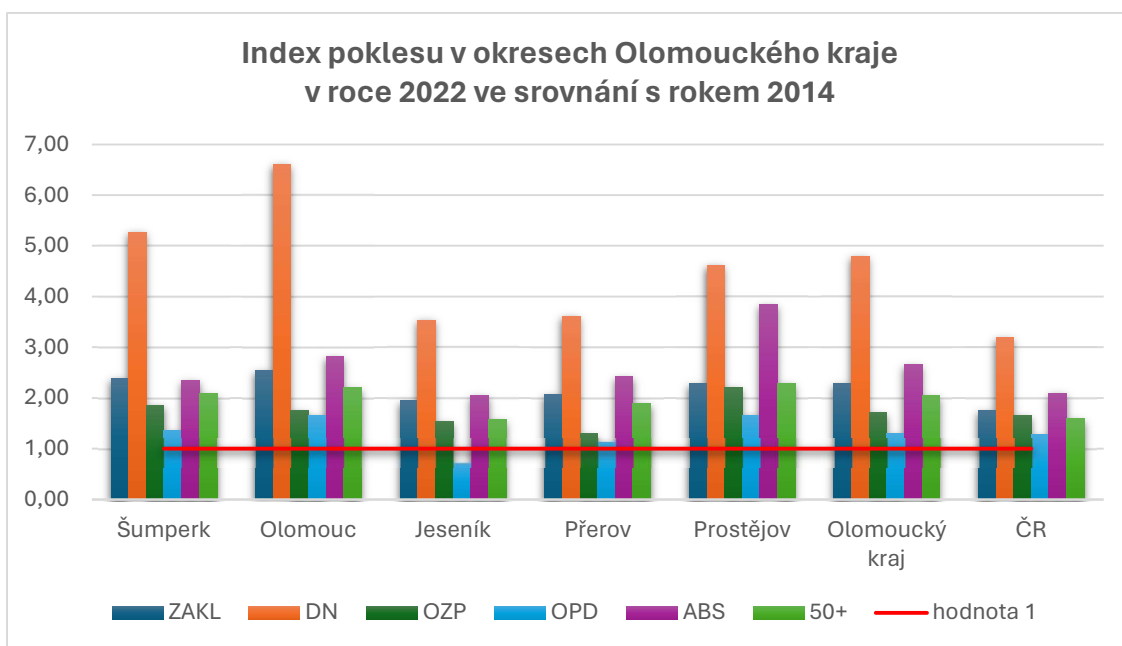

Obr. 22 Podíl uchazečů dlouhodobě nezaměstnaných na obyvatelstvu v produktivním věku v okresech Olomouckého kraje v období 2014 – 2023 [%]. Vlastní zpracování a výpočty
 Pramen: MPSV (2024c): Struktura uchazečů; MPSV (2024d): Nezaměstnanost z územního hlediska.

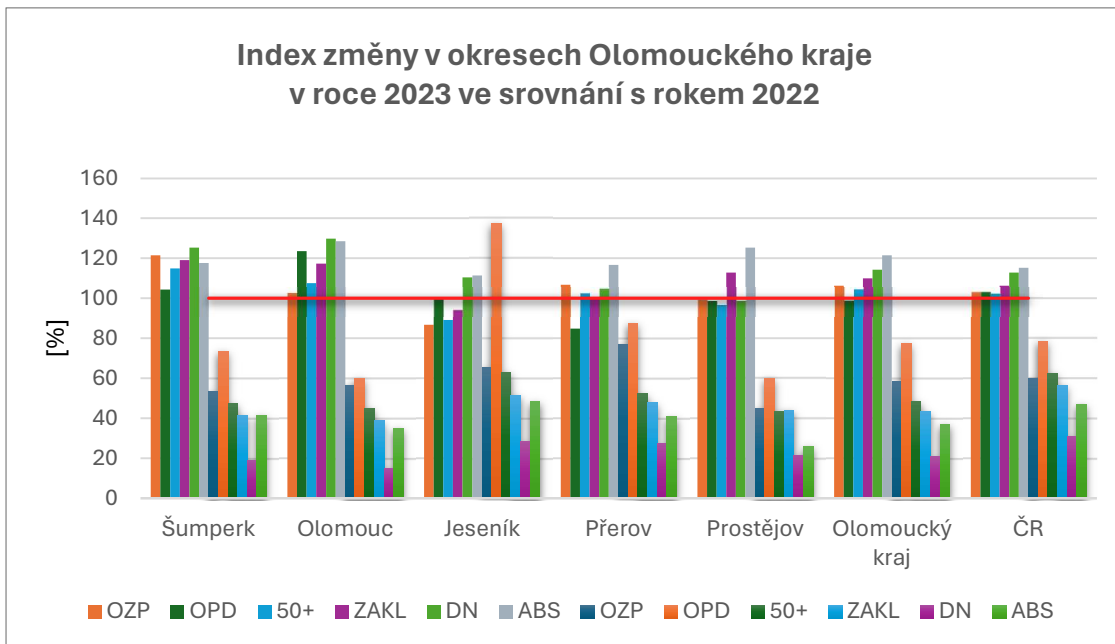
Obr. 23 Podíl uchazečů absolventů a mladistvých na obyvatelstvu v produktivním věku v okresech Olomouckého kraje v období 2014 – 2023 [%]. Vlastní zpracování a výpočty

Pramen: MPSV (2024a): Měsíční nezaměstnanost; MPSV (2024d): Nezaměstnanost z územního hlediska.

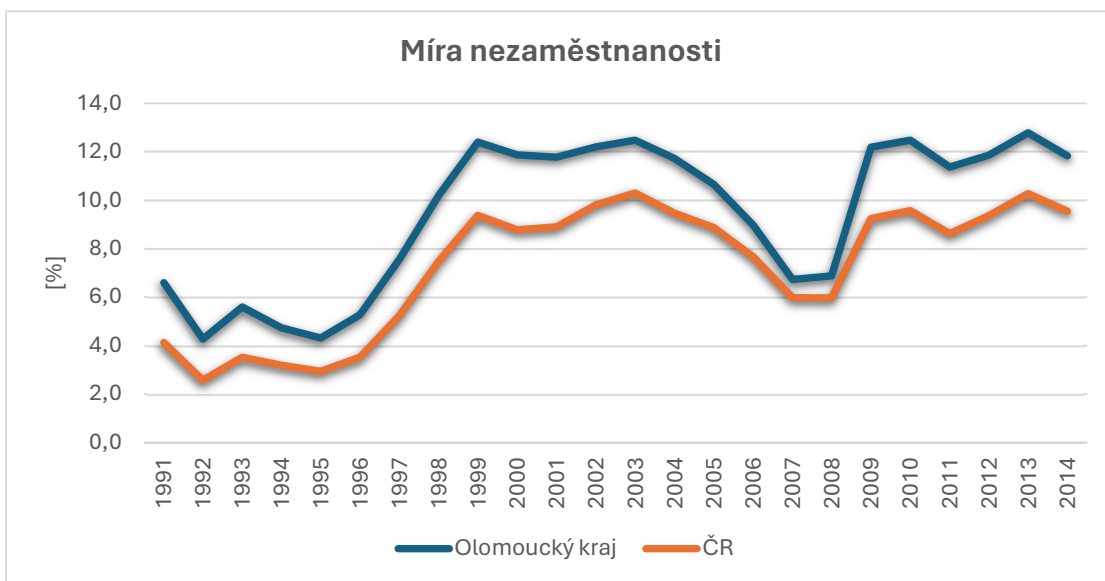
Obr. 24 Index poklesu znevýhodněných skupin obyvatelstva na trhu práce v okresech Olomouckého kraje v roce 2022 ve srovnání s rokem 2014, (hodnoty k 31. 12.)

Pramen: MPSV (2024a): Měsíční nezaměstnanost; MPSV (2024c): Struktura uchazečů; MPSV (2024d): Nezaměstnanost z územního hlediska.

Obr. 25 Index změny znevýhodněných skupin obyvatelstva na trhu práce v okresech Olomouckého kraje v roce 2023 ve srovnání s rokem 2022, (hodnoty k 31. 12.)

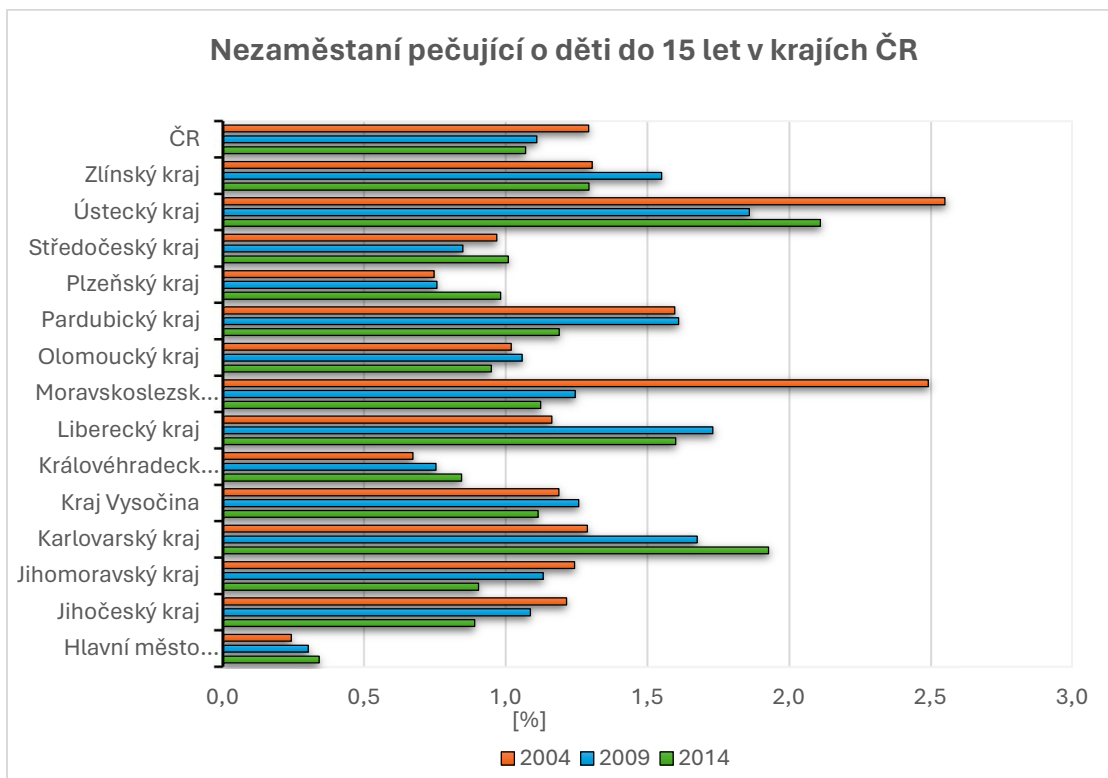
Pramen: MPSV (2024a): Měsíční nezaměstnanost; MPSV (2024c): Struktura uchazečů; MPSV (2024d): Nezaměstnanost z územního hlediska.

Obr. 26 Míra nezaměstnanosti v Olomouckém kraji a ČR od roku 1991 do roku 2014 (k 31. 12.)

Pramen: MPSV (2024a): Měsíční nezaměstnanost. Databáze trhu práce. Vlastní zpracování

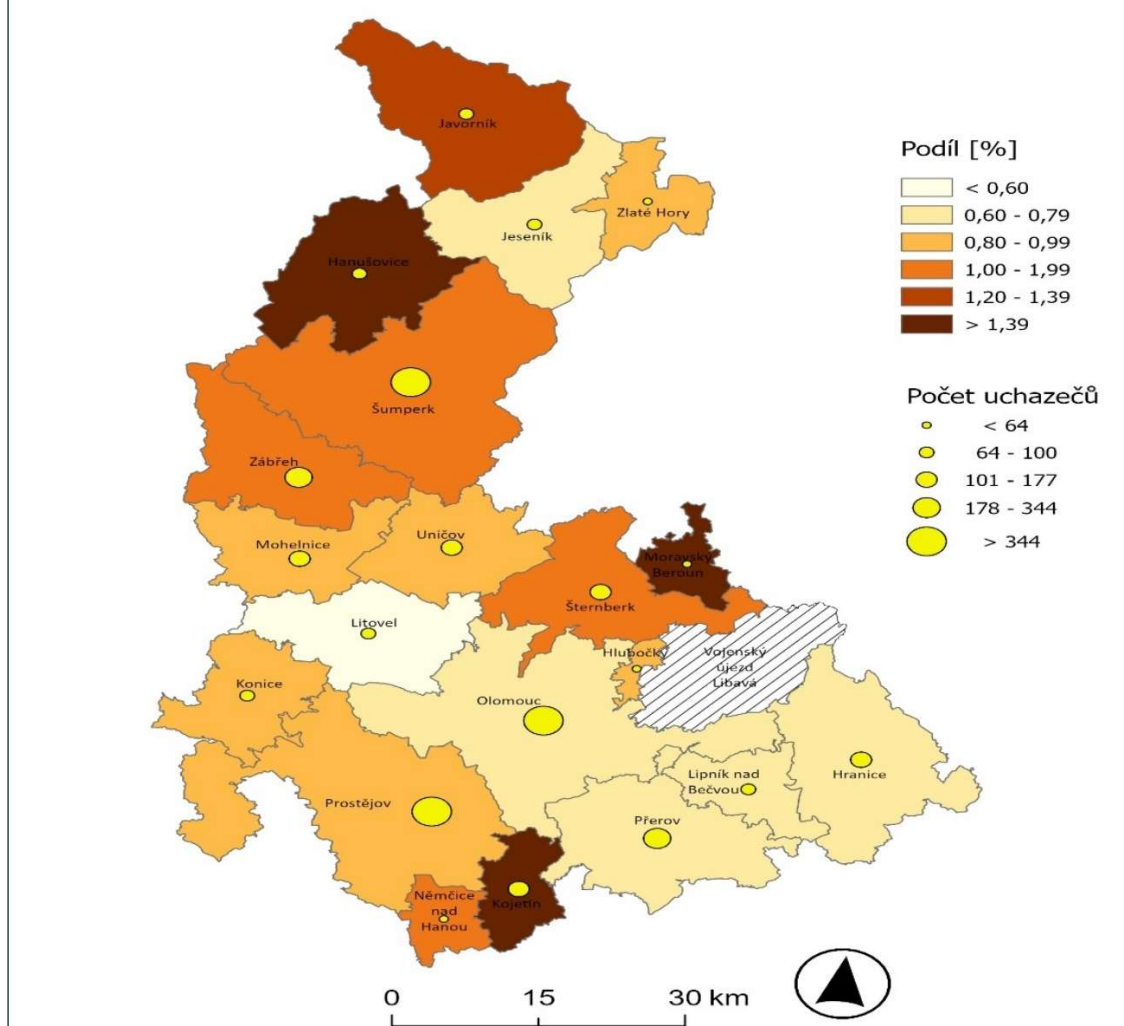

Obr. 27 podíl nezaměstnaných (%) uchazečů pečující o dítě do 15 let na pracovní síle v krajích České republiky v roce 2004, 2009 a 2014 (k 31.12.)

Pramen: MPSV (2024b): Čtvrtletní statistika nezaměstnanosti. Databáze trhu práce. Vlastní zpracování a výpočty.

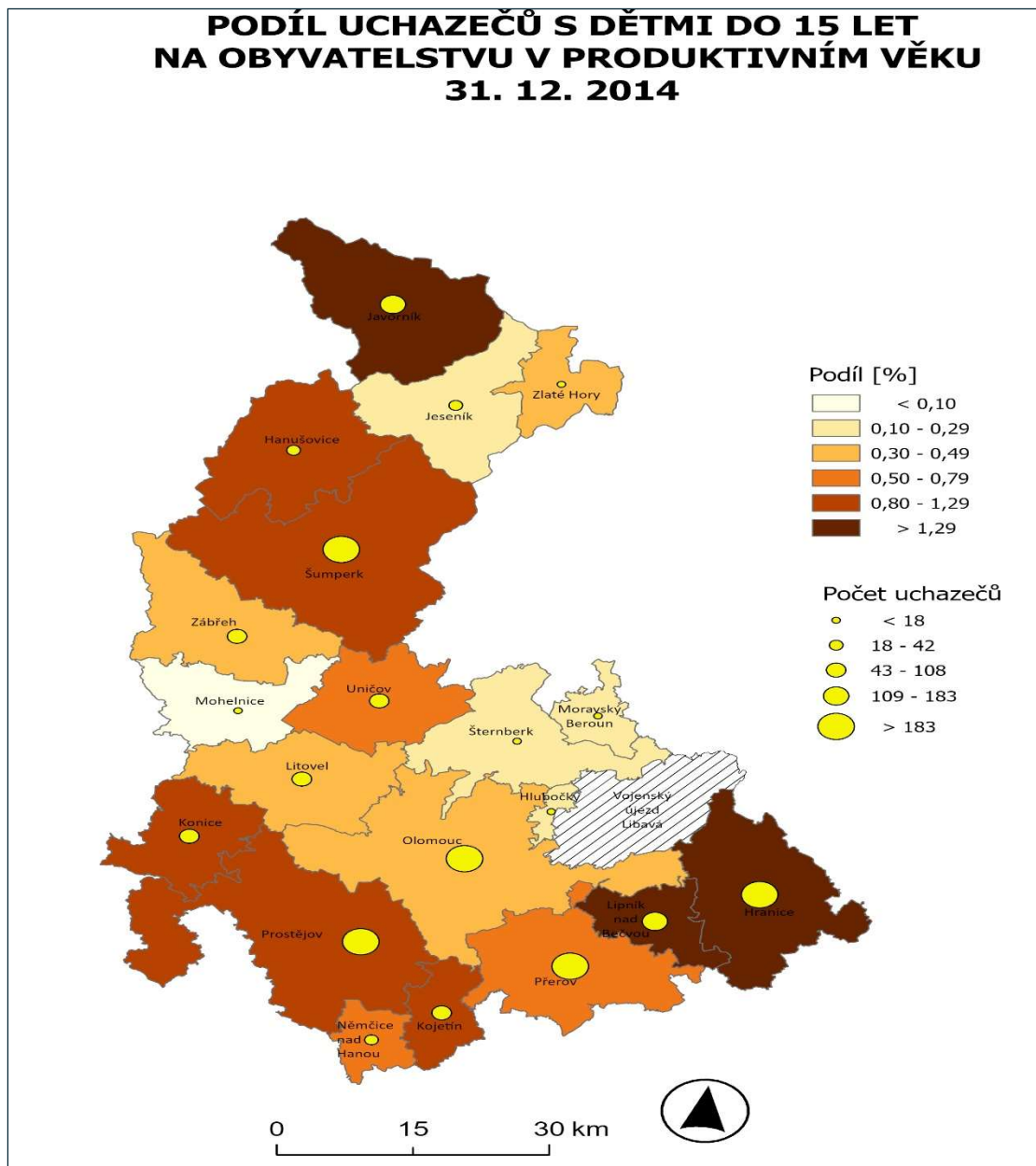
PODÍL UCHAZEČŮ ZDRAVOTNĚ POSTIŽENÝCH NA OBYVATELSTVU V PRODUKTIVNÍM VĚKU 31. 12. 2014

Obr. 28 Podíl uchazečů zdravotně postižených na obyvatelstvu v produktivní věku v SO POÚ k 31. 12. 2014.

Pramen: Úřad práce: GIS0, GIS1. ARCDATA PRAHA: ArcČR® 500. Vlastní zpracování s pomocí programu ArcGIS Pro.

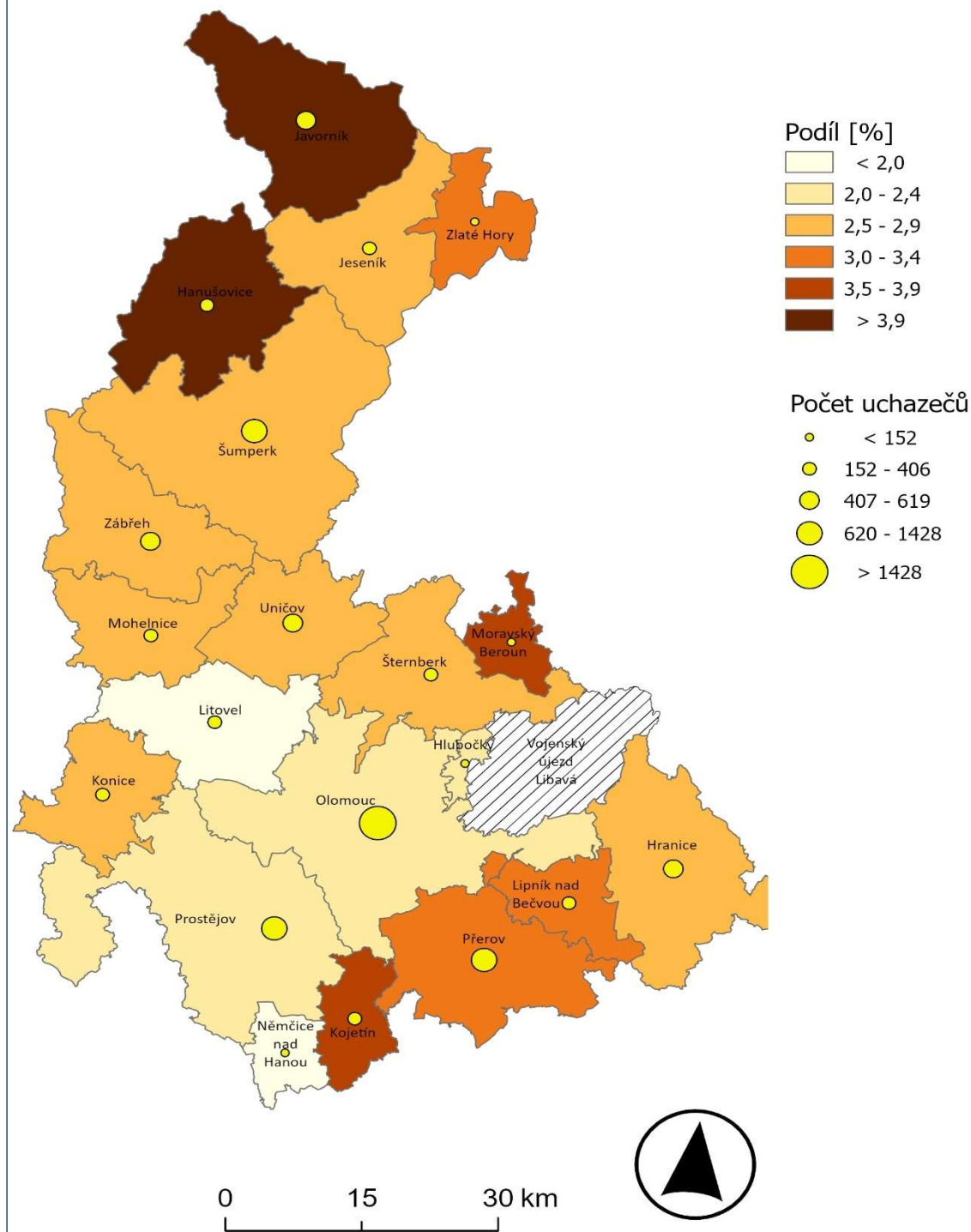
**PODÍL UCHAZEČŮ S DĚTMI DO 15 LET
NA OBYVATELSTVU V PRODUKTIVNÍM VĚKU
31. 12. 2014**

Obr. 29 Podíl uchazečů pečujících o děti do 15 let na obyvatelstvu v produktivní věku v SO POÚ k 31. 12. 2014.

Pramen: Úřad práce: GIS0, GIS1. ARCDATA PRAHA: ArcČR® 500. Vlastní zpracování s pomocí programu ArcGIS Pro.

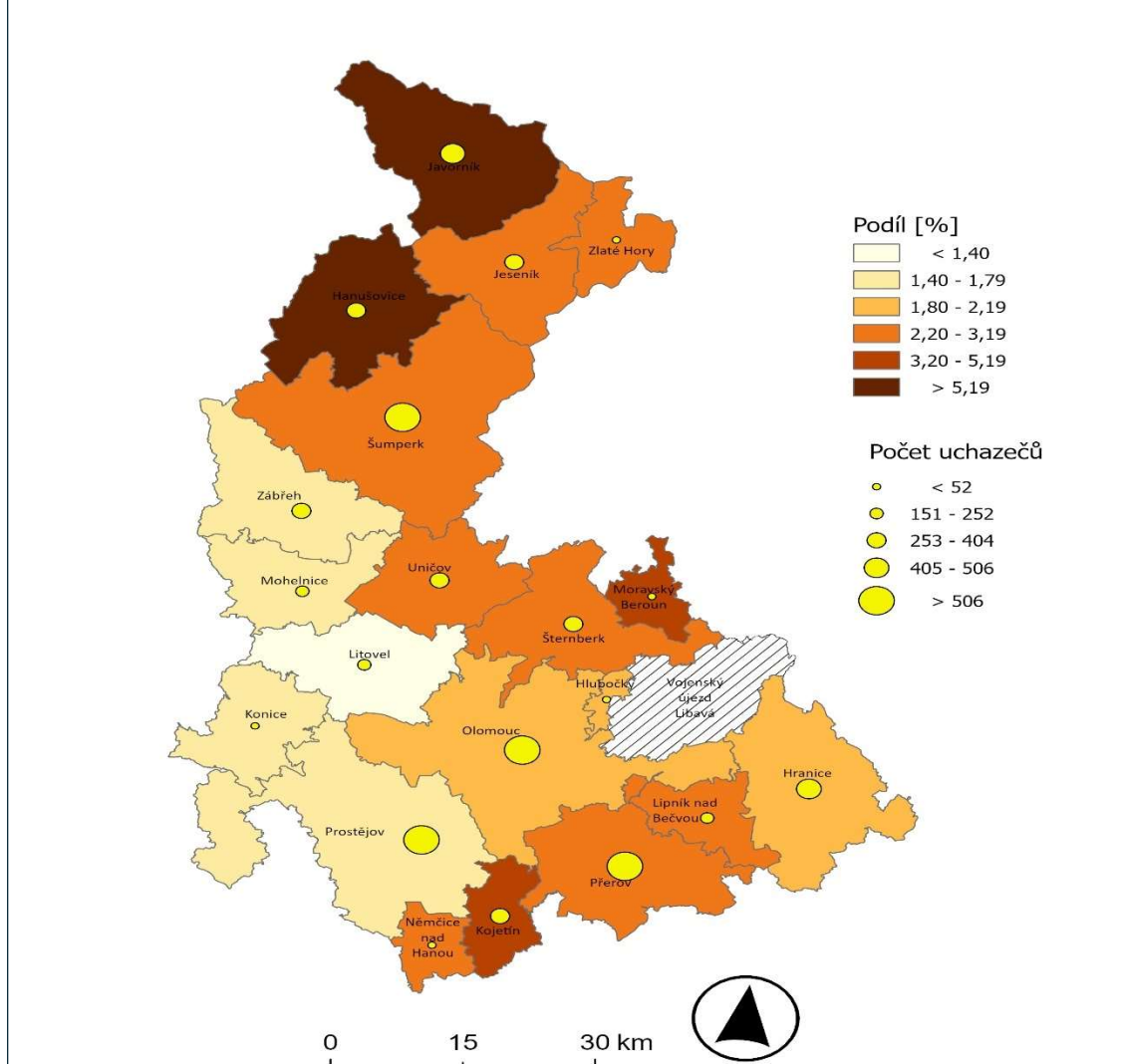
PODÍL UCHAZEČŮ VE VĚKU 50 A VÍCE LET NA OBYVATELSTVU V PRODUKTIVNÍM VĚKU 31. 12. 2014

Obr. 30 Podíl uchazečů ve věku 50 a více let na obyvatelstvu v produktivní věku v SO POÚ k 31. 12. 2014.

Pramen: Úřad práce: GIS0, GIS1. ARCDATA PRAHA: ArcČR® 500. Vlastní zpracování s pomocí programu ArcGIS Pro.

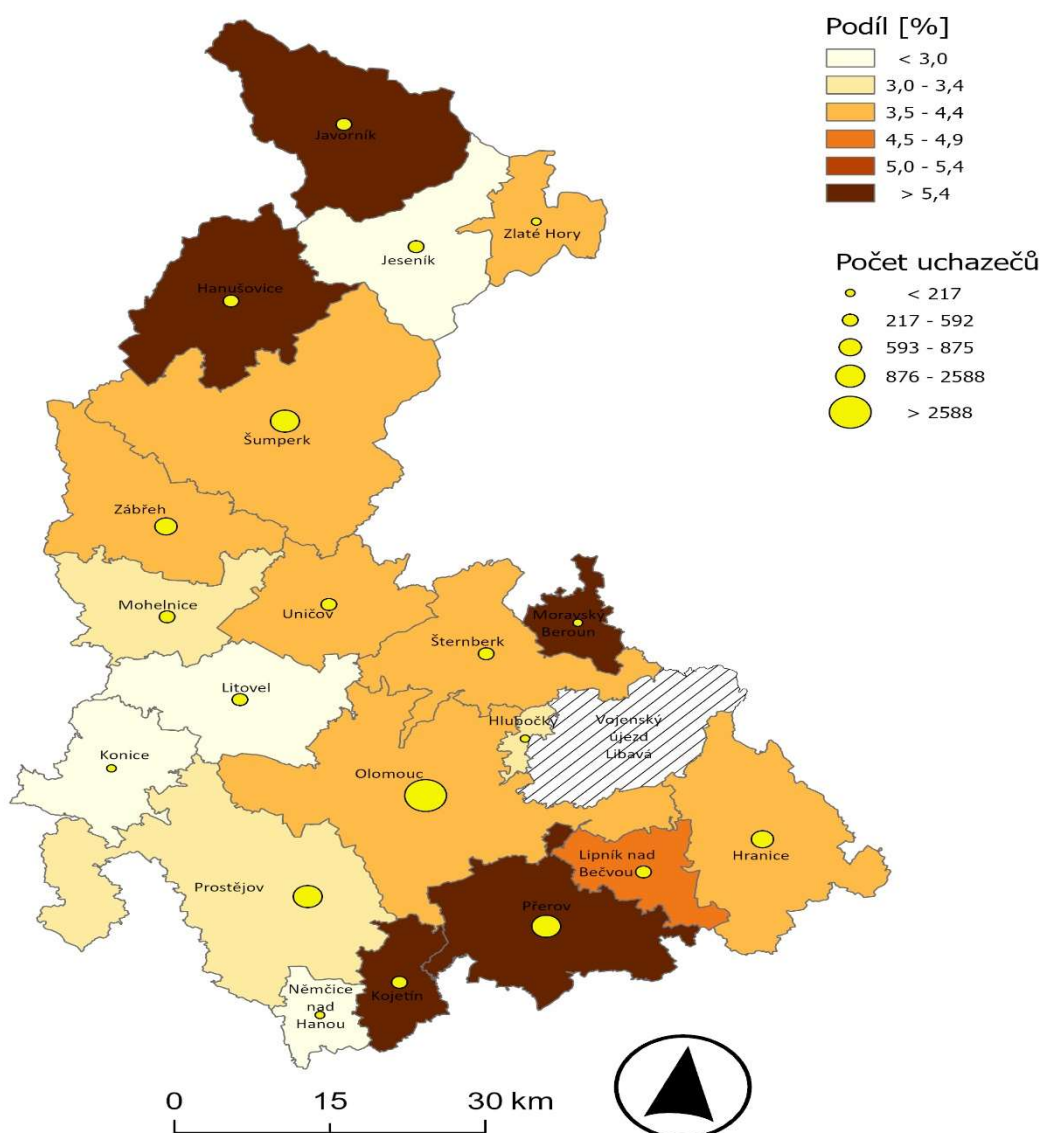
**PODÍL UCHAZEČŮ S NEJVYŠŠÍM DOKONČENÝM VZDĚLÁNÍM
ZÁKLADNÍM
NA OBYVATELSTVU V PRODUKTIVNÍM VĚKU
31. 12. 2014**

Obr. 31 Podíl uchazečů s nejvyšším dokončeným vzděláním – základním na obyvatelstvu v produktivní věku v SO POÚ k 31. 12. 2014.

Pramen: Úřad práce: GIS0, GIS1. ARCDATA PRAHA: ArcČR® 500. Vlastní zpracování s pomocí programu ArcGIS Pro.

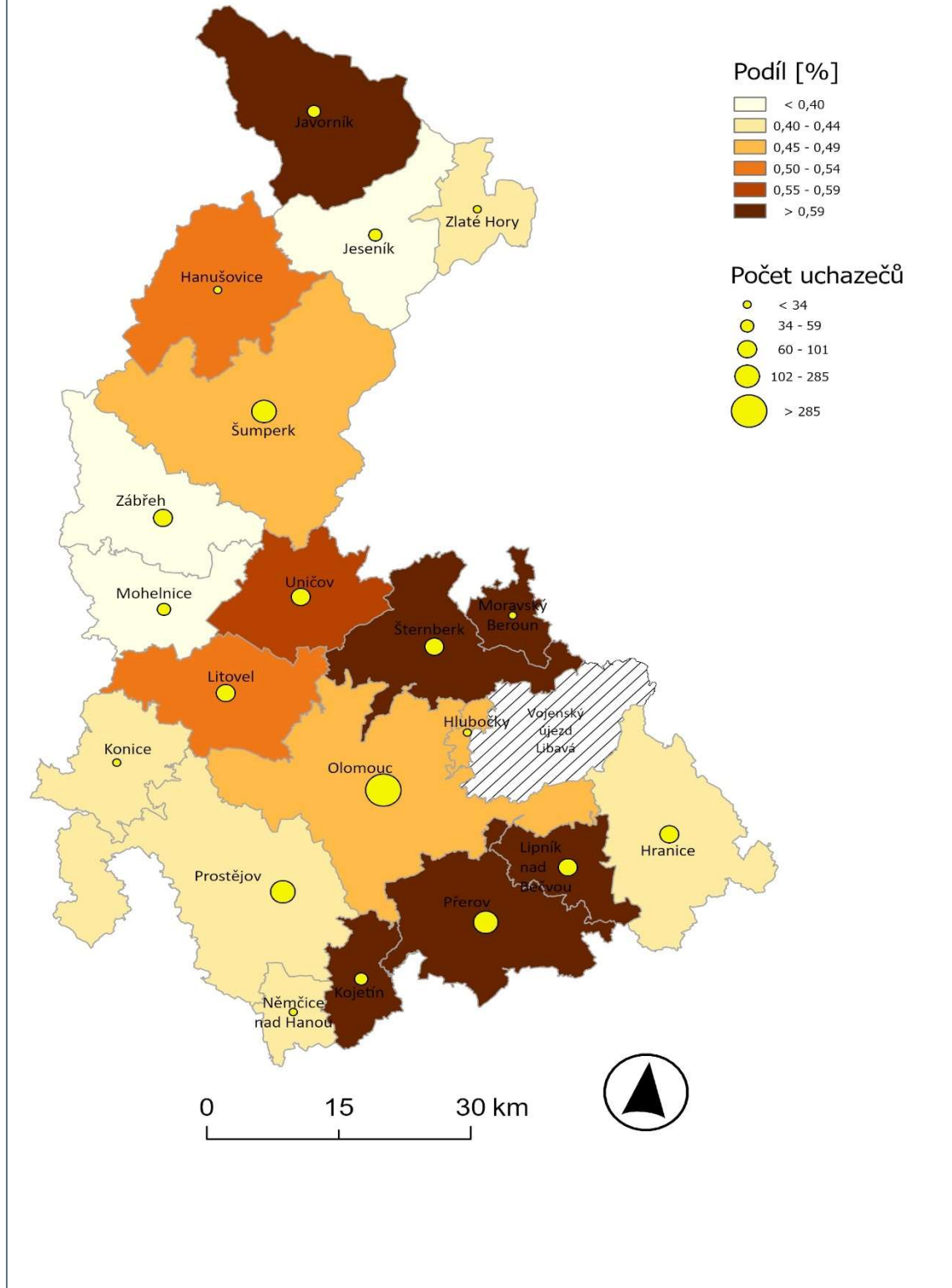
PODÍL NEZAMĚŠTNANÝCH NAD 12 MĚSÍCŮ NA OBYVATELSTVU V PRODUKTIVNÍM VĚKU 31. 12. 2014

Obr. 32 Podíl uchazečů nezaměstnaných více jak 12 měsíců na obyvatelstvu v produktivní věku v SO POÚ k 31. 12. 2014.

Pramen: Úřad práce: GIS0, GIS1. ARCDATA PRAHA: ArcČR® 500. Vlastní zpracování s pomocí programu ArcGIS Pro.

PODÍL UHAZEČŮ ABSOLVENTŮ A MLADISTVÝCH NA OBYVATELSTVU V PRODUKTIVNÍM VĚKU 31. 12. 2014

Obr. 33 Podíl uchazečů absolventů a mladistvých na obyvatelstvu v produktivní věku v SO POÚ k 31. 12. 2014.

Pramen: Úřad práce: GIS0, GIS1. ARCDATA PRAHA: ArcČR® 500. Vlastní zpracování s pomocí programu ArcGIS Pro.